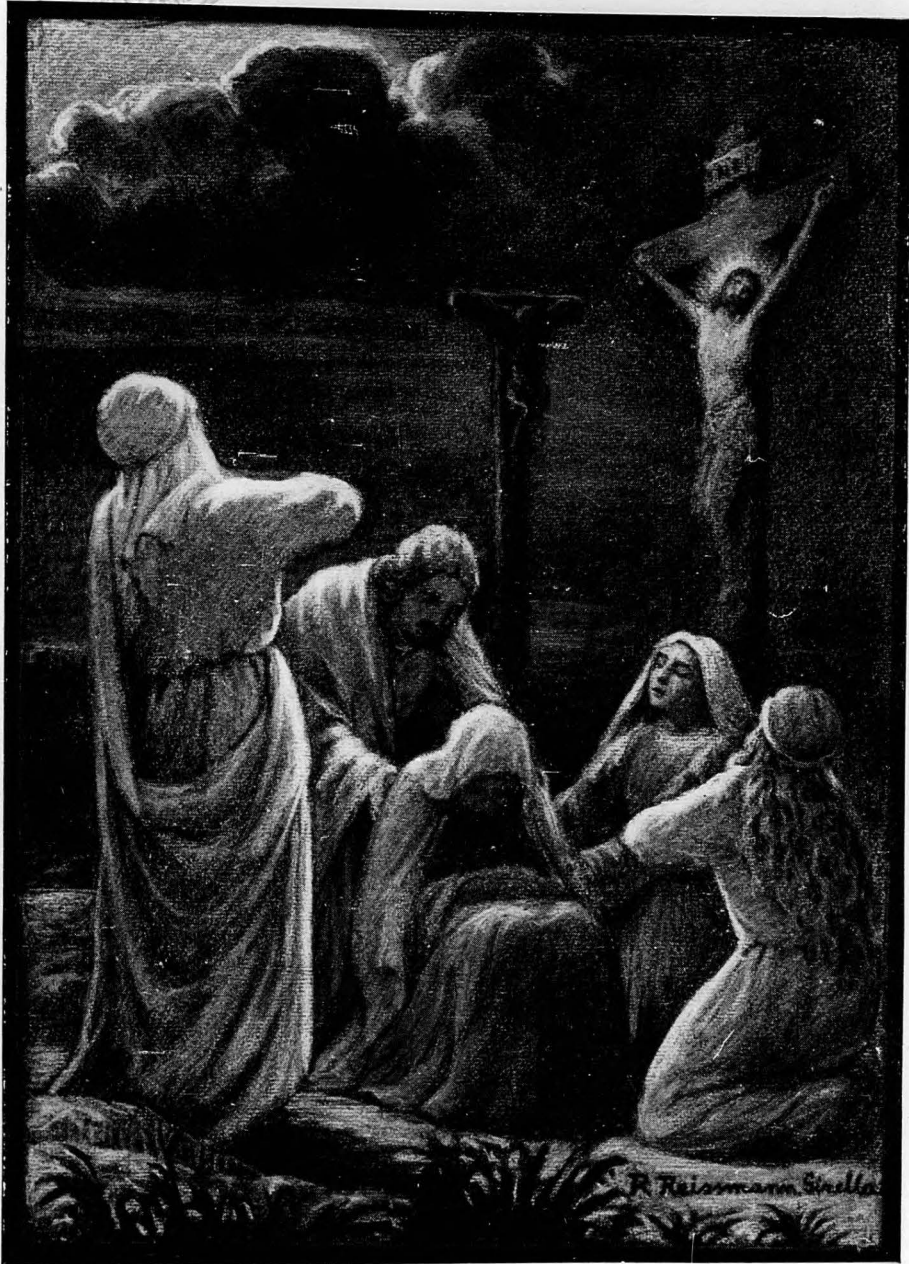

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

M. N. MUZEUM

R. REISSMANN GIZELLA FESTMÉNYE

Az első magyar női quintett

Álló sor: *Szathmáry Margit* (I. hegedű), *Ragyóczy Joly* (zongora), *Kötsky Jolán* (cello),
ülő sor: *Tóth Thézi* (II. hegedű), *Nagy Ilonka* (brácsa).

A magyar középosztály nagytelhetőségű művészlányai a tél folyamán már két ízben hangversenyeztek a Zeneakadémián óriási sikerrel. Meggyőződésünk, hogy a jövő szezonban már a külföld elismerését és tapsát fogják kiérdemelni ezek a művészlélekű magyar úrlányok.

Nagy Miklósné
a „Kertészek bálján”

Egri Török Károlyné
az „Egyetemi Századok bálján”

MAGYAR ÜRI ASSZONYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat • Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én 20-án • Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai u. 37. (Berlini tér sarok) • Telefon: Aut. 107-23. • Előfizetési ár: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre 7 P
Egyes szám ára: 80 fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Fr. Olaszországban 4 L. Amerikában egy évre 8 Dollár.

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MUNKA ÉS FELTÁMADÁS

Milyen boldogság a léleknek, milyen áldás a szívnek, hogy a hétköznap fáradt, olykor csüggedt hangulatába egy-egy ünnep bizalmat és reményt ragyogtat. Talán el sem lehetne viselni a földi élet tenger bajját, bánatát, fájalmát, ha az isteni hit nem világítaná be a törékeny és gyarló emberi lélek el-elhomályosuló zugait. A feltámadás ünnepe a legszebb, a legmegragadóbb és legflegesebb minden keresztény ünnep között, mert azt a szent ereklyét adta örök kincsül az embernek, hogy az Igazságot nem lehet eltíporni, az Eszmére nem lehet követ hengergetni, a Szeretet fényforrását nem lehet kioltani. Latrok közé állították és megfeszítették az Igazságot, az Eszmét, a Szeretetet és íme, közel kétezer esztendeje él az Igazság, hódít az Eszme, sugárzik a Szeretet. Él, hódít és sugárzik, de csak azoknak a lelkeiben, akik nem tértek el a világ legnagyobb tanítómesterének, Jézus Krisztusnak halhatatlan ígétől.

A Megváltó nem egy népnek, nem egy nemzetnek adott csupán, hanem az egész emberiségnek. Mert Krisztus az emberiség lelkiismeretének harsonása volt. Amit ő hirdetett, az nines időbőz és korhoz kötve, az nem vonatkozik erre vagy arra az emberesoporra, erre vagy arra az eseményre, még akkor sem, ha a példázataiban ilyen vonatkozásokat találunk. Örök időkre és minden korokra érvényesek a krisztusi tanok, a krisztusi igazságok. S ha a civilizált emberiség az élet rettentő harcái közben nemesak a száján, hanem a cselekvéseiben is Krisztust hordaná, már rég megvalósultak, testet öltöttek volna a Megváltó eszméi. Elég, ha csupán a krisztusi alázatnak arra a esodálatos megnyilvánulására gondolunk, amely ebben a mondásban jut kifejezésre, hogy aki téged a jobb orcádon megüt, annak nyujtsd a bal orcádat. Az emberben szunynyadó örökállati vonásnak, a bosszúállásnak, végső soron tehát a vérengzésnek legfőbb tekintéllyel való elítélését jelenti ez az íge. És mégis mit látunk? Szerte Európában, de idegen világrészekben is gyűlölet és gyűlölködés tombol, a gyöngéket és névteleneket üldözik, a hatalmasok nem találják meg a szívüket, amikor irgalomért folyamodnak hozzájuk az elesettek, a leigázottaktól pedig akkora mértékét követelik meg az alázatnak, amire Krisztus is képtelen lett volna. Mert azt is mondja, hogy aki pedig fegyverrel támad, fegyver által kell elesnie. Ránk, magyarokra, akik nem egyszer nyújtottuk oda a bal orcánkat, amikor a jobb orcánkon már végigsuhintott a zsarnokok ostora, fegyverrel támadtak a számbeli túlsúlyban lévő ellenségek és mi bízunk az egy isteni örök igazságban, a krisztusi jóslat elkövetkezésében.

Igazságot várunk, igazságtételt kérünk, mert mi nem rideg anyagi célokért küzdöttünk, minket nem a harácsolás durva vágya vezérelt. Eszmékért harcoltunk, a legfőbb ideálért: nemzeti becsületünkért, öröklött földünkért, hitünkért, őseink sirjáért, apáink munkájáért, édes anyanyelvünkért. Krisztusi tanítás az eszméért való harcot igazságosnak mondja. Feltámadás napján ezerszeres erővel rohanja meg szívünket az a szent hit, hogy nem lehet tartós, nem lehet állandó a szörnyű sorscsapás, amely ránk

nehezedik, mert bűn nélkül szenvedjük a büntetést, amely a vádaskodóknak és a tömlöctartóknak járna ki igazság szerint... és meg is kapják, ha a magyar nemzetre is felvirrad a Feltámadás napja.

És várjuk a gondtalan, a mosolyogni tudó élet feltámadását is. Különösen várják ezt a magyar végzet legtöbb szenvedő mártírjai: az asszonyok. A trianoni hőhértélettel megsonkított országban csaknem balkáni színvonalra süllyesztették a materiális megélhetést és vele — mert ez a kettő mindig együtt jár — az erkölcsöket is. Megfosztva területünk kétharmadától, legnagyobb ipartelepeinktől és érceinktől, sőtől és köolajtól, folyóktól és tengertől, nyomorult tengődésre kárhoztattak bennünket. Mezőgazdaságunk évszázados rendjét máról-holnapra nem lehet úgy átalakítani, hogy az amerikai gabonaárakkal versenyre tudjunk kelni, emberfölségünket (milyen szörnyű ez a szó egy maroknyi nemzetnél!) képtelenek vagyunk iparban, szabad pályákon elhelyezni és ennek a nyomorúságnak legnagyobb kárvallottjai a nők, akiknek vállán a családi otthon nyugszik. Nekik kell ilyen kegyetlen viszonyok között a ház rendjét, a kiegyensúlyozott életet biztosítani, az ő végsőkéig megfeszített idegeik teherbírásától függ a lég gondokkal küzködő férfi munkájának sikere, nyugalma. És rájuk vár az a súlyos feladat, hogy az erköles hagyományait fenntartsák és ápolják, mikor az anyagi eszközök hiánya tömegesen tántorítja el az embereket a polgári éretnyek útjáról. Heroikus munka vállalására kényszerítette ez a kor a magyar asszonyokat, de a leányokat is, akik nem várhatják ölbetett kezekkel, míg a családalapítás lehetősége megnyílik számukra. A kenyerét fáradtságos munkával kereső leány és a férje gondjait hűségesen megosztó és okosan elhárító asszony: ez a két típus a trianoni Magyarország minden keserősége közben is dicsősége a magyar társadalomnak.

Nekik ép úgy, mint a férfiaknak, a hit ad erőt, hogy többet tudjanak dolgozni és többet tudjanak elviselni. Síránkozással, jajgatással, kéztördeléssel nem segíthetünk magunkon. A kezek ma nem tördelésre kellene, hanem serény munkára. Ostoba és végzetes felfogás, hogy munka után ma nem lehet megélni. Feltámadás napján Krisztus juttatja eszünkbe az ősi szociális igazságot: „Aki nem dolgozik, az ne is egyék.” Csak a munka, egyedül a munka, elsősorban a munka és végső soron a munka az, amely megmentheti, talpra állíthatja és jobb jövőbe vezet az egyént, a családot, a társadalmat, az egész országot. A dolgozás optimizmusát szegezzük szembe a tunyaságban kitermelődött pesszimizmusnak. Dolgozni, küzdeni, verejtékezni, igenis, mert eszméért folyik a mi harcunk, mert igazságot várunk a történelemtől, mert ha hibátlanoknak nem is, de ártatlanoknak tudjuk és érezzük magunkat azokkal szemben, akik a krisztusi szeretet ígétjét undok önzés hínárjába rántották és a Szeretet ígétjét helyett a Gyűlölet ígétjé alá szorították lelkünket-testünket.

A Feltámadás napján fogadjuk meg, hogy hittel és hűséggel dolgozunk tovább. Nemzetünk jövőjét munkáljuk így. És a jövő: a magyar Feltámadás.

A SELYEMHÁLÓ

Irta: *Péczely József*

Busa Péter két tenyerét az asztal lapjára feszítette. Ránehezedett. Teste előre dőlt, miközben a levegőt szagatva fújta ki magából. Lihegett.

A Peti gyerek ott állt előtte dacos derékkel, dagadozó mellett.

Valami nagy, kemény szó csattanhatott el közöttük. Lélekütő kemény szó, mely egymásba kapcsolta a tekintetüket, beborította az arcukat, összeszorította a torkukat.

A gyerek szája hasadt föl előbb:

— Hát akkó, — ütögette föl a fejét, — nincs mit beszéljünk egymással többet az életben! Mer tuggya mög kend, hogy én így, üres marokkal is elvöszöm. Élök vele zsöllér módra, más födele alatt, más fölgyit túrva...!

Az öreg hirtelen ráeszmélt, hogyha tovább dacoskodik, még valami bolondot csinál a gyerek. A hangját szelidebbre fogta:

— Oszt olyan biztos vagy te abba, hogy az az özvegy mönyecske beleteszi a kezit a te üres markodba...?

— Bele.

— Fölkérdözted?

— Nem.

Az öreg arca kiderült. A harag, a gög elsimult róla. Helyébe az öröm tükre nyomult.

— Gyerök vagy... Egész kis gyerök...!

Fölrángatta vastag szemöldökeit a homloka közepére: — Nem ismeröd még az életöt. Az embörbe az embört. Az asszonyépet mög éppen nem. De legkevésbé azt az árva mönyecské! Mer nized... Ha a 250 hold kiesik a Juhász Julesa markából, akkó te se maracc benne! Ne szólj semmit! Ez bizonyos! Mondok valamit...!

S egész barátságosan ráveregedett a gyerek vállára.

— Gyere utánam úgy egy jó óra multával... Aztán majd elválík, hogy hány zsákkal telik...!

*

Csend nyomakodott a szobába. Ráakaszodott a bútorokra, fölésúzott a mestergerendára, a nagy csupasz falra. Beborított mindent. Az asszonyok lelkét is. Csak éppen a gondolatokhoz nem tudott férközni. Azok kibújtak alóla. Szabadon ugráltak ide-oda. Eljön-e az öreg? Bir-e vele a Peti? Vagy kitagadja az apaiból is, az anyai-ból is? Nem ad egy hantot, egy fillért... Eljétek, ahogy tudtok! Akkor aztán vége a szépen szótt álomnak. Kútba esik minden. A sok-sok föld s annak sarjadéka a kényelem, jólét, gondtalan élet, szép ruhák, dinom-danom...

A terhes felhök váltakoztak. Hol tömörültek, hol oszladoztak, aszerint, amint a reménykedések mécsé pislákol. Megvillant, homályba borult... Julesa bizakodott. Az öreg asszony kétkedett. Ki is mondta:

— Julesa, én felök!

— Mitül...?

— Hogy a Peti nem bir azzal a fölfuvalkodott embörrel!

Julesa arcáról valósággal sugárzott a bizakodás:

— Bir! — biccentgette a fejét. — Bir. Elgyün. Voltaképen má itt is köllene neki lönni. Egy olyan nyakas, delyfös embörnek... Ki hát az a Juhász Julesa...? Ige-nyösödne. Csikorgatná a fogait. Dühöskönne, szitkozódna... Szeretnék má hallani egy emböries, kemény, pattogó szót! Verné az asztalt az öklivel... Káromkodna... Tuggya mit...? Azt szeretném, ha mögütne! De közel lönnék akkó hozzá! De igön közel...!

— Bolond vagy te Julesa... Hisz nem verekönni gyün az ide, ha ide gyün... Nem legény ü má! Kihigadt, leülepedött embör.

— Leülepedött...? Hm! A jó szél fölkorbácsolja a legnagyobb vizet! Még a tengört is!

— No, te szélnek jó lönné, az bizonyos. Tán még viharnak is!

— Az is vagyok most az öreg Busa Péter szömibe. Vihar. Még pedig olyan vihar, aki az ü 250 hold fölgyit emelgeti!

Elkapta az anyja karját.

— Mongya csak kend... Ugye nincs még ükelme több ötvennél...?

— Ott veri... Ötven... Ötvenkettő...!

— Erös, magabiró...!

— Biz a, Busa Péter mög ma is túltösz sok fiatalon...!

Az öreg asszony elharapta a szót s kékeres kezével kimutatott az ablakon:

— Nized csak... Ükelme... Erre tart... Tán éppen ide...!

Julesának még a lélekzete is elakadt egy-két minutára. Jön az öreg. Ide jön. Ugyan hova is mehetne másüvé...?

— Szalaggyon kend ki, — noszogatta az anyját, — oszt tartóztassa egy percöt... Legalább addig, amíg ruhát cserélök... Ü előtte így mégse...!

*

Az öreg Busa a ház elé ért. Megállt. Itt lakik hát az a hirös mönyecske? Fölvetette a fejét, miközben mosolygások szaladoztak a szája,

meg a szeme szögletében... Na, most mindjárt kiviláglik, hogy csakugyan olyan hires-e?

A nyitott ablakra esett a tekintete Hátha nincs is itthon?...

Bedugta a fejét.

— Ugy látom hé, — vigyorogta befelé, — hogy a legjobbkor gyüvök. Bémöhetök?

Julesa nagyot sikkantott. Maga elé kapta a szoknyáját.

— Nyitva van az ajtó...!

— Nem háborgatliak? Tégöd vagy más valakit?...!

— Nincs itt senki!

— A Peti se?...!

— Csak nem gondolja kigyelmed, hogy ü előtte így?...!

— Hát én előttem?...!

— Kigyelmed nem számít! Akinek olyan nagy fia van...!

— A még nem bizonyít semmit!

— Hát ha nem fél kigyelmed, akkó begyühet... Igy az ablakon át mög mög se értük egymást...!

Julesa éppen csak hogy magára kaphatta a fehér selyem szoknyáját, már az öreg rányitott...!

— Addig várjon már kigyelmed, amíg a réklimet is...!

— Sohse pocsékold arra az eröd... Hiszen én nem számítok!

S mielőtt a Julesa szabadkozhatott volna, átkapta a derekát s magához szorította.

— Hát nem számítok?...!

Ossi Oswald a husvétii pihenője

(Fotó: Schneider)

Julcsa meghökkent. Mit akar az öreg? Két gömbölyű karját nekifeszítette:

— Minek níz maga engöm?...

S csak úgy tüzelt az arca, a két nagy fekete szeme.

— Ezér gyütt?...

— Nem. Nem ezér... De az elébb leböcsültél. Aszontad, hogy én nem számítok. Hát tudd mög, hogy többet számítok száz fiatal fattyunál! Oszt ha nem hiszöd, hát be is bizonyítom!

— Neköm ne bizonyicsen semmit!...

— No, ne haraguggy... Azaz, hogy ni!... Csak haraguggy... így sokkalta szöbb vagy! A fene azt a gyerköt!... Most má értöm. Hát jól van nó... Nem így kalkuláltam... Nem akartam én ezön kezdeni...

Julcsa az asztal másik végére húzódott s onnan hamiskodta oda az öregnek:

— Hát végezni?...

— Látod, ezt nem mondom... Ha mögértyük egymást, akkó nem mondom...

— Hát éresük mög egymást.

Az öreg kétfelé törülte a bajuszát, megnyujtotta a nyakát s amolyan atyáskodva eregette kifelé a szókat:

— No, gyere közelebb... Ne félj. Ha úgy akarod, hát még a szömömmel se bántalak mög. Nem. Hát níz. Tudod ugy-e, hogy mér gyüttem?... A Petiről akarok veled szót érteni. Mit akarsz te azzal a gyerkökkel? Hisz nem hozádvaló. Igaz? Te már úgy hat, nyolc esztendővel mögugrottál tüle. Ezt nem azér mondom. Ne ércs félre!

A menyecske leejtette a fejét. A cipője orrát nézte. A kötője csücskét babrálgatta...

— Neköd, — szötte tovább Péter gazda a szófonalat, — ahogy én számítom, az embörnyi embörök között köll kereskönnöd. Tanász is közöttük magadhoz valót. Ezt én mondom. A formázatot igön valamicsodás. A szömöd, szád, vállad, nyakad...

Hogy a menyecske elmosolyodott, az öreg szája is félre csusszant:

— De huncfut löhet neköd a zuzád is, hé! — olyan sokat igérsz a szömeidön, körösztü! Ha csak magamat vöszöm is... Így a közelödbe még az én hátam is megvizszolog...

Julcsa úgy szájszélharapádval, amolyan szégyellösformán kérdezte:

— Oszt mit adna neköm kigyelmed, ha lemondanék a Petirül?...

Az öreg összehúzta a szempilláit. Hm. Vásárt akar ütni a menyecske. Mit adsz? Árt kíván. No, jó. Így könnyebben végez. Hamarabb is. Csak az a kérdés, hogy mennyire tartja magát?... Két, háromszáz pengő?... Két, három hold föld?

Julcsa lesütötte a szempilláit. Behunyta a szemét. Így világozabban látott. Mit is mondott eddig? Nem hibázta el valahol?... Nem.

— Gondolja kigyelmed, — bágyadozta ki a száján, — hogy én pénzt kérök?

Az öreg csak a vállát rándította.

— Hogy földet?...

Erre már feleletet se várt. Szembe fordult. Nyelve hegyével végig szántotta a szájaszélét... Az öreg fejébe azon szempillantásban az ütődött, hogy nem volna bolondság az ilyen szántást amügy alkalmasan megboronálni.

A menyecske kiolvasta az öreg szeméből ezt a gondolatot, mert szinte biztatólag hajolt közelebb:

— Hát tuggya mög kigyelmed, hogy neköm nem köll se pénz, se föld!... Akár hiszi kigyelmed, akár nem...

— Hát mi köll?

— Semmi!

Az öreget ez a szó egy-szeribe kiegyenesítette. Semmi? Nagy szó az! Ir-galmatlan! Azt teszi az: nem a gyerek köll, hanem te! De ugyan ugy-e? No, mindjárt kiviláglik... Két kezét előre nyujtva megfogta a Julcsa két csupasz karját:

— Hát Julcsa... Níz... Igaz lelködre mondat te azt neköm az elébb, hogy én nem számítok?...

Julcsa lélekzete elnehezült. Ezt várta. Ezt a kérdést. Na, itt van. Föl van adva. Lesunyta a fejét s szembogarait fölfelé forgatva kiszégyenkezte:

— Hát én azt... azér mondtam, mer... nem igaz!

— Hát számítok?

Julcsának valósággal lobogott a két szeme, amint odamondta:

— Csakis kend számít!

Péter gazda fölugrott a székről s átkapta a Julcsa derekát...

— Akkó Julcsa... Akkó!...

Julcsa amolyan erőtlénül szabadkozott:

— Eresszön el kend!... Eresszön!...

A konyha felé kiáltott:

— Édös! Édös!

Az édös, ki az ajtó nyílásán leskelődött, benyitott.

— No?... Mi a nó?... Még énram is szükség van?...

Péter gazda leintette az elcsudálkozó öreg asszonyt:

— Nincs kendre itt semmi szükség! Vagy mongya mög kend: van ott szükség tanura, ahol a völegény egyezködik a menyasszonyával?...

Az öreg asszonynak leesett az álla.

— Völegény... Menyasszony?...

— Az, — erősítette Péter. — Ügy nizzön mög bennünket! Oszt, ha mögnizött, hát ki is möhet kend!

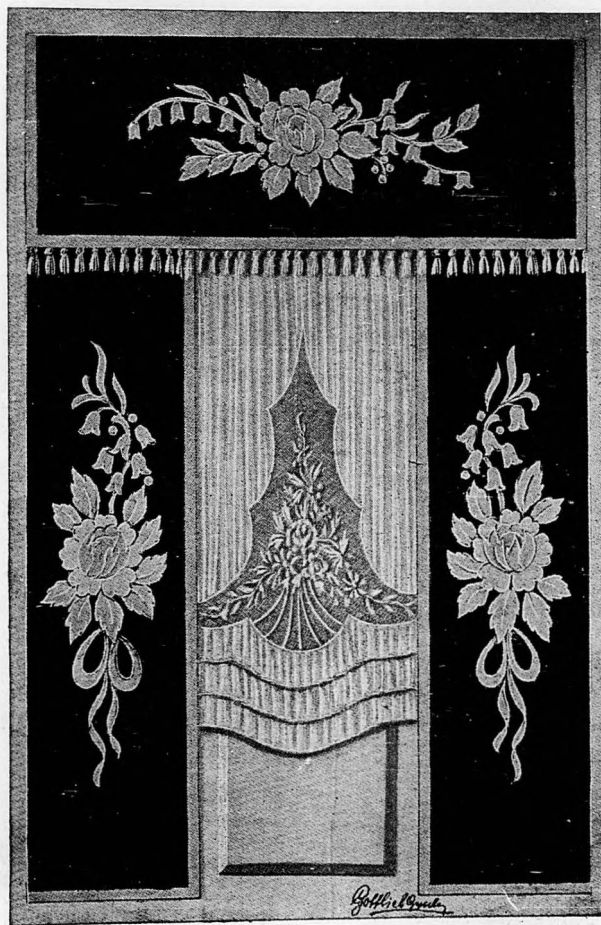
— Node ilyet?... — csapkodta össze két tenyerét az öreg asszony.

— Szölj má te is Julcsa, — ösztökelte Péter, — mer az anyád még el se hiszi...

— Én is olyanformán, — dadogta a Julcsa. — Kend csak úgy egy-kettöre kirukkol... Azt se tudom, hogy most mit csináljak?...

— Gyere, oszt ül az ölembel!

— Hát én... izé... De maga, édös, csak maraggyon benn!

Szárnyfüggöny (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

— Má jányom, ilyen esetben, — szabadkozott az öreg, — csak egygyezködjetök kettesbe!

Elfordult, de vissza is torpant azon nyomban, mert a Peti ott állt az ajtóban, meredező szemekkel.

— A Peti!...

Julesa föl akart ugrani az öreg térdéről, de az nem engedte.

— Jó helyön vagy! Maraggy!

— De a Peti...

— Hát a Peti... Nincs abban semmi!... Igaz-e, fiam? Nízd... Mit szólsz a jövődöbéli anyádhó?...

— Semmit... — eresztette ki a szót Peti a fogai közül.

— Hát akkó, ha semmit, — mordult rá az öreg, — úgy nincs itt semmi keresni való! Vagy van?... Mondd csak galambom, — ölelte szorosabbra az ölében ülő Julesát, — van ennek a fattyunak itt valami keresni valója?

Julesa két alabástrom karjával átfogta az öreg nyakát s egészen odabujt a mellére.

— Nincs.

— Mögyök, — nyeldökölte a Peti, — csak annyit akarok még mondani, hogy igaza van kendnek: „Rongy ez az asszony!”

Julesa a szoba közepére ugrott.

— Neköm mondod... te kócos kölkö?!...

Elkapta az öreg ember karját.

— Végyön mög kend!

Az öreg fölállt. Kiegyenesedett.

— Várj egy csöppet Peti, oszt együtt möhetünk. Mer én itt végeztem.

Elővette a nagy bőrbugyellárist. Kihalászott belőle egy százast.

— Ez a tied e, mönyecske, — vetette oda az asztalra.

Julesának elmeredt a szeme.

— Az enyim?... Miért?...

— Hát ezér a kis játéker, amit itten eljáccottunk.

— Kend csak jáccott velem?...

— Én voltaképpen, — rántott az öreg egyet a vállán, — nem is jáccottam, hanem csupán csak szétéptem azt a selyöm hálót, amit te a Peti körül fontál. Oszt, hogy ilyen alkalmasan a kezemre jártál, hát mögfizetöm a béröd ilendőségén.

Julesának kinyílt a szeme egészen, de a szája is:

— Süjeggjön el kend a pézivel együtt! Nem köll! Itt a Peti!...

Odaszaladt a legényhez s belekapaszkodott a rokkjába:

— Nem igaz ám abbul Peti, amit itt láttál, hallottál semmi! Csak tróbára akartalak tönni... Maraggy itt mellettem!

Az öreg Busa begombolta a dolmányát, föltette fejére a kalapot:

— No, Peti... Gyüssz velem, vagy marace?...

— Mögyök, — monta a Peti, — egy ilyen kócos kölkök, mint én?... Mögyök.

S már indult is az apja után.

Julesa csipőre rakta a két kezefejét.

— Vesszetök mög a pénzötökkel, mög a földetökkel együtt! Te is, mög az apád is! Az a vén róka...

Rákiáltott az anyjára:

— Dobja kend utánuk azt a száz pöngőt!

— Ha bolond vónék, — motyogta az öreg asszony. — Valami mégis csak maraggyon itt utánuk!...

— Marad így is. Egy egész tengör, tele keserűséggel!

De nem baj, — esikoritotta össze a fogaít, — jön még a kutyára dér!...

Az anyja felé nyujtotta a kezét:

— Aggya ide kend azt a száz pöngőt!

— Aszontad, hogy neköd nem köll...

— De köll! — toppantott a topánkájával. — Uj hálót sikerítök rajta!

A VENDÉG

Irta: Anton Csehov

Csend van. Sötét van. Hallgatnak a madarak. Az asszony is hallgat. Lefeküdt már, de hallgat... mert különben még álmában is kiabál. A cseléd is alszik. A lovak is az istállóban, a kutyák is az ólban... mindenki alszik, az egész világ alszik... csak Selterskij ül ott a viharvert szalónaszalt mellett és hallgatja elszántan a tábornokot.

Nagy megtiszteltetés a tábornok urat hallgatni. Olyan nagy, hogy az egész tábornokot, fáradhatatlan beszélőkéjével együtt patikamérlegen kellene kimérni... már tudniillik azért, hogy minél kevesebb jusson belőle egy emberre... Mert ami szegény Selterskijre jutott Peregarin tábornok úr érdekesítő előadásából, az legalább ötven embernek elég lenne altatónóta gyanánt...

Ebéd előtt jött Peregarin, pontosan abban a percben, amikor az asszony fel akarta tálni az ebédet:

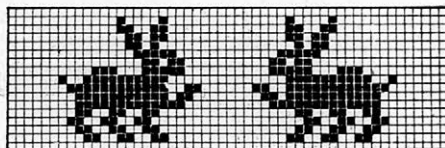
— Ne... ne zavartassák magukat, nagyságos asszony, ügyis csak egy percre jöttem...

— Oh, csak foglaljon helyet, tábornok úr, ráérünk még az ebéddel...

— udvariaskodott az asszony s egy tekintetet vetett a cselédre, ami annyit jelentett:

— Visszarakni a húst a tepsibe, a tésztát gőz fölé helyezni, kihordani az edényt az asztalról...

— Hát hogy vannak?... hát képzéljék csak, mit álmot, el kell mesélnem maguknak, rendkívül érdekes volt... — és elkezdte mesélni az álmot... Nos, minek meséljük el mi is, elég, hogy Selterskij végighallgatta... elég az hozzá, pontosan délután négy óráig tartott. Azaz, tartott volna még tovább is, de már a cseléd — valószínűleg ismét egy sokatmondó pillantás hatása alatt — újra teríteni kezdte az asztalt. Fellelékzettem. Egy percig csönd volt, csak a tányérok csörömpölése és gyomrunk korgása hallatszott.

Gyerekruhácska-dísz

— Ugy-e, nem veszi rossznéven, kedves tábornok úr, ha behozzuk az ebédet... Ej, de mit is beszélök, velünk tart... persze, hogy velünk tart, nincs valami nagyszerű ebéd... a tábornok úr gazdasszonya bizonyára különbet főz... de azért nem rossz, merem ajánlani...

— De nagyságos asszonyom... hiszen én már ebéd után vagyok, de igazán, hát mégsem akarom megsérteni, ha ilyen szép asszony hív... csak megköstölöm a főztjét... tudja, nekem már csak olyan étel izlik, amit szép kezek főznek, — melleleg mondva, a gazdasszonya a mesebeli vasorrú bábának édes ikertestvére volt, — tudják, valamikor régen, hadnagy koromban, egy krimi garnizonban állomásoztunk...

Nagyt sóhajtott Selterskij, tudta, mit jelent, ha Peregarin elkezd a krimi garnizont... nos, az ugyanannyit jelent, mint egy tizenkötöttes regény első oldala, vagy

LAPUNK
BEKÖTÉSI TÁBLÁJA KAPHATÓ
3 PENGŐÉRT A KIADÓHIVATALBAN

egy kínai színjáték előjátéka... nincsen vége soha.

Végigéttük az ebédet. Egész étkezés alatt kitartott a krimi garnizon meséje, végre desszertképen már a haretéri élményekbe csapott át...

Lerakták az asztalt. Beszélt tovább. A tanítóné jött látogatóba, fontos pletykát hozott az asszonynak. Jóbeszédű asszony volt, egy ideig vitézi tornát vívtak a tábornokkal, végre is megadta magát és a tábornok folytatta a zilizei csata leírását.

Elment a tanítóné... Levert volt, mint Napoleon a waterlooi csata után... Peregarin beszélt tovább.

Az asszony kínjában elővette a lyukas harisnyákat. Selterskij részvétellel nézett rá, tudta, hogy ez a végső kétségbeesést jelenti nála. Más revolvért vesz elő... ő lyukas harisnyákat.

Veszedelemesen fogytak a harisnyák. Az asszony a stoppolás terén valóságos rekordot csinált... Peregarin még mindig beszélt. Most a mazuri tavaknál tartott...

— Tábornok úr, nem kellene hazaüzenni, hogy ne várják, aggódni fog Natasa, — jegyezte meg az asszony és esdeklő tekintetét vetett a tábornokra, amely minden szónál ékebben fejezte ki:

— Az Isten áldja meg, feleségő vén számár, miért nem takarodik már haza...

— Köszönöm, nagyságos asszony a figyelmét, hiába, az asszonyoknak nincs párjuk... ha nem lenne kellemetlen, kérem, üzenjen haza, hogy ne várjon Natasa, ma előreláthatólag későn megyek haza...

Kimerülten dőltek hátra a széken. Az asszony sápadt volt a dühtől. Selterskijt a guta kerülgette.

— Dehát az Istenért, mikor lesz vége ennek? — kérdezték rémülten önmaguktól és Selterskij megszólalt:

— Angyalkám, talán behozhatnátok a vacsorát... ugyan nem tudom, hogy a tábornok úr beéri-e ilyen szerény falattal? Mi ugyanis, tetszik tudni, csak tejet szoktunk vacsoráználni, tejet rozskenyérrel, tetszik tudni, diétát tartunk... — vágta ki Selterskij s közben nem mert a feleségére nézni, mert érezte, hogy az majd szétpukkad a nevetéstől. Úgy állt a dolog ugyanis, hogy az egész Selterskij-familia utálta a tejet, házasságuk tíz éves fennállása óta egy korty tej nem sok, de annyi se volt a házukban, soha.

— Tejet isznak? Hát ez pompás... imádom a tejet... magam is diétát tartok.

Az asszony rémülten nézett a férjére: szentséges Isten, honnét vegyünk tejet, a boltok már zárva, a szomszédokkal feszült a viszony... Az asszony kétségbeesetten bökte ki:

— És képzelje, tábornok úr, milyen pech, éppen ma kozmásodott oda a tej, undorítóan kozmás...

— Sebaj, szép asszony, multkor olvastam, hogy igen egészséges a kozmás étel, tetszik tudni, mi katonák... jól emlékszem... — és új históriába fogott.

Behozták a vacsorát, persze nem tej volt, még kozmás tej sem, igen finom sült vlt. A tábornok azonban éppen olyan étvágygyal falatozott belőle, mintha legalább is tej lenne, még hozzá kozmás tej... mert hát az igen egészséges...

A vacsora is lezajlott. Az asszony bóbiskolt. Selterskijnek mentő ötlete támadt:

— Álmos vagy, anyukám?... Ugy-e, nem veszi rossz néven tábornok úr, ha a feleségem visszavonul, neki alvásra van szüksége... — jegyezte meg Selterskij és várokozón nézett a tábornokra. Vártta, hogy felugrik, összecsapja a bokáját, bocsánatot kér, hogy ilyen soká maradt és távozik.

Tévedés... csalódás...

— Oh, kedves nagyságos asszony, világért se zavartassa magát... nem vagyok én idegen, ugy-e, Alexej? Eltraccolunk majd szépen kettesben...

Az asszony elmosolyodott és egy olyan hálás pillantást vetett az urára, amilyent Selterskij csak egyszer látott életében... az anyósa nézett rá egyszer ilyen tekintettel... tíz és fél évvel ezelőtt, amikor feleségül kérte a leányát...

*

És lefeküdt és csend van. Sötét van. Hallgatnak a madarak. A lovak is hallgatnak, a kutyák is, mindenki hallgat, az egész világ hallgat, csak Peregarin beszél és Selterskij hallgatja. Könyökére támasztja a fejét, mázsás fejét. Két mutatóujjával felhúzza homloka bőrért... kitűnő óvintézkedés váratlan elalvás ellen. Egy ideig használ is, aztán egyszerre, lecsúsznak az ujjak a homlokról és a mázsás fej máris előrelődül. Újból kell kezdeni a küzdelmet.

Út az óra: tizenkettőt üt. Ejnye, ennek már fele sem tréfa, hát ez a szörnyű ember sohasem fárad bele, ez sohasem alszik? Megkérdi Selterskij:

— Ügylátszik, tábornok úr kevés alvással beéri... én bizony igazi nyárspolgár vagyok, rendes körülmények között kilenc órákor lefekszem.

— Ejnye, ejnye fiatal barátom, hogyan féhet ilyent? Egészségtelen a sok alvás.

Selterskij majd megkövült az ijedségtől, alig tudta kidaogni a kérdést:

— Hogy, hogyan, tábornok úr nem szokott aludni?

— Hát öcsém, ami igaz igaz, bizony és csak két-három órát alszom éjszaka, néha még ennyit sem, például ma reggel öt órákor fogok lefeküdni, mert délután aludtam... hozzászoktam

én ehhez, tudja öcsém, abban a bizonyos X-i csatában...

Selterskij megbénultan ült a fotelben és a szíve mélyéről egész önkéntelenül fakadt fel az ima: „Óh uram, elégeld meg már a szenvedésemet.“

*

Nem volt hiábavaló az ima. Az angyali segítség ezúttal is megérkezett egy jó ötlet képeben:

— Kedves tábornok úr, tudom széleskörű érdeklődését, nem volna kedve meghallgatni ifjúkori művemem?... tetszik tudni, valamikor írónak készültem... írtam egy 18 kötetes regényt... a krétakorokban játszók... Ha érdeklí, felolvasom — mondta Selterskij és feleletet sem várva, máris a szekrényhez lépett és kivette mind a 18 kötetet... A németek nem jöttek nagyobb diadallal harcba 42-esekkel, mint Selterskij az ő 18 kötetes, krétakorban játszó regényével...

— Oh, kérem, csak olvassa, igen érdekel, — és hátra-

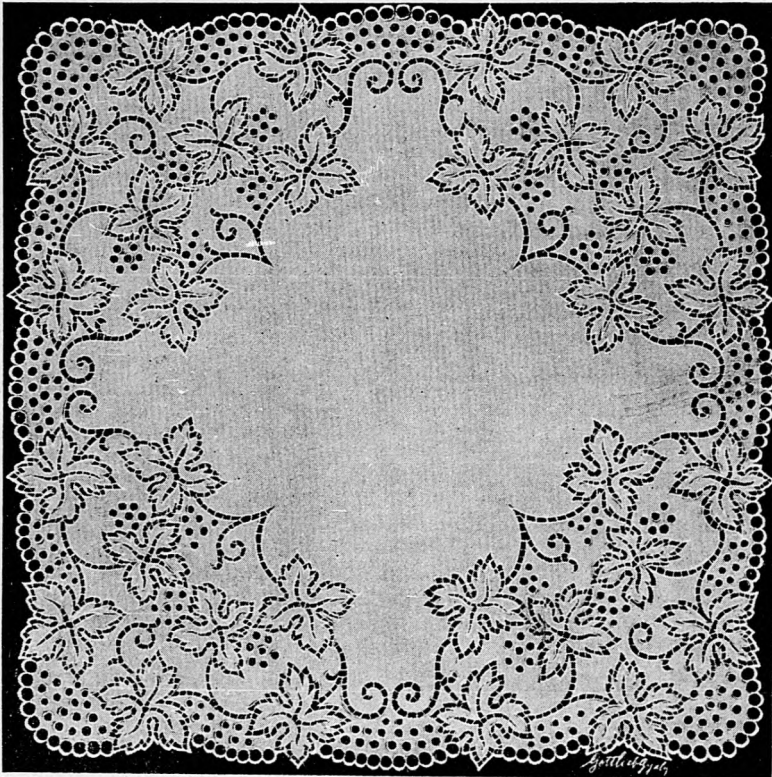

vetette magát Peregarin a fotelban. Kényelmesen elhelyezkedett, mint aki 18 kötet végighallgatására készíti elő magát.

Olvasni kezdett Selterskij. Szinte üdülésszámba ment saját hangját hallani. És milyen jó volt, nem kellett elalvástól félni, nem kellett a szembéjakat felpöckölni... olvasott, olvasott... úgy sietett az olvasással. Hogyne, hiszen folyton félnie kellett attól, hogy Peregarin belekapaszkodik valamelyik szóba:

— Hopp, erről eszembe jut valami, — és megint elkezd mesélni és akkor se vége, se hossza...

Addig olvasott, amíg elfogyott a hangja, egy hang se jött ki a torkából. A tábornok diadalmasan vette át a

Négyszögletes millő (Gotlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

szót és beszélni kezdett most már Selterskij regénye kapcsán...

Az óra egyet ütött. Selterskijnek zakatolt a feje. Fülében állandó zümmögés. Mintha minden arcizmát egy-egy darab ólom feszítette volna.

— Tábornok úr, — próbálkozott újra, — olyan rosszul vagyok, fáj a torkom... olyan gyanúsán fáj, azt hiszem, differitíszem van... lázam is van... jaj, igazán nem akarnám, hogy megkapja, olyan ragályos baj...

— Óh édes öcsém, nem hiszek én a ragályokban... tudja, én olyan fatalista vagyok... ha az Isten úgy akarja... legyen csak egészen nyugodt, nem kapom meg...

— De tábornok úr kérem, kötelességem figyelmeztetni, hogy nem vagyok normális ember, nekem minden áldott éjszaka rohamom van, minden éjszaka ugyanabban az időben... pontosan fél két óraker. Olyankor török, zúzó, talán meg is ölöm, aki olyankor a közelemben van... azért mondom...

— Borzasztó, szegény fiú, micsoda rémes betegségek vannak... igazán örülhet az ember, ha egészséges, multkor olvastam is erről egy érdekes cikket, — és elkezdte...

Selterskij már nem is védekezett ellene, most már tudta, mit jelent ez.

Ez a pokol... mert hát a poklot nem úgy kell elképzelni, hogy ott mindenki valódi lángokban ég, dehogyis... az semmi se lenne, egy kicsit meleg, de elvégre az ember mindenhez hozzászokik... nem, ott úgy lesz... ej, nehéz elmesélni, hogy lesz... például, teszem azt, lesz ott egy Peregarin nevű tábornok és agyonbeszéli, teszem azt, Selterskij adóhivatalnokot. Hát nem szörnyűbb ez minden lángoknál?

Már hajnalodott. Vörös csik húzódott az ég alján. Már nincs messze a reggel, hivatalba kell menni. Hivatalba menni? És semmit sem aludni?

— Tábornok úr, kedves tábornok úr... tegyen nekem egy szíveséget... nézze, olyan pénzsűkékben vagyok, nem tudna valakit, aki kölcsön tudna adni egy kis pénzt, mondjuk, úgy háromezer rubelt, — nyögte ki Selterskij és lesütötte a szemét.

A tábornok is lesütötte, sőt a fülét is becsukta, csak azt nem lehetett látni. Nem látott, nem hallott semmit. Felállt. Igen, felállt:

— Szent Isten, de késő van... hogy eljár az idő... igazán restellem, hogy így feltartottam, mennem kell, jó lesz, ha már maga is lefekszik, öcsém...

— De tábornok úr, miért siet úgy egyszerre, no üljön csak vissza, — mondta Selterskij most már diadalmaskodva, — hát igazán nem tud senkit, aki kölcsönözne nekem egy kis summát?...

— De kedves fiam, ne haragudjon, most már igazán nincs idő erről beszélni, borzasztó késő van, szegény Natasa, hogy fog aggódni értem...

— De tábornok úr, nagyon kérem, még egy percre... fejezze be azt az érdekes történetet...

— De fiam... nem lehet... nem lehet... hamar fekdjön le, már ne is legyen itt, azt a dolgot... izé... verje ki a fejéből... éjszaka nem jó pénzügyekre gondolni... Isten vele, fiam, Isten vele, aludjon jól...

És fejébe nyomta a sapkáját és nagy sebbel-lobbal távozott...

Selterskij már nem tudott elmenni az ágyig, a fotel közelebb volt. Belésüppedt, hajtotta a fejét és édesen, boldogan Fordította: K. Lányi Piroksa

az asztalra aludt...

GONDOLATOK

A legokosabb beszéd sem elég ahhoz, hogy férfi és nő egészen megértsék egymást.

A szerelem akkor kezdődik, amikor már nem beszélnek róla.

Nőket „ismerni“ és a nőket „kiismerni“: két egészen különböző dolog.

Napoleon véleménye szerint: nem szabad összeházasodniok azoknak, akik legalább egy fél éve nem ismerik egymást.

Vannak emberek, kik fanyarságig édesek és édes-ségig csalfák.

CSÖRGŐKÍGYÓ A SZINPADON

Írta: *Csermely Gyula*

Az amerikai vadnyugat egyik városában, nevezzük Newpестnek, a Bret Harte színház igazgatója rossz bórben volt. Pompás jó egészségnek örvendett, csak a színháza miatt volt rossz bórben, mert estéről-estére üres nézőtérre ásitott a szinpad. Vagy megfordítva: estéről-estére üres nézőtér ásitott a szinpadra. Holott értette a direktor úr a dolgát, irodalmilag képzett, művelt ember volt és értékes

darabokat mutatott be, csak az volt a baj, hogy newyorki ember volt a direktor, aki nem ösmerte a vadnyugatot, a Wildwestet.

Mikor az utolsó dollárja is elfogyott és azon tünődött a kétségbeesett direktor, hogy mi lesz jobb: ha visszaszökik Newyorkba, vagy ha kinéz magának egy fát, melynek ága jól elbír egy embert, mikor ezzel a két kérdéssel foglalkozott, a tizenkettedik órában feléje nyult — tán az égből — egy megmentő kéz. Beállított hozzá egy ember, bemutatkozott, megmondta a nevét és így szólt hozzá, röviden és vélesen:

— Mister, én megveszem a színházat. Mennyiért engedi át nekem?

Amerikában nem kíváncsiak az emberek. A Bret Harte direktora nem kérdezte: ért-e ön a színházhoz, mister? Igazgatót-e már színházat és milyen, operettszínházat vagy drámait? Az igazgató röviden csak azt mondta:

— Tartozom negyvenötezer dollárral. Ha azt kifizeti és nekem még tízet ad, tudniillik tizezer dollárt, akkor az öné az én színházam, mister.

És Amerikában nem alksznak az emberek. Ha nem konvenial valakinek egy ajánlat, akkor szó nélkül megfordul és elmegy, ha meg konvenial, csak azt mondja: all right és már meg is van kötve az üzlet.

Mister Black is csak annyit mondott: all right, kifizette a bankokban a negyvenötezeret, átadott az eladónak tizezret és ezzel az utóbbi már ment is. Csak bemutatta a társulatnak az új embert és azt mondta: hölgyeim és uraim, mától fogva mister Black a gazdjuk.

A társulat tagjai körülvették az új gazdát: meggondolta a dolgot, Black úr?

— Yes, meggondoltam, hölgyeim és uraim.

— Tudja-e ön, mister, hogy oly beteg ez a színház, mintha megharapta volna tíz papagáj is?

— Tudom. Mégis meg fogom mutatni már egy hét múlva, hogy estéről-estére telt házunk lesz.

— Már volt talán hasonló sikere?

— Soha életemben nem igazgattam színházat, azt sem tudom, mi a különbség a zsinórpadlás és a süllyesztő között. Mert én cowboy voltam, azután farmer s most többszörös milliönös vagyok, uraim.

— Ha nem ért a színházhoz, akkor mivel akar itt boldogulni, Black úr?

— Mivel ösmerem a vadnyugatot, uraim. Tudom, hogy a közönségnek itt mi kell.

— Sebb primadonna-sztárok, direktor?

— A meglévőknél szebbeket a legkényesebb közönség sem akarhat, — bókolt az új direktor a hölgyek felé.

— Vagy hozott olyan darabot, ami egy csapásra meghódítja a várost?

— Nem hoztam semmit, nem is jövünk ki egyhamar új darabbal. Tegnap nemde „A friscoi bankár“ ment?

— Igen és pontosan negyvenkét ember nézte végig az előadást.

— Adjuk ma is „A friscoi bankárt“.

— Hogy ma hús ember se üljön be a színházba?

— Csak bízzák rám, hölgyeim és uraim. Ma hús ember, holnap már kétszáz és holnapután ötszáz és így tovább. A fő női szerepet ki játssza?

— Társulatunk legbájosabb tagja. Az elragadó szépségű miss Harriman.

— Itt van vajjon? — kérdezte a direktor.

— Én vagyok, — jelentkezett egy színésznő. — De ugyebár, túloznak azok, akik engem oly elragadónak mondanak?

— Dehogy is túloznak, kissasszony. Önnel fogom fellendíteni a színházat. Hogyan, azt majd megmondom ma este, félórával az előadás előtt.

Este, előadás előtt, hosszabb beszélgetés folyt le az igazgatói szobában hat szem közt. A direktor és miss Harriman és mister Dániels, a hősszerelmes: ezé a három volt a hat szem, s hogy mit közölt velük a direktor, az egyelőre az ő titkuk maradjon.

Este nem is húszan, csak tizenkilencen ültek a színházban, akik várták, hogy szétcsapódjék a függöny, de az előadás megkezdése késett. Elmúlt öt perc, el tíz is, még mindig nem hallatszott a gongütés. Végre, a tizenharmadik percben megjelent a függöny előtt a direktor, de nem frakkban, nem is smokingban, hanem eredeti cowboy-kosztümben, és így beszélt a megjelent tizenkilencez:

— Hölgyeim és uraim, én vagyok az új direktor, Black Teddy. Cowboy voltam ezelőtt...

— ...mi meg aranyások voltunk, — ordította két pálvány, és valamennyien lelkesen tapsoltak. Csak egy támlásszék nem tapsolt és nem hurrázott.

— Nos, cowboy voltam ezelőtt, — folytatta megelégedetten a direktor — s csak azt sajnálom, hölgyeim és uraim, hogy nem hoztam ki magammal a lasszómat is. Mert ha itt volna, bizony kiereszteném a lasszómat és kiemelném a székéből azt a tizenkilencedik urat, aki nem tapsolt. Talán szégyeli az az úr az én ruhámat?

Órült taps volt e szavakra a válasz és a megaposztrofált tizenkilencedik felpattant ültéből, úgy tapsolt.

— Köszönöm, hölgyeim és uraim, — mosolygott a közönségre a direktor. — Most pedig egy bejelentéssel tartozom. Az előadás kezdete azért késett pontosan tizenkét perccel, mert primadonnánk, miss Harriman ellen, gyilkos merényletet követett el valaki, aki eddig még ösmeretlen előttünk. Képzéjék, hölgyeim és uraim, mit tett az az alávaló merénylő? A művésznő öltözőjébe egy fiatal csörgőkígyót csempészett be...

Pinturicchio festménye

(Római Királyi Képtár)

— Hallatlan! — hüledezett a nézőtér.

— ... a művésznő, mikor meglátta a kigyót, elvesztette eszméletét, elájult. Szerencsére egy divánra roskadt, a hulló tehát nem tehetett kárt benne, de kiáltozására berohantunk hozzá és agyonvertük a veszedelmes férget. Ime, itt van, hölgyeim és uraim, több mint félyardnyi a kigyó, megnézhetik. Levelet is hagyott hátra a merénylő, hogy estéről-estére addig fogja megismételni a dolgot, amíg meg nem öli a művésznőt, akit imád, vagy amíg meg nem hallgatja őt a szép művésznő. A levelet — ime itt van — ma átadom egy detektívnek, hogy kutassa ki, ki írta és ki lehetett a merénylő.

— Az öltözőt is figyelje egy detektív, — dörögte a felháborodott nézőtér, s mikor a szép miss kilépett a színpadra, hatalmas tapsorkánál fogadta.

Másnap reggel a városi újságok öles riportokat hoztak az esetről. Magasztalták az új direktort, milyen ötletes, nem sablonos módon mutatkozott be a közönségnek Black úr, azután az esetről írtak. — Kigyó az öltözőben — Az üldözött miss Harriman — A legközelebbi merénylet esetleg már ma este lesz — címmel. Detektívek üldözik a merénylőt, de eddig még nem akadtak a nyomára.

Másnap este már nyolcvan percentes ház volt. „A friscoi bankárt“ adták, amit első bemutatásán sem nézett meg száz ember se, estére meg ezer ember is eljött, hogy lássa a szépséges miss Harrimant, akit kigyóval üldöz egy szerelmes.

Mikor kijött a színpadra, egetverő hurrával fogadta a közönség miss Harrimant; ez egy darabig normálisan játszott, de egyszerre nagy sikoltozásba tört ki.

— Kigyó... egy csörgőkigyó! — sikongott és egy székre, majd egy asztalra ugrott.

A közönség is felugrott és csakugyan: a világossárga szőnyegen ott tekergőzött egy fekete kigyó és nyujtogatta fejét a sikongó, szép művésznő felé. Mintegy három arasznyi fiatal hulló volt; mennél fiatalabb az ilyen, annál veszedelmesebb és mérgeesebb a marása.

Dániels, a hősszerelmes, aki a színpadon volt, botjával agyonverte az állatot, azután tovább folyt a játék, zavar nélkül, a felvonás végéig. De alig hogy összecsapódott a függöny, kijött az igazgató a lámpák elé és bejelentette, hogy az ösmeretlen merénylő újabb levelet hagyott hátra, melyben az van, hogy a kétszeri balsiker őt nem állítja meg. Harmadszor és tizedszer is pont kigyóval fogja üldözni a művésznőt, a márványkeblű, hajthatatlan miss Harrimant.

Másnap megint kiabáló riportok: ezer ember is látta a kigyót, most a színpadra csempészte a merénylő és úgy lehet, hogy ma este megint kigyóhoz lesz a színpadon szerencsénk. Mert az ösmeretlen merénylő, mint a színházban talált levelében megírta, ezután sem fog tétlenül maradni. Tíz detektív is keresi-kutatja, de eddig minden eredmény nélkül.

Harmadnap este százhusz percentes háza volt a Bret Hartanak, mert pótszékeket helyeztek el mindenütt és a folyosókra is adtak ki jegyeket. Ezerhatszáz ember szorongott a színházban, mert mindenki — nem a darabra — csak a kigyóra és miss Harrimanra volt kíváncsi.

És a második felvonásban csakugyan megjelent a kigyó és a felbőszült közönség, ha a kezébe kapja a merénylőt, bizonyára meglincseli ott a helyszínen. De mert nyoma sem volt annak, hogy ki az a gyalázatos tettes, a publikum a detektíveket szidta. Ügyetlenek, kontárok, hogy még mindig nem nyomozták ki a merénylőt, de még azt sem, hogy mi módon kerülhetett a kigyó a színpadra.

Igy ment ez még több estén is egymásután. Tán a tizedik, tizenkettedik estén — duplájára felemelt helyárák és állandóan zsufoltság megtelt nézőtér — nos, a tizedik, tizenkettedik estén mister Black, a szerencsés direktor, megint kijött a lámpák elé és így szólt:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, tekintettel arra, hogy detektívjeim csak hiába nyomozták, önöket kérem fel, hogy műkedvelő detektíveknek álljanak be. Aki kinyomozza a merénylőt, vagy csak annyit is derít ki, mi

úton kerül a kigyó a színpadra, tőlem jutalmul kétezer dollárt kap.

Ez a díjkitűzés estéről-estére úgy megtöltötte a színházat, hogy majd szétment, (a zenekari üléseknek ötszörösen felemelt helyáruk volt), de még öt hét múlva sem oldódott meg a rejtély. Hol az első, hol a második, hol az utolsó felvonásban jelent meg a szőnyegen a kigyó, de hogy honnan bujt elő, maga Árgus sem tudta volna megmondani.

A hatodik hét közepén egy este egyik néző, kinek zenekari ülése volt, elordította magát, hogy: megvan! Az a ripacos segédszínész a lábszárcsont-vastagságú bottal: az csempészi be a kigyót, az a merénylő.

Ezzel nekilendült és felugrott a színpadra, de a ripacos segédszínész még gyorsabb volt. Hátrahagyván a botot, mint a villám, oly sebesen elmenekült és mire a személyzet magához tért, ő már gépkocsin robogott ki a városból.

De az, aki felugrott a színpadra, nem üldözte az elmenekült színészt, csak felvette a botot és formális előadásba kezdett. — Kétezer dolláromat teszem fel egy cent ellen, — mondta, — azt a kétezer dollárt, amit ki fog nekem fizetni a direktor úr, hogy ez a vastag bot üres, ebben van elrejtve a kigyó s hogy egy csavarásra, vagy nyomásra a bot alsó vége kinyílik, úgy mászik ki belőle a kigyó. Mister Dániels, kérem, — fordult a hősszerelmeshez, aki a színen volt, — tartson készen egy husángot, hogy lecsapjon az állatra, mielőtt kibúvik!

A bot nyelén csakugyan gyűrű volt, ezt megcsavarta a helyzetiszulte detektív és pontosan úgy lett, ahogy mondta. A bot alsó vége kinyílt és csatornájából kibujt a kigyó, melyet Dániels azon nyomban agyon is vert.

A közönség vesztül hurrázott s mikor elült kissé a siketítő láрма, Black direktor kijött a színpadra, átadta a kétezer dollárt, egyuttal egy meglepő bejelentést tett. — Menekülés közben, — közölte az igazgató a házzal — a merénylő eldobta ezt a levelet. Ebben bejelenti, hogy más alakban megint visszajön, tán már négy vagy öt nap múlva megint itt lesz és folytatni fogja a játékot, amíg csak célt ér.

— De mi is itt leszünk, — dörögte a közönség.

...Előadás után bizalmasan együtt vacsoráztak ök hárman, a direktor, miss Harriman és mister Dániels. És a direktor nevetve mondta:

— Látjátok, drágám, így kell itt színházat csinálni. Nem kell a publikumnak darab, nem kell a közönségnek művészet, a publikumnak csupán csak szenzáció kell. Azt pedig bőségesen megkapták.

— Még jó, — nevetett mister Dániels és miss Harriman is édesdeden kacagott, — hogy nem nézte meg az az ember az agyonsujtott kigyót közelebről is. Akkor látta volna, hogy csak ártalmatlan állat volt; csörgőkigyó volt ugyan, de fogait és mérgefogait jó előre kitérte a mi emberünk.

— A segédszínész! — kacagott a direktor. — Költségemen két hónapig üdülni fog, aztán visszajön, de sima arccal, nem ripacosan.

— És mit gondolsz, direktor, — kérdezte miss Harriman jókedvűen, — lesz-e közönsége a színházunknak ezután is?

— Feltétlenül bőven lesz, aranyom. Már holnap is tele lesz a nézőtér, adjuk bár „A friscoi bankárt“ is, mert azt fogja gondolni a közönség, hátha máris visszajött az a merénylő. Megismétlem százszor is: nem kell a publikumnak darab, nem kell a közönségnek művészet, a publikumnak csupán csak szenzáció kell, vagy — tegyük hozzá — a szenzáció várása.

Hüttl Tivadar porcellángyár

Budapest, V., Dorottya utca 14/a

Kívánatra képes nagy árjegyzékét bérmentve megküldi

LISZT HANGVERSENY PÁRISBAN

Irta: *Kenesey Sándor*

Az alább következő sorokban két név fonódik egymásba. Két olyan név, melynek fényessége kései századok során sem fog megfakulni. Két hatalmas, markáns egyéniség neve. Az egyik, a költő, a XIX. század legnagyobb szellemei közül való, a másik, a muzsikus, a zeneművészet birodalmának halhatatlan fejedelme. Az egyik a germán nemzet fia, a másikat a magyar föld csodálatos ösereje termelte ki magából. A költő: aki új hangot vitt a német költészetbe, vagy talán a világköltészetbe, aki fajtájának és saját egyéni érzéseinek tragikumát majd zokogva, majd pedig maró gúnnyal átítatva, csufozkodva vitte bele minden verssorába. A muzsikus: aki nemcsak, mint minden idők legnagyobb zongoraművésze, hanem mint zeneköltő is, a magyar génusz örök ragyogásának hirdetője.

Heine Henrik és *Liszt* Ferenc. A szerencsétlen sorsú csúfolódó költő és a tünevényes pályafutású, eget ostromló zongoritatán. A fájdalmas kacagással, sírásba csukló nevetéssel nyelvét öltögető bohóc törpe, aki karmolva simogatja végig az ő szeretett fejedelmi óriását.

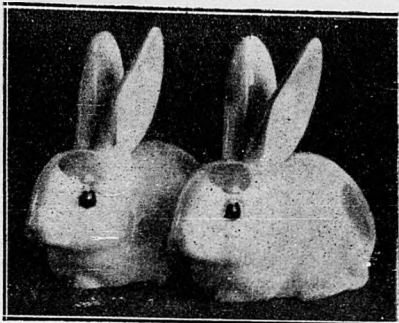
Heine nem volt muzsikus, de költészetének majdnem minden megnyilatkozása csupa zene, csupa melódia és nem zenész létére is a legszebben, a legokosabban írt a zenéről. Korának legnagyobb muzsikusairól írott apró feljegyzései, tudósításai valóságos jellemrajzok és mindig pompás emberi portréját adják a művészek. Noha egyikkel-másikkal igen nagy szeretettel foglalkozik, ez talán jogcím is neki arra, hogy belenyuljon a művész lelkébe és kifordítva a visszajára, csufozkodva végigcsapdosson rajta bohóckodó szeszélyének hangos csörgőivel. Ha valaki, mint művész, lelkéhez nőtt, azt meg is tépazza egy kissé.

Liszt Ferencet valósággal becézte. Persze üt is egyet rajta! Az Augsburger Allgemeine Zeitungnak Párisból küldött tudósításaiban gyakran ír Lisztről és szinte tökéletes képet fest róla minden művészi és ezzel együtt minden emberi vonatkozásban. Itt-ott gúnyos, maliciózus, csufozkodó, de minden során megérik a magyar lángelme iránti csodálata.

A művészeti tudósítások egy-egy töredéke, melyben Liszt Ferencel foglalkozik, alább következik. A közlemények kerek kilencven esztendővel ezelőtt, illetve 1841—44. években jelentek meg az Augsburger Allgemeine Zeitung hasábjain.

„... Ugyancsak kijutott nekünk ebben az évben is a zongorahangversenyekből. Főleg március Idusa marad emlékezetes, akkortájt dühöngött leginkább a koncertzapor. Szerintem mostanában csupán három zongorista van a világon: *Chopin*, az édesszavú zeneköltő, aki azonban sajnos, az elmúlt télen is sokat betegeskedett és keveset szerepelt; azután *Thalberg*, ez a muzsikális gentleman, akinek talán már nem is igen kellene zongoráznia, pompás megjelenése is elég volna,

hogy mindenütt szívesen lássák és aki ügylátszik, maga is csak valami apanázzfélének tekinti nagyszerű tehetségét; és végül a mi *Liszt* Ferencünk, aki minden különcködés és néha-néha szinte bántó

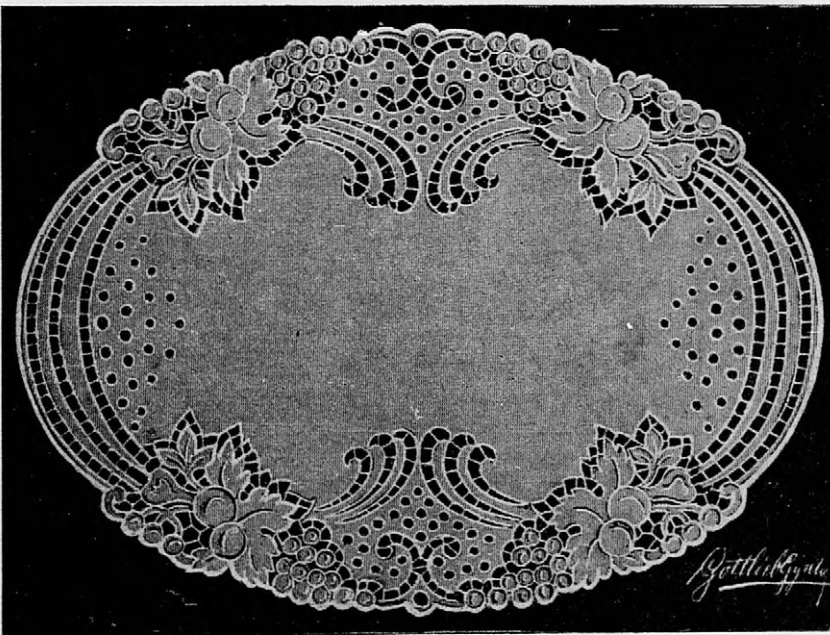

önimádatása ellenére is mégis csak a *mi drága Lisztünk marad*, aki ebben a szent pillanatban nem csupán Párisot hozta lázas izgalomba, hanem — mi türes-tagadás! — még e sorok íróját is. Igen, itt van ő, a nagy agitátor, a mi Liszt Ferencünk, az összes lehető és lehetetlen rendek bolygó lovagja (kivéve a becsületrendet, mert *Lajos Fülöp* vonakodik azzal művészi kitüntetni); itt van ő, a hohenzollerni-hechingeni udvari tanácsos, a filozófia doktora, a zene csodadoktora, az új életre kelt hamelni patkányfogó,

ket, hogy egymásfőle sorakoztak, mint egykor Théba falainál! Itt van ő, a modern Homérosz, akit Németország, Franciaország és Magyarország, a három legnagyobb nép országa követel magának, mint gyermekét, míg az Ilias dalnokáért csupán hét kis vidéki városka versengett! Itt van ő, Attila, a minden Erard-zongorák Istenostora; ezek már jövetelének pusztá hírére is reszketni kezdtek bizonyára és most keze alatt ismét sírni, nyögni, vérezni fognak. Itt van ő, korának féktelen, szép, csúf, rejtélyes, végtetszerű, néha azonban túlon-túl gyerekes gyermeke, a gigantikus törpe, a galamblelkű óriás, a ma makkegészséges, holnap pedig halálos beteg Liszt Ferenc, akinek varázsereje lenyűgöz, akinek génusza lelkünkbe kap”.

Majd így folytatja:

„... Egyszer már írtam arról a tömegbódultságról, mely a berlinieket elfogta, mikor ott Liszt legutóbb megjelent. Furcsákat hallottam erről és sajnálkozva vonogattam a vállamat: a csendes, letargiába merült Németország nem akarja elszalasztani az alkalmat, hogy egy kis megengedett mozgást végezzen, így hát egy kicsit megmozgatja a politikailag elzsidbadt tagjait és a jó nyárspolgárok szívesen belesiklandozzák sajátmagukat egy kis lelkesedésbe. A nagy hűhót, gondoltam magamban, magáért a hűhóért csinálják, mindegy, hogy mi az alkalomnak a neve, Herwegh, Elsler Fanny, vagy pedig Liszt Ferenc; Herweghet betiltot-

Ovális m¹ű (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

aki csodálóinak egész légióját vonzza maga után mindenfelé; itt van ő, az új Faust, akit a pudlikutya mindig követ Belloni személyében. Itt van ő, a modern Amphion, aki lantjának hangjával a kölői dóm építésénél mozgásba hozta a köve-

ták, így hát Liszt Ferencnél maradnak. Így gondoltam eleinte, így magyaráztam meg magamnak a dolgot és meg voltam győződve róla, hogy az egész Lisztománia a politikailag gúzsbakötött rajnántúli országnak egy kis nyújtózodni akarása.

Azonban tévedtem egy kicsit, tudatára is ébredtem ennek a mult héten az olasz operában, ahol Liszt az első hangversenyét adta; olyan társaság előtt, amely virága az itteni társadalomnak. Párisiak voltak, emberek, akik a jelenkor legnagyobb eseményeinek mélyére láthattak, akik a korszak legnagyobb drámájának voltak tanúi, akik mindazt át is élték, köztük sokan, akik a különböző művelzetek rokkantjaivá lettek, férfiak, akik a tettekben kifáradtak, asszonyok, akik ugyancsak fáradtak voltak, mert az egész telet muszáj volt áttáncolniok. Ez a közönség valóban nem volt az a könnyen gyülekező, németesen szentimentális, berliniesen lelkesedő tömeg; ez előtt játszott Liszt egyedül, azaz hogy inkább a *génusz* kíséretében. És mégis mennyire hatalmas, lenyűgöző, megrázkódtató erejű volt már puszta megjelenése is! Milyen elemi erővel tombolt az üdvívalgás, mely megjelenésekor kitört! Virágbokrétkék hullottak lábai elé. Pompás, felemelő látvány volt, amint a triumfátor a hatalmas virágesőt a legnagyobb lelki nyugalommal állta, míg végül is, grációzan mosolyogva, egy vérvörös kaméliát húzott ki az egyik bokrétaból és gomblyukába tűzte. Hm! És ezek a párisiak, akik Napoleon hódító útját hintették be saját véruik vörös kaméliáival, most így ünneplik a mi Liszt Ferencünkét! Különös! És micsoda ünneplés! Valóságos tébolyodottság, ami a nagy világsikerek évkönyveiben eddig még elő nem fordult! Mi az oka ennek a jelenségnek? Azt hiszem, a kérdés megoldása nem is annyira az esztétika körébe tartozik, mint inkább a patológia körébe. Egy démoni erejű embernek az összezsufolt tömegre való vilányozó hatása, az ekstázis gyorsan terjedő fertőzése és talán magának a zenének, a mi korszakunk spiritualisztikus betegségének magnetizmusa, mely mindannyiunkban vibrál — mindezeket a jelenségeket sohasem éreztem olyan tisztán, olyan lenyűgöző erővel, olyan szívet szorongató érzéssel, mint éppen ezen a *Liszt-hangversenyen.*”

Egy másik levélben így ír róla:
 „... Egy férfi van itt, akit egész világ, főleg a hisztérikus női nem örvengő lelkesedéssel ünnepel és aki valóban a legérdekesebb reprezentánsa a zenei életnek; Liszt Ferencről beszéltek, akinek játéka olykor úgy hat rám, mint az *érzékeny világ melódikus agóniája*. Igen, ez a zseniális ember most ismét itt van és hangversenyeket ad, melyek olyan büvös hatást gyakorolnak a közönségre, hogy az már a hihetlenséggel határos. Eltűnik mellőle minden más zongorista, — az egy Chopinnek, a zongora Rafael-jének kivételével. A többi zongoristák? Hát Istenem, Istenem, azok csak zongoristák, akik kitűnnek azáltal, hogy egyszerűen kezelik azt a felhúrozott szekrényt. Lisztnél azonban az ember már nem is gondol legyőzött technikai nehézségekre, nála a zongora eltűnik és megnyilatkozik a zene.

Liszt minden zsenialitása mellett is bizonyos körök részéről ellenzéki hangulat-

tal találkozok itt Párisban és ebben a táborban igen komoly zenészek is vannak, kik vetélytársának, a császári Thalbergnek nyújtják a babért. Ez az ellenzéki hangulat talán éppen Liszt zsenialitása miatt született meg. „A tehetséget még megbocsátják, de a zsenivel szemben kérelhetetlenek!” mondta egyszer Lord Byron, akivel a mi Lisztünknek meglepő sok a hasonlatossága.”

*

Mindakettő régen elmúlt már földi vonatkozásaiban, de szellemi megnyilvánulásaikban messze, eljövendő századokra fognak kihatni. A nagy Titán egy egész emberöltővel élte túl a nagy Csúfólódót. Heine, amíg csak rettentő betegsége engedte, hű beszámolója volt Liszt világsikerének és áhítatos tisztelője maradt még a „matrác-sírban” is. Liszt pedig egyik legszebb zeneművét alkotta meg a költő fantáziájának gyönyörű szülöttével: a „Loreley” című dallal.

FELTÁMADÁS

Irta: THOMÉE JÓZSEF

... És szolt az Úr az Olajfák Hegyén: ...
*Ne legyen koldus, ne legyen szegény,
 Tanítani, — fiaim ...! — menjetek,
 S szeressetek, nagyon szeressetek ...!*

... És elmene a kertbe egymaga ...!

*Sötét rémekkel terhes éjszaka
 Szakadt le rá ... Sehoh csillagsugár,
 A bűncs város alszik messze lenn,
 Az utcákon csak zsoldos öre jár ...
 Nem félt, a lelke meg nem remegett,
 Könnye nem csordult, fell nem zokogott,
 Búgó ciprusok közt hull térdre le
 S kiáltó szóval így imádkozott: ...*

— *Atyám! jöjjön a keserű pohár ...
 Te így akartad, legyen e szerint,
 Kihulló, meleg vérem váltsa meg
 A bűntől terhes, hosszú földi kint.
 Kik megtagadnak, ne sujtsa karod,
 A gyakorlóságukat bűnnek ne vedd,
 Vérem kívánják? ... ne vedgy zokon,
 Az ő bűnüket ez válthassa meg ...!
 A szenvedőt, koldust, bilincsbe vert,
 Snylódó, vérző, meggyőrt rabot,
 Siránkozó, fekélyes jóbokat,
 Atyám ...! tudom ...! Te el sohsem
 [hagyod ...]*

*Imádkozott tovább, de hangtalan ...
 ... Föl sem veté a nap még sugarát
 A főpapok, örök, szolgálk között
 Péter harmadszor tagadá Urát ...
 ... Zúgott a nép ... És elvégeztetett ...
 Jeruzsálem utcáin vérpatak
 Hullámszik végig, zokogás üvölt,
 És nincs egy ajk többé, amely tagad ...*

*Ragyogó nap jött és ... Föltámadott ...!
 És jönnek, tünnek lomha századok,
 Bűn, szolgaság, vad orgiákat ül,
 Bilincs csörög, a hóhérbárd kacag,
 Amint lesujthat könnyörtelenül.
 A koldus esdő, felsíró jajt
 Sárba tiporja gúnyos kacagás ...
 ... Uram! ... Megváltónk! Magyar
 [Messiá ...?]
 Mikor jö újra új Feltámadás ...!?*

SZENTŐLSZEMBE

A PÜDER-RAZZIA boldogtalan kis áldozatának temetésén ezt a rövid beszédet intéztem volna az egybesereglett tanulóleányokhoz: „Kedves gyermekeim, akik most fátyolos szemmel, elszorult, pihegő szívvel álljátok körül szerencsétlen kis barátnőtök sírját, mielőtt elhagynátok a halottak csöndes birodalmát, vegyetek fogadalmat magatokban, hogy okulni akartok és okulni fogtok ezen a fájdalmas tragédián és minden tanulságot levontok belőle magatokra nézve. Szegény barátnőtöket hiúság és túlságos érzékenység vitte korai sírjába. Hiú volt a lányágnak azokban a bimbózó, felhőző éveiben, amikor a test és a lélek, a szív és az idegrendszer tökéletes egyensúlyára van szükség. Olyan időszaka ez a leány gyönyörű tavaszéletének, amikor még nincs családás, nincs keserűség, csak reménység és boldogság. De olyan időszak is, amikor a képzelet könnyen csapong és a valóságtól elhajolva, kártékony káprázatokkal mérgezi meg a fiatal lelket. Olyanok vagytok ti most, mint a zsenge fűszál, melyet a legkisebb fuvalom is megingat, vagy mint a törékeny rózsaszál, amelyet vihartól, fagytól óvnak, hogy kárt ne tegyen Istennek ebben a kis remekművében. Vigyázzatok hát és ne bizakodjatok el magatokban. Derék, gondos szülőkkel, buzgó, lelkes tanítókkal áldott meg benneteket a jóserenecsé. Bennük biztatok, hozzájuk igazodjatok, figyeljétek szavaikra, amelyeket a megfontoltság, intelmeikre, amelyeket a szeretet diktál. Ne féljétek a dorgálástól, mert mindig a szándékot kell nézni, — a szülők és nevelők szándéka pedig csak az lehet, hogy testben-lélekleben egészséges, erkölcsös gondolkodású, erényes életű, hitben és tudásban erős nők legyetek. A hiúságról sokszor mondták bölcsek és költők, hogy a nő sajátos természete. Így is van. De ti már meg tudjátok érteni, hogy más a lélek és a szellem hiúsága, amely arra törekszik, hogy minél finomabb, csiszoltabb, emelkedettebb legyen és más az a hiúság, amely külsőségekre, cifrázkodásra, tetszélgesre fekteti a súlyt. A lélek hiúsága megtűri a test gondos ápolását, a tisztaságot, a sportot, az Istenfél eredő szép vonások hamisítatlan harmóniáját, míg a hivalkodás csak a durva hatásokat hajszolja, rendszerint olyan eszközök felhasználásával, amelyek a természetes szépség, a leányos kedvesség és közvetlenség rovására mennek. És ne legyetek érzékenyek sem, kedves gyermekeim. Ha úgy érzitek, hogy igazságtalanság történt veletek, nem szabad, hogy rögtön csüggedés, elkeseredés és kétségbeesés vegyen rajtatok hatalmat, hanem menjétek szüleitekhez és nevelőitekhez és öntésétek ki bizalommal előttük a szíveteket. Ez a ti halott barátnőtök ezt az üzenetet küldi nektek a túlvilágról. Hallgassatok rá, véssétek emlékezetbe óvó, intő, figyelmeztető szójátat.”

A KALUCSNIS ALISPÁN (Egy napsugár a békevilágból)

Irta: Dr. Kazay László

Történt 1900-ban. Színhely: X. vármegye főszolgabírói hivatalának egyik szobája. A szobában könyvek, akták hevernek szanaszét. Az akták mellett ódon nagy fa-kalamárisok és porzótartók. Az egyik sarokban nagy garmada öcska puská és bűnjelek.

Egy fiatal, 25 év körüli vármegyei hajdú törölgeti a port. Rajta a vármegyei hajdúinak az uniformisa. A poros fegyvercsomóból egy puskát felemel, de orrát fintorgatva, megtörlés nélkül visszahelyezi a csomóra. Nyílik az ajtó, belép rajta egy katonás tartású, nyalka, kipedrett bajszú, peckesen lépkedő, 70 év körüli hajdú, ugyanolyan uniformisban.

Gyuri bácsi: Hát? ... Hát? ... Nem tudod mi a möres, te mamlasz? Hát még annyit sem tudsz mondani, hogy: Adj Isten? Vagy hogy: Jó reggelt eb vagy kutya? Azt sem mondod, hogy bik-makk?

Pista: Jó reggelt kívánok!

Gyuri bácsi: Jó reggelt kívánsz, de hát kinek? Mi? Hát ki vagyok én? Azt sem tudod, te nyárfás?

Pista: Csak tegnap jöttem ide.

Gyuri bácsi: Hát öcsém, jegyezd meg magadnak, hogy én Gyuri bácsi vagyok! Igenis, Gyuri... ri... bácsi...

Pista: Hát jól van, Gyuri bácsi!

Gyuri bácsi: Az ilyen fiatal legény,

kerül és egy öcska puskáról kezdi a port letörölgetni.)

Gyuri bácsi: (észreveszi ezt, megkapja a kezét és izgatottságtól remegő

Kereszt a hegytetőn (Fotó: I. Gaberell)

hangon rákiált): Az Istenért, mit csinálsz? A régi jó időknek, a régi becsületes világnak a patináját akarod elpusztítani? Teszed le mindjárt azt a puskát! Tudd meg, hogy mikor vége lett a csendbiztos-világnak, s nem volt már szükség pandúrra, mikor bekerültem én is ide, mikor belőlem is ilyen városi léhűtő népség lett, hát az első reggel én is le akartam ám ezekről a port törölni. Meglátta ezt tekintetes, nemes és vitélő, kis- és nagyrázsonyi Rázsonyi Kelemen főszolgabíróúram és azt mondta nekem: Gyurikám, szeretlek, de ha ezekhez a puskákhoz nyúlsz és abból a porból, a régi, jó becsületes idők patinájából még egyszer egy szemet is letörölsz, Isten Krisztus ügyse mondom, úgy váglak tarkón, hogy vacsorán éred Pilátust.

Pista: Hát a mostani főszolgabíró úr se szereti, ha ehhez a ... patinához hozzányulok?

Gyuri bácsi: De nem ám! Nem engedni a tradíció! Tudod-e, mi az a tradíció?

Pista: Nem biz én, Gyuri bácsi!

Gyuri bácsi: Hát azt jelenti a tradíció, hogy aki úrnak született, az maradjon is meg úrnak. Annak úr legyen minden retye-rutyája, minden ivadéka hetvenhét igit. Aki meg parasztnak született, az maradjon meg parasztnak, mert suba subával, guba gubával!

Pista: Hát a nagyságos főszolgabíró úr is...

Gyuri bácsi: Micsoda nagyságos? Ne csúfolódjál, ebadda! Az én drága jó tekintetes főszolgabíró úram, kis-

és nagyzarándi Zarándy Bertalan abból a régi, híres, jófajta zarándi familiából való, neki kidukál a tekintetes titulus. Hej, amíg csak tekintetes urak voltak a vármegyénél, addig volt itt jó világ, addig mindenki úr volt. Igazi úr. Amióta meg egyik-másik nagyságoltatni kezdi magát, azóta már azt se tudjuk, ki az igazi úr. A Miller szolgabíró úrnak mondhatod, hogy nagyságos szolgabíró úr, az nem haragszik meg érte, az még örül is neki. Furcsa világot élünk. A tekintetes vármegyének nagyságos szolgabírája van, az árvaszéknél meg az egyik ülnök úr méltóságos, mert kamarás, az elnök úr meg tekintetes úr, oszt úgy kell mondani a kollégámnak, hogy a tekintetes elnök úr kéri a méltóságos ülnök urat. Jegyezd meg magadnak, Pista öcsém, hogy aki igazi úr, az mind tekintetes!

Pista: De az alispán úr csak nagyságos!

Gyuri bácsi (fitymálva): Nagyságos! A mostani nagyságos. De csak a mostani. Nem is közénk való. Nem is idevalósi. Hej, csak még egy igazi jó restaurációt tudnék megélni, hogy kibukna ez a sok ujdonsült nagyságos úr! A mostani alispán úr is nagyobb úr akar lenni a vármegyénél, pedig nem is igazi úr.

Pista: Nem igazi úr?

Gyuri bácsi: Bizony, nem igazi úr, mert az nem alispán, akinek négyesfogata nincs, meg nem vármegyei nemes familiából származik. Ez csak olyan kalucsnis alispán. Fiakkeres alispán. Egyszer engem is csúffá akart tenni.

Pista: Hogy-hogy?

Gyuri bácsi: Hát azután alig egy hétre, hogy a főispán úr ennek a sok új nagyságos úrnak a segédelmével megválasztatta, azt mondja a tekintetes várnagy úr nekem: Gyuri bácsi! Kilenc órákor kikíséri a nagyságos al-

mint te, tartsa privilégiumnak, hogy úgy szólhat meg, ahogy az igazi urak. Gyuri bácsi vagyok én az egész vármegyének. Különbön pedig, ha akarod tudni, nemes keletsényi Keletsényi György a becsületes nevem.

Pista: (újából a poros garmada felé

ispán urat parádében a vasúthoz, nagy vendégeket várunk, hivatalosakat. Rendbeszedtem, parádéba vágtam magam. Odaállok az ambitus elé s várom az alispáni fogatot, de nem jön. Egyszer csak jön a nagyságos alispán úr egyfelől, a Grossmann Móric fiak-

hogy egy hajdú sem ül fel fiakkeres bakjára.

Pista (csudálkozva): Tyűh, haj!

Gyuri bácsi: Tyűh, haj bizony. Hét vármegyébe hire ment, hogy kibántam a nagyságos alispán úrral, mert nagy szegény esett rajta, ki kellett szállnia a kesziből és gyalog kellett neki kimeni az állomásra kalucsniba. Ha... ha...! Azóta kalucsnis alispánnak hívják!

Pista: De Gyuri bácsit is megbüntették talán?

Gyuri bácsi: Engem megbüntetni? Nem megy az olyan könnyen. Másnap azt mondta ugyan a várnagy úr, hogy az alispán úr elcsapott. Mintha bizony engem el lehetne csapni. Nekem már kilenc év óta teljes penzió dukál.

Pista (csudálkozva): Hát minek szolgál akkor?

Gyuri bácsi: Pista öcsém! Nemcsak pénzért szolgál az ember, hanem tisztességért is. Ha penzióba mennék, le kéne vetnem ezt a gúnyát, amihez úgy hozzánőtt a lelkem, meg akkor nem látnám az én édes jó vármegyém házát, ezt a sok jó derék tekintetes urat, mindjárt nem mondanák olyan szépen, hogy: Gyuri bácsi lelkem! Ugy bizony! El akart a nagyságos alispán úr csapni; de majd beletört a foga. Olyan parázs kis vármegyei közgyűlést is régen láttam, mint akkor volt. Az öreg Bessenyő Boldizsár tekintetes uram interpellációzta meg miattam az alispán urat, oszt azzal végezte, hogy nem kell ám, „nagyságos“ alispán öcsémuram, azt a régi hű, becsületes embert bántani. Ugy biz'a, oszt majd megrepedeztek azok a vastag falak a tapstól. Az alispán úr hebegett valamit, oszt én a hivatalomba maradtam. Itt is vagyok, itt is leszek, míg meg nem halok, de ő könnyen kibukhat a következő restauráción. Gyűlés után hozzám jött az öreg Bessenyő Boldizsár tekintetes uram, megveregette a vállam, meg rázta a kezem amügy jó magyarosan, oszt azt mondta, hogy: „Köszönöm neked kedves öcsém, hogy nem engedted csúffá tenni a vármegyét.“ Így bizony!

Nakamura Fukuseke

a tokiói Kabuki-színház művésze női szerepben

kere másfelől. Az alispán úr beleül a fiakkerbe, nekem meg int, hogy üljek fel a bakra. Hát majd sóbálvánnyá váltam ijedtemben, meg szégyenemben, hogy én, nemes Kelecsényi György, parádében, csakósan, tarsolyosan fiakker bakjára üljek. Egyet fordult velem a világ, könnybe jött a szemem, megsimogattam a vármegye címerét, oszt odasúgtam neki, hogy ne félj semmit, nem teszek csúffá!

Pista: Hát az alispán úr mit mondott?

Gyuri bácsi: Ugorjék fel szaporán... De bizony én nem ugrottam fel se szaporán, se lassan.

Pista: Hát aztán mi történt?

Gyuri bácsi: Hát az történt, hogy azt mondtam, hogy az apám se ült fiakker bakján, oszt sarkon fordulva otthagytam az alispán urat fiakkerestől együtt.

Pista: Hát az alispán úr mit mondott?

Gyuri bácsi: Szaladt utánam a tekintetes várnagy úr nagy lélekszakadva, hogy ilyen csúfot ne tegyek vele. Más parádés hajdú nincs kéznél. Ha nem tekintek az alispán úrra, tekintsek rá, ne szégyenítsem meg legalább őt. Az alispán úr akart engem megszegyenyíteni, feleltem neki, meg a vármegyét akarta csúffá tenni. Üljön fel a „nagyságos“ várnagy úr a „nagyságos“ alispán úr bakjára, oszt jó éjszakát, tekintetes vármegye. De már a nagyságos titulus igen zokon esett a tekintetes várnagy úrnak, jelentette is nyomban az alispán úrnak,

Pista: Hát akkor Gyuri bácsi nincs valami jóba az alispán úrral?

Gyuri bácsi: „Ezzel“ nem vagyok, hiába köszönget a megyegyűlés óta mindig előre, hogy: Jó reggelt, Gyuri bácsi, hogy van? — Nagyságos urakkal nem vagyok jó barátságban, de

Hatsuse Namiko

a tokiói királyi színház művésznője férfi szerepben (Fotó: Nohara)

jóba voltam ám a tekintetes domaházi Domaházy Demeter alispán urammal. Hej, de sokat mulattunk! Mikor kedve szottyant, lóra pattantam, két óra mulva már hoztam magammal Radics Lajos, vagy Vattai Tómit. Lajos tudta legjobban hüzni, hogy:

Huncut a vármegye, az urak is [benne]

Hát a bíró hogyne vóna, mikor a [jegyző tanítja.]

Pista: Az nem volt kalucsnis alispán ugy-e?

Gyuri bácsi: Bizony nem! Olyan bogárfekete négyest azóta se láttak a vármegyében, mint neki volt. Mikor kifordult a vármegyeháza kapuján a Csipke, a Tündér, a Kedves, meg a Szellő, hát a szája is tátva maradt az embereknek, de nekem sem lesz több Betyár lovam.

Pista: Betyárnak hívták a Gyuri bácsi lovát?

Gyuri bácsi: Annak! Hej, akkor még magam is betyár gyerek voltam. Ha meglátták a Betyárt, messziről tudták, hogy utánam jön a tekintetes alispán úr fájtos négyese. De volt is ám becsületem! A restauráció előtt, meg utána maga a tekintetes alispán úr tűzte a rózsát a csákóm mellé, oszt úgy daloltuk együtt a tekintetes urakkal, hogy:

„Az alispán kalapomhoz rózsát tett. Most is ott van, hogyha még el nem [veszett.]

Rózsa mellett, rózsa mellett szép a [piros tulipán, Veres borral, piros borral itatott az [alispán.]

KOMÉDIA

Nagyságos Asszonyom!

Kegyed panaszt emelt ellenem a férjénél, hogy milyen udvariatlan voltam kegyeddal szemben a körúti villamoson, ahol legutóbb véletlenül találkoztunk. A vád úgy szól, hogy mikor kegyed felszállt, mosolygó pillantást vetett rám, de én nem köszöntem, hanem merőben és kíváncsian a szemei közé néztem, anélkül, hogy a kalpom szélét megbillentettem volna. Aztán kegyed bement a kocsiba és úgy foglalt helyet, hogy szemben volt velem és valóságos ki akarta forszírozni a köszönésemet, de én hol

jobbra, hol balra fordítottam el a fejem, mint aki kínosan erőlködik, hogy ne kelljen valakit észrevennie. A kedves férjeura mindezt részletesen közölte velem és nekem nem maradt más hátra, mint hogy udvariasan bocsánatot kérjek, bár becsületszavamra kijelentettem, hogy én Nagyságos Asszonyt az utóbbi két hónap alatt sehose láttam. Arra azonban emlékszem, hogy azon a napon, amikor egy csinos, szőke, élénken festett arcú hölgy a villamoson rámosolygott, azt mondtam odahaza a feleségemnek:

— Érdekes... Ma a villamoson egy úrinő ki akart velem kezdeni.

— Úrinő nem kezd ki senkivel, — felelte kurtán a feleségem. — Biztosan afféle perszóna...

— Nem, kérlek, — erősködtem. — Nagyon diszkréten volt öltözve, finom moz-

dulatai voltak, az egész lényéből áradt a disztíngválság...

— Talán valami ismerős? — kérdezte nőm.

— Nem hiszem, édesem. Bár lehet, hogy valahol találkoztam vele a társaságban.

— Te Péter, — emelte fel a mutatóujját a feleségem, — te megint valami ügyetlenséget követtél el...

— Miért?... Azt hiszed, hogy...

— Írd le, kérlek, hogyan volt öltözve. Leírtam. Nőm szakértelemmel kutatótt az adatok alapján a barátnői közt, s egyszerre csak azt mondotta:

— Sztop! Ez a Vargáné lesz.

— Dehogy, szívem. A Vargánénak nagy piros anyajegye van a balarcán.

— Azt már rég lekozmetikázta. Várj csak... nem bandzsit egy kicsit?

— Nem. Olyan nagy, dióbarna, világító szemei vannak.

— És a szája?... Szívalakú? vagy hosszúkás? vagy duzzadt?

— Én csak annyit tudok, hogy bíborvörösre volt festve.

— Nem téglavörösre?

— Nem. Biborra és jó vastagon.

— Olyan volt az a festés, — részletezte nőm, — ami megkisebbiti a száját?

— Hát azt már honnét tudjam!

— És az orra? Egyenes? fitos? horgas? hajlott? törött? keskeny? vastag?

— Határozottan egyenes. Orr dögében egy római jellem az a hölgy.

— Megvan! — kiáltott fel a feleségem.

— Hiszen ez a Szabóné! Tudniillik a múlt hónapban operáltatta meg az orrát.

Azelőtt tiszta uborkaorra volt, most olyan, mint a milói Vénuszé. Ezer pengőjébe került. Hát ezért nem ismerted meg.

De nem is vagy köteles üdvözölni egy olyan nőt, aki uborkaorral helyezkedett el az ismerősök galériájában és most egyszerre görög orral jelentkezik.

— Igazad van, édesem... Az ilyen nő mutatkozzon be újra az embernek.

Mondja azt, hogy „kérem, én vagyok az a régi Uborkaorr.” Na, nem? Ennyit csak elvárhat az ember egy parvenü görög orrtól!

Ez a beszélgetés folyt le, asszonyom, köztem és a feleségem közt. Mikor azután a kegyed férje elmondta nekem azt a villamos jelenetet, egyszerűben felnyílt a szemem. Hiszen akkor kegyed körül is valami változásnak kellett történnie! Gyanúmat nyomban közöltem a feleségemmel, aki kétségbeesve csapott le rám:

— Te szerencsétlen, mit műveltél? Hiszen az a Balogné volt!...

— Persze, hogy a Balogné, — feleltem — hiszen mondom, hogy a férje panaszkodott nekem. De hát melyik Balogné ez?

— Ez meg már micso-da kérdés? — pattant fel nőm. — Mit gondolsz, hány Balognéja van a Balognak? Ez a Balogné a felesége.

— Azt tudom. De valószínűleg nem az első, hanem a második felesége.

— Ne bolondozz, Péter! Balog nem vált el. Ez az első és előreláthatóan az

utolsó felesége. És te... milyen ügyetlen vagy, a legjobb barátaid egyikének a feleségét nem tudod felismerni... amellet, amikor kedvesen mosolyog rád, ahelyett, hogy helyreütöd a hibát és köszönsz neki, elfordítod a fejedet!... Most süsd meg!

— De kérlek, aranyom... Hiszen a Balogné nem szőke, még hozzá arany-szőke, hanem barna, még hozzá sötétbarna.

— És aztán? Most szőke, még hozzá aranszőke. Attól még nem változott meg az egyénisége, vagy a jelleme.

— Jó, jó, de megváltozott a külseje. Én eddig a barnahajú nők osztályában tartottam nyilván Balogné önagságát.

— Légy szíves és tedd át az aranszőke nőkről vezetett nyilvántartásba. Rettenetes! Egy szimpla hajszínváltozás és már nem tudsz eligazodni.

Nem adtam meg magam. Azt mondtam:

— De az arcán is kell, hogy valami nagy változás legyen. Emlékezzél csak, édesem... a Balognének olyan sűrű, majdnem bozontos és az orrcsont fölött csaknem összeérő szemöldöke volt. És ennek a villamosbeli nőnek...

Feleségem közbevágott:

— Tudom, tudom... ennek olyan szemöldöke van, mintha nagyon finom ecsettel egy csikot húznának.

— Úgy van, úgy van!

— A dolog egyszerű: Balogné kitépdestette a szemöldökét. Majd bolond lesz, hogy a te kedvedért, meg azoknak a

kedvéért, akik seprő korában ismerték a szemöldökét, a régi formát hordani, mint valami örökös ismertetőjelt, mint valami bűnjelet.

— Szóval... — hebegtem — a sötétbarna hajú, bozontos szemöldökű Balogné volt...

— És azelőtt gödröcskék voltak az arcán.

— Mit gondolsz? — sujtott le a feleségem. — Csak a város közepén kötelező a gödrök betemetése? Egy női arcon nyitva lehet hagyni örök időre a gödröket?

— Hanem... Teszem azt, hordjanak valami olyan jelvényt, amiről föl lehet ismerni őket.

Nőm szívből felcacagott:
— Te csacsi! Mikor épp azért tüntetik el a régi formájukat, hogy ne ismerjék fel őket, vagyis hogy újnak, frissnek, érdekesnek, szépnek lássák őket.

Bevallom, Nagyságos Asszony, hogy ezek után megvédtem kegyedet, mondván:

— Balogné azelőtt is friss, érdekes és szép volt.

Mire nőm:

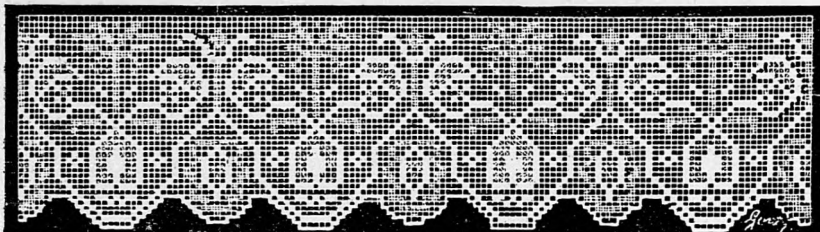
— Persze... tetszett neked! És most azért dühöngsz, mert elvesztetted az ideáladat.

Mit tehettem? Abbahagytam a reménytelen vitát.

Kegyed pedig tisztán láthatja a tényállást és most már tudja, miért voltam olyan ostoba a villamoson. Ha még egyszer-kétszer találkozunk, okvetlenül megjegyzem magamnak az arcát. De ha netán újra színt és formát változtat, értesíten róla. Legjobb lesz, ha körlevelet küld az ismerőseinek.

Kezeit csókolja

Eugenius

Rece vagy horgolt csipke (Gottlieb-modell)

De még mindig nem hagytam magam. — És a szája, drágám?... Balognének olyan természetesen piros ajkai vannak.

— Most pedig mesterségesen pirosak, — állapította meg nőm. — Punktum.

— Jó, jó, — nyögdcisélttem, — de akkor aztán igazán ne csodálják a hölgyek, hogy nem ismeri meg őket az ember.

— Hanem?... — függesztette rám szeméit a feleségem, mint aki valami szenzációs kijelentést vár.

Minden asszony legyen szép

A szépség utáni vágyat ne tévesszük össze a hiúsággal. Még maga a hiúság is, ha helyesen értelmezzük, egyáltalán nem vétek, hanem — erény. Feltétlenül jogos kívánság és cél, hogy magunk, valamint a közeli és távolabbi környezetünk előtt a lehetőséghez képest szépnek tűnjünk fel, ami természetesen semmi összefüggésben nincs a ma annyira divatos és eleggéllel nem ítéltető szépségkirálynő-választásokkal.

A szépség fogalma nem valami meghatározott, idő, szokások, népek és divat szerint annyira változó, hogy teljesen lehetetlen azoknak a törvényeknek és szabályoknak felállítására, amelyeknek értelmében egy asszony szépnek minősíthető. Egy példa jobban megvilágítja ezt, mint a hosszú fejtegetés. Annak idején, de csak magában Flórenc városában, Botticelli tőrékeny, éterikus, beteges nőalakjait tartották csupán szépnek, míg Rubens idejében a kövér, teltfarmájú, rózsás arcú asszonyoké volt a pálmá. A mi mai nő-ideálunk talán a kettő között foglalhatna helyet. A valóságos szépség egyébként nagyon ritka, a természet kivételes ajándéka, amely azonban nem mindig hoz áldást viselőjére. Sokszor előfordul, hogy fiatal lányok és asszonyok, akiket szépségük miatt tömjéneznek, könnyen beleesnek abba a hibába, hogy ezt a kivételes értéket mindennél többre becsülik. Külsejük miatt elhanyagolják fejlődésüket és önmaguk továbbképzését, saját testük és szépségük

rabslanzolganöivé válnak és a legtöbb esetben nem is érik el az asszony egyetlen boldogságát, hogy valaki őszintén szeresse őket. Mert az a férfi, aki asszo-

nyában a lelki barátságot is keresi, érthető módon elhúzódik attól a hiú babától, aki csak magára és a saját külsejére gondol.

Ennek dacára minden embernek, különösen minden asszonynak kötelessége, hogy a maga és mások öröme, a lehetőséghez képest a legszebb legyen. Ehhez azonban nem feltétlenül szükséges a kifogástalan szép arc, a feltéve őrzött alak, a divatos frizura és a gyönyörű rajzúvá festett ajak. Egész más kell ehhez.

Minden asszony keresse meg önmagában, hogy benne mi a legszebb. Egyiknek a haja, a másoknak a rózsás arc-bőre, a harmadiknak a csillogó szeme és így tovább. Rendszeres ápolás mellett azután ezek az egyes szépségek jelentősebb szerepet nyernek és kellő világitásba helyeződnek. Barátságos lélek, vidámság és egészséges külső sokszor a kevésbé szépet is nagy szépséggé varázsolhatja.

A karcsúság túlzása, amely az egészségre rendkívül káros, hál' Istennek, divatjától már. De a ruganyos, hajlékony, nem kövér női test továbbra is szépségideál fog maradni, különösen azért, mert összhangban van az egészség fejlődésével. Sport, testgyakorlás és szabályszerű mérsékelt étkezés és életmód biztos eredményhez vezetnek. A kövér, formátlan lábakat azonban semmiféle gummiharisnya nem változtatja újra karcsúvá. A láb szépségápolását már a gyermekkorban kell elkezdenni.

Minden lány és asszony legyen addig és oly mértékben szép, hogy mindenkinek és önmagának is esztétikai élvezetet szolgáltasson. Ez mindnyájunknak emberi és főként asszonyi kötelessége!

A NŐ ÉS AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

A tőlünk nyugatra eső társadalmakat újabbban nagyon érdekes probléma foglalkoztatja, amelyet kérdés alakjában vetettek fel először, még pedig így: lehet-e a nő bíró? A problémát állambölcselek és jogtudósok a magasabb közérdek és a tudományosság szempontjából vizsgálatták, míg a társadalomfilozófusok és a hozzájuk csatlakozó, velük szellemileg rokon lélekűbűvárok, az írók és az orvosok főleg a nő társadalmi, szellemi és lelki vonatkozásait világították meg s ezekből igyekeznek képet alkotni, olyan képet, amely Themis istenasszony hívős csarnokába, a bíróságok pódiuma fölé nyugodt lélekkel kifüggeszthető. Egy s más dologban máris egyező véleményre jutottak a nők bírói hivatottságának kutatói. Tessék idefigyelni, nagyon tanulságos a dolog.

Általában véve aggodalmak hangzotnak el a nőnek a judikaturába való, minden feltételtől és megszorítástól független bebocsátása ellen. A nő impulzívabb, érzékenyebb természetével érvelnek, amely hajlamos a tárgyilagos megítélésről való elhajlásra olyan esetekben is, ahol az érzelmi momentumok az igazságosság rovására érvényesülhetnek. Erre nézve számos illusztrációval hozakodnak elő, főleg a gyakorló jogászok, bírák és ügyvédek. Viszont határozottan megjelölik a bűnügyeknek és magánjogi pereknek azt a kategóriáját, ahol a nő kvázi otthonosabban érzi magát, mint a férfi, mert a veleszületett ösztönnél fogva gyakran tisztábban lát és helyesebben ítél. Mindazokat az ügyeket például, amelyek az anyasággal és a gyermekneveléssel függnek össze, a legszigorúbb antifeministák is hajlandók a nők judiciumára bízni. Föltéve természetesen, hogy ezek a nők megszerezték a jogi tudásnak azt az egyetemi teljességét s a hozzávaló gyakorlatot, ami nélkül férfi sem lehet bíró, ügyvéd, vagy ügyész.

A családi állás ellen elkövetett bűntettek és vétségek a nők megítélésében bizonyára mélyebb erkölcsi érzéskomplexumot bolygatnak meg, mint a férfiben. Az elhagyott gyermek, a törvénytelen gyermek, a rossz bánásmód miatt szenvedő gyermek a női bíróban föltehetően több megértést talál és általán véve vannak a mindennapi életnek olyan megnyilvánulásai, amikhez elsősorban érzék kell és csak másodsorban a merev paragrafus ilyen vagy olyan alkalmazása.

A magánjog terén főleg a csődügyekben, a vétkes bukás és a csalárd bukás eseteiben tartják kiváló szakértőnek a nőt mint bírói funkcionáriust alkalmasnak, főleg azért, mert alaposabban tudják kontrollálni a vádlottnak azt a szokványos védekezését, hogy a háztartása szerény volt, csak a legszükségesebbre szorítkozott, tehát nem vonta el a pénzt a hitelezői elől. Viszont — és ez is igen érdekes — örökösödési perekben nem találják alkalmasnak a nőt bírászkodásra. Az a nézet alakult ki, hogy a nőt ennek,

vagy annak a pereskedőnek az egyénisége könnyen befolyásolhatja és minden igyekezete ellenére részrehajlóvá teheti. Akik így nyilatkoztak, megint csak a jogi praxisra hivatkoznak, amely azt mutatja, hogy örökségi ügyekben a nők sokkal szívósabb perlekedők, mint a férfiak. Ez még nem erkölcsi defektus ugyan, de azért bánjunk csínyján az általánosítással. Ismerünk mi és bizonyára ismer mindenki olyan nőket, akik épp ellenkezőleg: szép szóval, csitítással, ha kell, ravaszkodással is, de min-

A gyermek legyen — gyermek!

A gyermek legyen: gyermek, még ha az a veszély is fenyegetné, hogy egész életében gyermek fog maradni.

Az élet kertje elég hamar megérleli a gyermekpalántát. Mi szükség van tehát arra, hogy értelmét és érzeit túlhatja, időnek előtte fejlesszük ki?

A gyermek gyermeki gondolatok, nem pedig gyermeki érzések között serdüljön fel.

A gyermekség a lélek ruhája, amelyre mindig szükség van és amely tiszteletet parancsol.

Aki a gyermeket meg akarja fosztani attól, hogy gyermek legyen: könnyen megölheti egész gyermekkorát.

A gyermek égboltozatán ne légy az a szél, amely felhőket hoz, hanem amely szétkergeti a fellegetek.

Ne arra nevelj a gyermeket, hogy szembezálljon az élet viharai, hanem hogy ellenállni tudjon nekik.

Szomorú az a gyermekkor, amely olyan, mint a szeles április. De boldogságos és vigasztaló, ha olyan, mint a napfényes, kék égboltozatú május!

denképen azon vannak, hogy pörlekedő férjüket, vagy atyafiukat visszatartsák, mérsékeljék, csöndesítsék. Nagy igazságtalanság lenne azt mondani, hogy a vagyoni jogi pöröket a nők mérgesítik el. Eddig csak arról beszélünk, mit mondanak a nyugati országok tudósai és pszichológusai a nőknek a bírászkodásba való bevonásáról. Magyarországon a kérdés egyelőre nem aktuális. Az ügyvédi pálya tudvalevőleg nyitva áll a nők számára is, sőt nem egyszer igen szép eredményt értek el fiatal ügyvédnők. A védői asztaltól a bírói emelvényig nem messze az út. Könnyen el tudjuk kép-

zelni és mint a nők teljes egyenjogúsításának meggyőződéses hívei, egyáltalán nem idegenkedünk attól a gondolattól, hogy a nyugati kultúrákkal lépést tartva, minálunk is ledőljön a sorompó azok előtt a kimagasló egyéniségű és ritka tehetségű, tudós nők előtt, akik a bírói hivatásra éreznek magukban különös hajlamot. Mondanunk sem kell talán, hogy az ilyen reform már csak azért sem „mérész” és „veszedelmes”, mert speciálisan a jogtudomány terén a lehaladottabb kultúrájú nyugati államokban is aránylag kevés nő érvényesül. Még nagyon sokáig a férfiak terrénuma marad a jogszolgáltatás, de maguk a legjelesebb jogászok sem zárkóznak el kivételes esetekben a nők tudományos versenyétől. Kivételesen azért, mert a nők talán minden más, egyetemi képzettséget követelő pályán könnyebben tudnak elhelyezkedni és inkább tudnak a társadalomra nézve hasznos munkát kifejtetni, mint a jogi pályán, amely nemcsak a tudományos érvek, hanem gyakran a nagy szenvedélyek, a kíméletlen energiák, a kirobbanó ellentétek csatateré. Mint látjuk: csupa férfiasságot követelő tulajdonságok, harci eszközök és módszerek, amelyek lényegi ellentmondásban vannak a nő passzívabb természetével. Mintahogy a politikai életben való aktív szereplés sem vonzza tömegesen a nőket, még Angliában sem, ahol pedig több évtizedes multja van a nők politikai szabadságmozgalmának.

A női munka az emberi tevékenység minden ágazatába bevonult; marokszedő-lány és orvosnő, gyári munkásnő és tanárnő, háztartási alkalmazott és tisztviselőnő organikusan illeszkedett bele a társadalom munkarendszerébe. Valamikor azzal kellett érvelni a nő szellemi emancipációja és a tudományos pályákra bocsátása mellett, hogy ha már Cleopatra császárnő lehetett, hogy Mária Terézia császárnő királyné, Viktória angol királynő politikai tanúságtétele után, amely az asszonyt a kizárólagosan férfiszerep-körnek szánt hivatásban a legelső közt demonstrálta, neveltséges érveket keresni a nőnek a szellemi pályákon való érvényesülése ellen. A mai haladottabb kor társadalomfilozófusának sokkal gazdagabb bizonyítványag áll a rendelkezésére. A nő becsülettel és sikerrel állta meg helyét a szellemi pályákon, a hivatalnokkodástól egészen föl a kutató tudományok, a klinikák és laboratóriumok magaslatáig. Beidegzett elfoglaltságot és macacs ellenkezést kiküszöbölve, igenis, el kell készülnie lennünk arra, hogy speciális esetekben a nagyképzetségű, kiválóan alkalmas nők is felöltik a bírói talárt. Ha szívükre hallgatnak, az igazság csak nyerni fog velük.

ADOMASZEMELVÉNYEK

a szabadságharcból és Bach-korszakból

A honvédek ereje.

Egy sebesült honvédet elfogott az ellenség.

— Milyen erővel vagytok? — kérdezte tőle egy osztrák tiszt.

— Ki milyennel, uram, — válaszolt egykedvűen a fogoly honvéd. — Tíz itce bort azonban a legहितványabb is elbir.

Az egri asszony.

Az orosz betörés alkalmával a heves-megyei népfelkelők egyrészt Egerbe rendelték.

A gyülekezőkor egyszerre csak felűnik egy tagbaszakadt, pirosposzgás parasztnyecske, amint egyenesre pánolt kaszával a vállán, beáll a sorba.

— Hé, asszony! — kiált reá a nemzet-örkapitány. — Hát maga mit akar itt azzal a kaszával?

— Hát úgy gondoltam, hogy mivel az uram az ország számára fuvarba ment, magam jövök el helyette, nehogy itt miatta valami hátramaradás legyen.

Ez az asszony is kiérdemelte az egri nevet.

Nagyot mondott.

Midőn Beniczky kiverte az osztrákokat Losoncról, az egyik huszár, észrevén, hogy a templom-toronyban a császáriak zászlója lobog, így kiáltott fel a harangozóra:

— Le azzal a sárgafekete ronggyal, te fickó, mert mindjárt kirúgom alólad a tornyot!

Haynau lakbéré.

Károlyi György grófat a rémuralom idejében Haynau tudvalevőleg szintén elfogatta. A gróf több napot töltött mint fogoly az Újépületben s csak százezer forint pénzbírság árán szabadult me, a

haláltól. Haynau pedig ezalatt a Károlyipalotába költözött s ott is lakott félévig. Mikor a várba elköltözött, odaüzent Károlyi grófnak, hogy hajlandó a lakás díját kifizetni, csak üzenje meg, mivel tartozik.

— Ha én — üzenté vissza a gróf, — pár napra az Újépületben bírt kicsiny és szűk szobáért százezer forintot fizetem, könnyen kiszámíthatja öxellen-cijája, mennyi a félévi bére a város leg-szebb pontján egy egész első emeletnek.

Az aranyparaszt.

Bagi József, az Alföld egykori nábobja, sokáig mintaképe maradt a józan-eszű, iparkodó magyar parasztnak. Szorgalmával, ügyességével óriási vagyont szerzett. Természetes, hogy egész monda-kör él eredeti észjárásáról, roppant va-gyonáról az alföldi nép száján.

E monda-kör legjellemzőbb része a kö-vetkező kis történet:

Károlyi György grófat, mint tudjuk, a szabadságharc után nagy pénzbírságra ítélte az osztrák önkény. Megtudja ezt Bagi József uram, aki egykor a gróf Károlyi-család jobbágya volt s felmegy a direktorhoz.

— Tekintetes uram! Azt hallottam, pénzre van szüksége a méltóságos úrnak. Azt gondoltam, inkább én adok, mint más.

Végigné a direktor a kopottas ruhájú gazdán s szánakozva mondja:

— Sok pénz kell ám annak, ha kell, atyafi.

— Körülbelül mennyi? — kérde Bagi.

— Kétszázezer forint, — válaszolt a jószágfelügyelő, gondolva, hogy az öreg erre egyszerre hanyatt esik.

De nem úgy történt. Bagi a legna-gyobb nyugalommal felelé:

— Igaz, hogy anyni nincs nálam, de százhatszáz forintot itt hagyhatok, a többit pedig holnap elhozom.

A direktor sem gúnyolódott többé.

CSAK EGY PERCRE, NAGYSÁGOS ASSZONYOM!

A gummikabát kezelése

Nagyon divatos viselet a gummikabát. Annak dacára, hogy nagy melegben terhes a viselése, mégis nélkülözhetetlen, mert feleslegessé teszi az esernyőt és csinos külsőt ad viselőjének. A gummikabát vagy selyemmel, vagy nehezebb szövettel készül. Azonkívül impregnált gypjúkabátokat is készítenek, amelyek különösen a hűvösebb időszakban nagyon jó szolgálatot tesznek.

Mint ahogy minden öltözéket, úgy a gummikabátot is megfelelő kezelésben kell részesíteni. A foltokat azonnal el kell távolítani belőle. A foltok kitisztítása leghelyesebb, ha szalmiákkoldatba mártott puha kendőcske segítségével történik. A szövet vonalával ellentétes irányban nem szabad dörzsölgetni, mert ez nagyon árt az anyagnak. Elsősorban vonatkozik ez a műselyem gummikabátokra. Ha a gummikabát hosszabb úton volt velünk és nagyon összegyűrűtük, ami már egyszerű kiakasztás útján nem akar eltűnni, leghelyesebb, ha hideg vízbe mártjuk és hűvös helyre akasztjuk, hogy lassan száradjon. Ezzel az eljárással az összes gyűrődés eltűnik. A kabátot

ugyanis kivásalni — az impregnálás miatt — nem szabad. Ha a kabát szegélye kifeslett, azonnal ki kell igazítani. A fesléseket levágjuk éles ollóval. Az új szegélyt gummi-val tapasztjuk hozzá, semmi szín alatt nem varrjuk. Ha így gondozzuk a gummikabátunkat, akkor esztendőig eltart.

Jobb harisnya, bal harisnya

A japánok öltözékénél a jobb lábra való harisnya a bal lábra való harisnyától a nagy ujj részére való külön hely által különböztethető meg. Az ő harisnyák, azaz zoknijaiak olyanok, mint a mi keztyűink. A mi harisnyáink azonban mindkét lábra egyformán készülnek. Az

estélyi ruhákhoz való finom harisnyák, amiket úrnőjük csak néhány óráig visel, legtöbbször nem is kerülnek mosásba. Szép, száraz idő esetében kétszer-háromszor is felvehetők, mielőtt ki kelene mosni. Minthogy azonban a harisnya felveszi a láb formáját, nagyon ajánlatos, hogy mindig egyformán húzzuk föl, úgy mint először: az egyiket mindig a jobb lábra, a másikat mindig a balra. Legkönnyebb a harisnyakötő nyoma után megjegyezni, hogy melyik való a jobb lábra és melyik a balra. Így aztán a harisnya, mosás után is egyszerűen feszül a lábón. Ha azonban a harisnyát egyszer a jobb, egyszer meg a bal lábra húzzuk fel, nem lesz szép a láb. Sáros időben a harisnyát használat után azonnal ki kell mosni. A véletlen sárfoltok nagyon csúnyák és gusztustalanok a harisnyán.

Szű a bútorban

Ha gyanús nyomokat észlelünk, fordítsuk meg a bútorokat úgy, hogy a kifűrt lyukak fölfelé legyenek és tömjük be pépszerű ragasztóanyaggal a lyukakat. Erre a célra az enyv is kitűnő. Kisebb lyukakat a pépbe, vagy enyvébe mártott ecsettel mázolunk be oly módon, hogy az ecsetet a lyukakba dugjuk.

MAGYAR GYERMEKEK LAPJA

KÖDHERCEG ÉS A NAPOCSKA

— Mese —

Írta: Ács Klára

Egyszer volt, hol nem volt, volt két árva gyerek, akik eltévedtek az erdőben és nem találtak haza.

Sírtak hát keservesen és nem tudták, hogy mit tegyenek.

Amint így sirdogáltak, lenézett fentről az égről a Napocska és nagyon megszánta őket. El is határozta magában, hogy segít rajtuk.

Csak hogy erre azonnal ott termett a gögös, rosszindulatú Ködherceg és nevéve így szólt:

— Hiába erőlködöl, Napocska. Láthatod, hogy magamra vettem köd-elöttem-köd-utánam köpönyegemet. Ma én leszek itt a győztes. Dehogy is engedem a gyermekeket haza menni.

Erre máris hatalmas ködtömeg ereszkedett az erdőre, úgy hogy a

gyermek még kevesebbet láttak.

Napocskának nagyon fájt a szive értük és törte a fejét, hogyan segíthetne rajtuk.

Ekkor eszébe jutott, hogy a jó Istenhez fog fordulni.

Bekopogtatott hát a nagy gyémánt-essillagos kapun és leborult az Istenke elé.

— Édes jó Istenem, — könyörgött — segíts, hogy haza vezethessem a gyermekeket. Ködherceg olyan kegyetlen, hogy fölvette a köpönyegét, eléljük állt, hogy ne lássanak és találják meg az utat.

Az Istenke pedig így felelt:

— Miután látom, hogy jó szándék vezet, hát segítségemre jövök, Napocska. Ime, vedd ezt a csillogó szép arany ruhát. Terítsd Ködherceg kö-

penyegé elé és akkor majd te leszel a győztes.

Köszönte szépen a Napocska az aranyruhát és azonnal el is sietett vele.

A két gyerek ekkor már éhes volt, fáradt volt és egyre sírtak keservesen.

De Ködherceg csak gonoszul nevetett rajtuk.

Eppen ekkor jött Napocska az aranyruhában. Előbb még megkérte Ködherceget, hogy engedje haza menni a gyermekeket. Könyörgött neki, hogy vegye le köd-elöttem-köd-utánam köpönyegét. De mikor látta, hogy Ködherceg rá sem hallgat, csak nevet rajta, egyszeriben eléje állt.

Nagyot nézett Ködherceg.

Látta, hogy csillog, ragyog az aranyruha és megijedt, mert látta, hogy egyre világosodik.

Mégegyszer szétterítette a köpönyegét és Napocskát kergetni kezdte.

Csak hogy hiábavaló volt már minden.

Az aranyruhának hosszú, gyönyörűsége, ragyogó uszálya volt, mely egészen leért a földre és megvilágította az erdőt.

A gyermekek pedig boldogan felkiáltottak:

— Oh, milyen szép világos van! Most már bizonyára hamarosan haza találunk.

És hálásan néztek fel az égre, Napocskára, mely egyre jobban nevetett rájuk.

Ködherceg erre olyan mérges lett, hogy maga köré gyűrte csúnya szürke köpönyegét és eloldalgott.

Persze, hogy a gyermekek hamarosan haza találtak.

Amint ez megtörtént, Napocska megint bekopogtatott a gyémántos kapun és odalépett az Istenke elé. Megköszönte az uszályos aranyruhát és vissza akarta adni, mert hiszen a hivatását már betöltötte.

De az Istenke nem vette vissza tőle, hanem azt mondta:

— Maradjon mindig nálad az aranyruha, Napocska. Használd továbbra is azt, hogy megvilágítsd a lentieknek az utat.

Zsák a foltját...

— Regény —

Írta: **Orbók Áttila**

VIII. FEJEZET

amelyben új nevet kap a boltskisasszony

A főtisztelendő delejes elmélete pompásan bevált, mert Vannayné valóban úgy érezte, hogy kissé megfiatalodott Suzy mellett. Tetszett neki a gondolat, hogy vendégül lássa a falu intelligenciáját, annál is inkább, mert rögtön átlátott „leánykája” tervén, aki érthető dacból tündökölni akart azok előtt, akik minden ok nélkül bántották.

Csúnya, hüvös és esős ősz volt, hetekig alig mozdultak ki s maga a nagyasszony mondta Suzanne-nak, hogy egy kis változatosság kedvéért minél előbb hívják meg a társaságot.

— Akikkel jól érzed majd magad, azokat még néhányszor meghívjuk a télen; fiatal vagy és szórakoznod kell.

Október utolsó szombatjának estéjére hívta meg régi ismerőseit Vannayné. Mágori Lacinak is küldtek meghívót, miután azonban nem tudták a címét, Budapestre, a Pannónia-szállóba küldte a levelet Suzy, akinek Winkler mondta, hogy a földbirtokos mindig ott szokott megszállani s valószínűleg intézkedett is, hogy postáját továbbítsák.

A nagy nap estéjén az első vendég Mágori volt; haloványan, lesaványodva, de mégis frissen, elegánsan érkezett. Suzy nagy örömmel fogadta. Mágori elmondta, hogy a meghívót csak tegnap kapta meg Budapesten, ahová éppen akkor érkezett egyik bérletéről. Rögtön elhatározta, hogy meg fog jelenni az estélyen. Suzanne tudta, hogy ez a nagy buzgalom nem neki, vagy a nagyasszonynak szól s rögtön megnyugtatta a szerelmes férfit:

— Barlaiek itt lesznek. Legalábbis a hölgyek, mert Barlai mostanában folyton Budapesten mászkál Lakival. Tudja, valami elektromos centrálét terveznek Nagypándoron, éppen arra a helyre, ahol a maga kuriája állott...

Mágori arca elkomorult:

— Hallottam, hogy teljesen leégett a ház... Nem voltam boldog benne, kivált az utóbbi időben... De azért sajnálom...

— Megértem... — mondta Suzanne.

— Én is úgy meg tudtam barátkozni tárgyakkal egy időben, amikor más bizalmasom nem volt... Sokszor eszembe jut kis párizsi hotelszobám... A kandalló... A Louis XIV. óra rajta... Kopott, nagy fauteuil-öm... Vajjon mi van velük?... Ha elpusztulnának, megsiratnám...

Mágori hosszan, pillent nézett a leányra.

Suzanne felfogta meglantását s kissé elpirulva, de egészen zavartalan, tisztán csengő hangon hozzátette:

— Tudja, én nagyon jó pajtás vagyok ám!... Minden titkot reám lehet bízni!

— Igen, maga Suzy nem csak bájos leány... Hanem talpig derék ember is...

— Csak azért mondom, mert tudom, hogy maga nagyon egyedül érzi magát... Hozzám bizalommal lehet...

— Még eljöhét az idő, — mondta Mágori s még jobban elkomorult. Izabellára gondolt és a bárónőre. Milyen hűséges szolgáljuk volt mindig, hogy imádta a leányt! Mennyit szenvedett az örökös bizonytalanság érzése miatt. Hogy igyekezett Izabella szívét megnyerni. Legalább annyi barátságot érdemelt volna, hogy őszintén megmondják, — remélhet-e? És soha egyetlen nyílt, őszinte, résztvevő gesztusuk nem volt az ő számára. És ezzel, éppen ezzel kötötték magukhoz őt, aki megint itt

van, hogy gyáván, remegve lesse, számíthat-e valaha a leány kezére... És íme, ez a kisleány, ez az idegen gyermek, résztvevő szívvel, barátsággal fordul feléje, pusztán azért, mert rokonszenvét megérezte. Mindjárt nyíltan viszonyozza is... Ez a leány tudja, mi az árvaság, az élet, a szenvedés!... Boldog gondtalanságba cseppent a napi robotból, de sorsának nagy-szerű fordulata nem vakította el, hanem talán még inkább együtt érez azokkal, akik szenvednek... Mennyire más ez a leány, mint Izabella, akinek a lelkébe nem tud belelátni! Aki talán csak egy bábu... És ő ennek a bábúnak az örültje... Egy bábuhoz láncolt ember... férfi... Szörnyűség!...

A főtisztelendő úr tisztán reverenciában érkezett, aztán jött Lehota, kissé bő szakettben, amelyhez a legnagyobb, szinte „megrendítő megalázkodás” árán jutott; Párdány dohány-beváltó tisztától kérte kölcsön, akivel a jegyzőék Bőzsije a legkegyetlenebb vicceket faragta róla.

Valamennyien megjelentek, akik a tavasszal ott voltak a főtisztelendő présházának avatásán. Az estélynek azonban Dobonits képviselő és az alispán megjelenése volt a nagy eseménye. Gerely alispán szavának állott,

— elhozta nyurga, csinos jogász fiát, Gázsit, aki rögtön folyékony francia nyelven kezdte csapni a szót Suzynek, ami rettenetes hátránya szorította a többi gavallért, még Lám Jancsit is, aki pompásan tudott recitálni francia verseket, de mihelyt saját gondolatait akarta kifejezni, csődöt mondott a tudománya. Nem is nyelvtudásában, hanem gondolataiban volt a hiba; szerette felhajtogatni a legmélyebb érzések titkos redőit, szerette a szimbolumokat és a freudista analízist, amibe, magyarul diszkurálva is, sokszor belegabalyodott.

Az alispán a várdai cigánybandát is elhozta s az elegáns cigányok (a primáson frakk volt lila csokornyakkendővel), a hall egyik sarkában telepedtek le; — a nagy szobában volt terítve a vacsorához.

Amikor megérkezett a báróné Izabellával, aki pompásan nézett ki, — megtelt, rózsás volt s igazán egy elkényeztetett germán hercegisasszony hatását keltette, — Mágori igyekezett egészen közömbös arcot mutatni és meglehetősen szentelenül, távoli ismerős módjára üdvözölte őket. Legnagyobb meglepetésére a báróné és a leány is kitörő örömmel köszöntötték és a kérdések valóságos kereszttüzébe került:

— Mi van magával, Laci? — Miért nem írt? — Hol gazdálkodik? — Nem szép, hogy meglepedeztél régi barátairól!... Sokat gondolunk magára!... Persze, maga már el is felejtett minket!

Mágorit nagyon meglepte a két hölgy heves érdeklődése, kissé zavarba jött és homályos válaszokat adott:

— Nagyon el voltam foglalva, — mondta, — többféle érdekltségben vagyok benne... Sárvár mellett egy kis bérlet... Aztán egy pestkörnyéki mintagazdaságban is részes vagyok... Rengeteg a dolgom, de ezúttal legalább érdemes fáradoznom... (Égészen jól ment a hazudozás.)

— És még magáról mondják rossz nyelvek, hogy tönkrement, — jegyezte meg Izabella.

— Hát ha Nagypándoron maradok, tönkre is megyek... Gondolja el, ha a kuria az enyém... Hallom, porig égett. Szegény Laki rossz vásárt csinált!...

— Ne féltse Lakit! Első dolga volt, mihelyt megvette a maga házat, hogy jól bebiztosítsa. Azt mondják, több pénzt kap, mint amennyi kára volt... Még a tűzvészen is keres!... Ravasz paraszt...

— Pompás ember az a Laki... Hallom, a kedves édesapjával együtt most valami elektromos centrálét tervez...

— Igen, apám támogatja őt. Roppant nagy vállalkozás

Ujházy György

a „Beleznay-asszonyok” című, háromfelvonásos magyar vígjáték írója, akinek színműve a budapesti Magyar Színházban került bemutatásra. A „Beleznay-asszonyok” az Alapi Nándor vezetése alatt álló nagy-szerű Kamara-szintársulat legvonzóbb műsoradarabja és a napokban érte el 50. jubiláris előadását.

lesz... De arról beszéljen, hogy' él maga? Mit csinál? Mik a tervei?

— Dolgozom, dolgozom és dolgozom...

Aztán halkán, hogy a többiek ne hallják, hozzátette:

— Gazdag akarok lenni, Izabella, nagyon gazdag... Magáért... Hogy eljöhessek egyszer!... Ha megvár...

Izabella lesütötte a szemét és hallgatott.

A bárónő Vannayné mellé telepedett le a nagy kerevetre, a cigányok játszani kezdettek, a vendégsereg Kazacsi főbíró köré csoportosult, aki valami jóízű anekdotát mesélt, — egy pillanatilag magukra maradtak az egyik ablakmélyedésben és Mágorit megint elkapta a régi láz, amely csak akkor enyhült, amikor nem látta a leányt.

De most újra szemtől szemben állt vele, — Izabella szebb volt, mint valaha, — s minden elhatározása ellenére is megint kitört belőle szerelmes rajongása:

— Az Istenre kérem, csak annyit mondjon, remélhetek-e, Izabella?! Semmit, csak annyit, hogy igen, vagy nem?!...

A leány körülnézett és halkán, izgatottan válaszolt:

— Maga mindig remélhetett, Laci... De a szüleim, az anyám nélkül nem tehetek semmit...

Mágori megragadta a kezét és lázasan suttogva kérdezte:

— Szeret? Mondja, szeret?... vagy fog szeretni?...

A leány gyöngéden elhúzta a kezét:

— Maga tudja jól Laci, hogy nem vagyok szerelmes természet... Es azt is tudja, hogy mindig magával voltam együtt a legszívesebben...

— Ez is valami!... De ugy-e, nem csak szánalomból mondja?...

— Nem. Őszintén mondom.

— Mennyivel könnyebb lesz ezentúl az élet nekem, a küzdelem, a harc, a pénzért, a pompáért, a kényelemért, amely megilleti!...

Úgy szakadt ki a lelkéből ez a mondás, mintha valami nagy terhet dobott volna le. Éppen eleget fojtogatta, gyötörte a rettenetes gond, hogy szerelmét csak akkor érheti el, ha sokkal gazdagabb lesz, mint valaha is volt és a sikert ki bírja erőszakolni uzsoráskodó sorsának markából, amely csak fosztogatta, amióta a leányt szerette. Olyan jólesett végre egyszer nyíltan kimondani, hogy nagy vásárról van szó, hiába akarja a szívét adni a szívéért, aranyzsákokkal kell megtétéznie. Szenvedélyesen szerette Izabellát, hát csak megnyugvást kellett benne, hogy megtalálta végre az utat, amelyen hozzájuthat, még ha nem is így gondolta el régi álmának megvalósulását.

De ha vásárt kell kötnie, hát vásárt köt.

Mit bánta ő, csak az övé legyen egyszer a leány és tovább remélhesse, hogy az övé lesz. És hogy egy percig se lehessen kétségben afelől, hogy a leány nagy igényei állanak csak útjukba, Izabella még megjegyezte:

— Hígyje el, hogy anyám is nagyon kedveli magát, Laci. De gyöngé embernek tartja magát... Mutassa meg, hogy nem az... Hogy igazán szeret és a jövőnkét biztosítani tudja...

Tálatlak, a vendégek a hall felé tódultak, Izabellát is hívta az anyja. Mágori karján ment át a nagy szobába. Közömbös témákról beszélgettek; a férfi boldog volt s a leány igyekezett leplezni izalmát. Soha, férfival szemben nem volt még ennyi bizalommal sem, mint az imént Mágorival. És latolgatta magában, hogy szabad volt-e érzéseiből annyit is elárulnia, amennyit elmondott. Elhatározta, hogy anyjának hűségesen be fog számolni párbeszédjükről. Az anyja, amikor beléptek ide ma este és meglátta Mágorit, a fülebe súgta:

— Légy kedves Lacihoz.

Nem tudta, vajjon nem volt-e túlságosan kedves? Általában tisztában szokott lenni anyja intencióival. De ezuttal zavarban volt, hiszen Mágoriról azt beszéltek, hogy tönkrement. — Lehet ugyan, — tünődött a leány, — hogy felvergődött megint, vagy jó úton van, hogy boldoguljon...

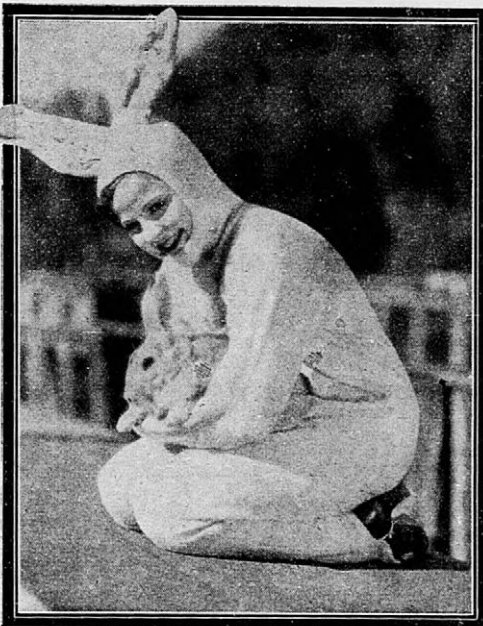
Ez a leány már nem is tudott másként érezni emberek iránt, csak hogy mennyire ragyogta be őket a siker fénye. Lakit csodálta, mert az ő kezében minden aranyá vált. Pedig egyébként lenézte, mert műveletlen és paraszt származású volt.

Ma este úgy érezte, hogy szereti Mágorit, mert a férfi meggyőződéssel mondta neki, hogy gazdag lesz érte. Ez nagyon imponált neki s alig várta, hogy a vallomást elmondhassa majd otthon az anyjának.

Mágori egész este ragyogott az örömtől. Végre volt valami, amin mohón vágyódó és koploló lelke elragódhatott, a reményesség egy sovány kis falatja... De neki három év után ez is az üdvösséget jelentette, legalább is egy időre...

Olyan jókedvűen tréfált, szellemeskedett, bókol, hogy gyönyörködtek benne. És az a közvélemény keletkezett, hogy úgylátszik, ennek a szerelmes fiúnak mégis csak jól mehet a dolga.

Vacsora után a fiatalok táncoltak, persze modern táncokat. Suzy, kivált amikor Gerely Gázsival táncolt, túltett valamennyi hölgyön. Mindenről megfeledkezve megbámulták, — nemcsak az öregek, hanem Izabella is, aki különben leereszkedően kedves volt ezúttal. Az alispán jogász fia két év előtt még a Bal Bullier-ben gyakorolta a charleston-t és sóhajtozva sajnálkozott, hogy miért is nem tudta, hogy Suzy a világon van, milyen boldogan teltek volna napjai!... Pedig hát elég

Husvétli nyuszi

boldogan teltek, mint ahogy az alispán úr tanuskodhatott róla, mert nem győzte a pénzesleveleket küldözgetni...

Lám Jancsi, amikor észrevette, hogy Izabella és Mágori nagyon melegen diskurálgnak, egymásután háromszor is felkérte Suzy-t, aki nem adott kosarat neki, de amikor a költő néhányszor már a lábára lépett, finoman megjegyezte:

— Honny soít qui mal y danse!...

Mire a levéltáros-poéta, ahelyett, hogy jobban vigyázott volna a lépésekre, elkezdett rajongani az utólérhetetlen, a páratlan, a bűbajos francia esprit-ért s közben úgy reáhangott Suzy lábára, hogy a leány jó félóraig nem bírt táncolni utána.

Harmathy a bárónő székje mellett ácsorgott, nagybúsan és féltékenykedve nézte Mágorit, aki Izabellával táncolt. Lehota a cigányok mögé húzódott s a nagybögő jótékony árnyéka mögül leste Suzy minden lépését. Amikor Lám Jancsi a leányt harcképtelenné tette, odasántikált hozzá, minden húzódozása ellenére kikaparta a böggő mögül, a nagyasszonyhoz vitte, leültette kettejük közé és zsarnoki módon reáparancsolt:

— No, Kari, most mulattasson minket. Maga az én állandó lovagom, hát ne hagyjon most cserben, a nagy nyilvánosság előtt!

Lehota azonban csak akkor tudta csapni a szelet, amikor kettesben voltak. Nagy zavarában, — roppant respektussal volt a nagyszony iránt, — alig tudott valami témát találni, végül is a dahomey-i négertörzsek táncairól kezdett összevissza beszélni hetet-havát, de a nagyszony nagy érdeklődéssel hallgatta, hogy megható buzgalmit megjutalmazza.

Az alispán sokáig elnézte a táncoló párokat, de aztán meg nem állhatta, hogy ki ne jelentse:

— Szépnek ugyan nem szépek ezek a riszálós amerikai táncok, de legalább jól megölelheti benne a párját a gavallér... Valóságos anatómiai kurzus... Lehet, hogy maradi ember vagyok, nekem mégis csak jobban tetszik a jó ropogós csárdás. Persze, — szölt oda Suzy-nek, — azt nem is tudja még táncolni a kis párizsi kisasszony!

— Az ember mindent tud, ha akarja, — mondta Suzy. — Szívesen táncolok csárdást is, de csak az alispán úrral, — tette hozzá évődve.

— Hát azt hiszi maga, Suzy, hogy nem vagyok én olyan legény, mint a fiam?!

Végigpödörte szürkülő nagy bajuszát, odakiáltott a primásnak:

— No, füstös, azt a jó várdai csárdást!

A banda reazendítette a vérpezsdítő, tüzes csárdásra, az alispán összevágta a bokáját Suzy előtt és felkérte.

Az öreg úr délcegen, fiatalosan ropta a táncot, a kis Suzy pedig kecsesen, szilajen parirozott s az egész társaság elámultan nézte, hogy milyen pompásan cifráz, mintha az összes megyei bálokat végigtáncolta volna, ahol kora hajnaltól reggelig már csak a csárdást járták. Aztán az alispán urat kerek húsz esztendeje nem látta emberfia táncolni, akkor is egy vérbeli hercegű kedvéért állt ki a terem közepére. A nagyszony még jól emlékezett s el is mondta rögtön Gazsinak. Ugy esett a dolog, hogy jubilált a Várdán állomásozó huszárezred és az ünnepekre jubilt az ezred tulajdonosa, wittelsbachi Louitpöld bajor herceg, a boldogult magyar királyné egyik unokaöccse. A herceg elhozta tizenkilenc esztendő leányát, aki az ezred bálján gróf Feustritz ezredessel nyitotta meg a táncot. Amikor a csárdásra került a sor, csodálkozva nézte a táncot és megjegyezte, hogy nagyon egyszerű és szép tánc és sajnálja, hogy az udvari táncmester nem gondolt rá, hogy megtanítsa.

A díszmagyarba öltözött urak csoportjából ekkor kivált Gerely alispán, (akit abban az esztendőben ültetett a megye a vicispányi székbe,) meghajolt a fenséges kisasszony előtt s azt mondta:

— Olyan könnyű tánc, hogy nem is annyira a lábával, mint a szívével kell, hogy járja az ember. Aki szereti a magyarokat, az már tud is csárdást járni!

— Oh, én nagyon szeretem a magyarokat! — mondta a hercegisasszony.

— Hát akkor próbáljuk meg! — indítványozta a fiatal vicispán.

A következő percben már együtt táncolták a csárdást s persze az egész fényes vendégsereg őket nézte s a hercegisasszonyt olyan ovációban részesítette, hogy soha életében el nem felejthette.

A herceg, amikor látta, hogy leánya egy civil úr karján megy a bálterem közepére és csárdást kezd táncolni vele, megkérdezte Feustritz ezredest:

— Wer ist der Herr?

Amire az ezredes, aki már két éve Várdán élt, megmagyarázta:

— Az alispán... Igen nagy úr Magyarországon... Amikor itt volt látogatásban Várdán a császár öfelsége, az ő kocsiján járkált...

A herceg szemmeláthatón büszke volt, hogy a várdai vicispán tanította meg a csárdásra leányát. Szóval nem az első eset volt, hogy a nagytekintélyű, komoly úr fiatal kisasszonyt táncoltatott meg.

Tánc közben mondta is az alispán Suzy-nek, hogy egyszer már egy germán kisasszonykát is megtanított a csárdásra, pedig hát azokat nem könnyű ám tűzbe hozni, mert már pólyás korukban sört szopnak a cuclisüvegéből.

Az alispán úrtól aztán kedvet kapott Dobonits képviselő s ő is megtáncoltatta Suzy-t, pedig hát az alsóház megnyitása-kor ő volt a korelnök. (De nem is tartotta finom embernek azt, aki kisítötte, hogy őt illeti meg a korelnökség.)

Nem lehetett letagadni, hogy a párizsi leány hódított ezen az estén és örök időkre megnyerte a csatát a monostoriakkal szemben. Az alispán úr után most már a fiatalok versengtek érte, egymás kezéből szedték ki Gazsi, Lám Jancsi, Mágori, Harmathy és — mert történek csodák — Lehota. A segédjegyző pár pohár pezsgőtől úgy felbátorodott, hogy saját jószántából Harmathy kezéből kérte fel Suzy-t, amin az együgyű Harmathy úgy felháborodott, hogy a könyökével oldalba lökte a segédjegyzőt. Erre aztán Suzy kerek felőrá kereszttül csak Lehotával táncolt és odasúgta az egyre körülötte lebzselő Harmathynak:

— Hát nem látja, hogy Izabella milyen féltékeny? Vigyázzon, mert elrontja a dolgot!...

Amire Harmathy Izabellához szegődött, folyton vele akart táncolni és le nem ment a nyakáról, míg csak kora reggel vége nem lett a mulatságnak. De akkor is csak különös tekintettel a beteges nagyszonyra, mert Monostoron minden vigasságot a legrosszabb esetben is csak délelőtt szoktak befejezni, tejes kávé, káposztaleves, vagy tormás virsli mellett.

A kastélyból hazatérő vendégek alig hogy kifordultak a kapun, rögtön meghányták-vetették az estély eseményeit, de ezúttal, amikor Suzy-ról folyt a szó, senki sem nevezte „boltos kisasszonynak”, hanem csodálatosképpen egyszerre Vannay kisasszony lett a neve. Ami csak azt bizonyította, hogy a közvélemény nagyszerű ösztönszerűséggel meg szokta előre érezni a bekövetkező eseményeket.

Récsey főjegyző a Szünyogos felé vezető úton pityókás állapotban egyre azt mondta Bözsikének:

— A Vannay kisasszonytól tanulj finom modort, kedveséget... Látod, hogy kitüntette az alispán úr... A te arcodat is megcirogatta s még csak pukkedlit sem csináltál... Pedig annyit tudhatna egy Récsey-leány is!...

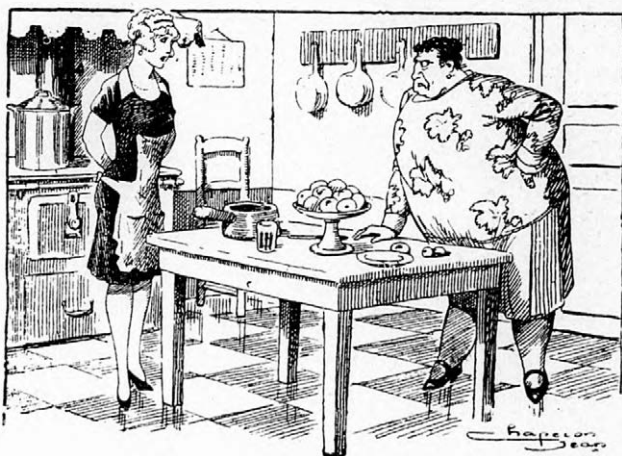
A bárónő a kocsiban kegyesen megjegyezte Mágorinak, hogy „a leány sokat esziszolódott Vannayé keze alatt.” Es elhatározta magában, hogy meg fogja hívni Suzy-t a jour-jaira, ha ugyan kénytelenek lesznek a telet Monostoron tölteni.

Amikor a nagyszony és Suzy egyedül maradt, a leány átölelte drága tante-ját, forrón megcsókolta és megköszönte neki a szép mulatságot, amit az ő kedvéért rendezett.

Vannayné csak annyit mondott:

— Büszke voltam reád ma este, Suzy!...

Suzy boldogan, elégedett mosollyal aludt el a halott fiú ágyában, akinek a helyét a nagyszony szívében is be tudta tölteni... (Folyt. köv.)

— Ludmilla! Hogyan lehetséges az, hogy tegnap este egy őrmestert láttam a konyhában?

— Nagyon egyszerűen, kis nagysága!... Valószínűleg ismét leselkedni tetszett a kuleslyukon. (I. Chapelon rajza)

HÁZI KOZMETIKA

Irta: **Dr. Földes Miklós**, kozmetikus orvos

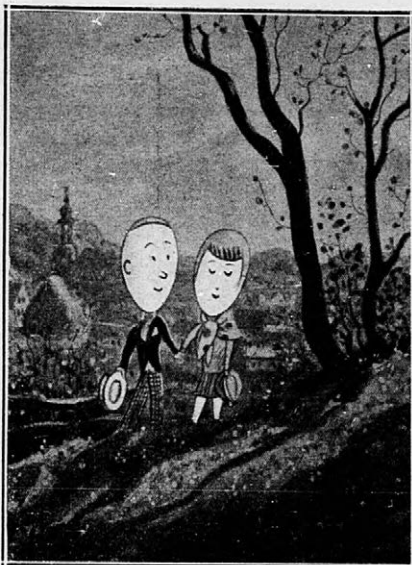
A szemölcsökről

A szemölcsök a bőrből kiemelkedő, növekedésre hajlamos képletek. Nagyságuk és számuk változó. Néha látnunk gombostüfej nagyságút is, de gyakoribbak a nagyobbak, melyeknek átmérője lehet 5—10 milliméter is. Előfordulnak egyedül, de nem ritkán csoportosan lepik el igen nagy számban a bőrfelületet.

Gyakran kimutatható az öröklékenység. A megfigyelések bebizonyították, hogy ugyanazon egyénnél átterjed egyik helyről a különböző testtájakra és átvihető egyik emberről a másikra.

A szemölcsök eltávolítása nemcsak azért fontos, mert szépséghibát jelentenek, hanem főleg azért, mert orvosi tapasztalat szerint a szemölcsökből az idősebb korban rosszindulatú daganatok képződhetnek. Minthogy igen gyakori az előfordulásuk, igen sok fajta népies, sőt babonás gyógyítási módjuk fejlődött ki, annál is inkább, mert a szemölcsök néha maguktól is eltűnnek. Szokásos a szemölcsöket, főleg, ha azoknak kis nyelük van, közel a bőrfelülethez fonállal szorosan átkötni és ezáltal vérellátásuk meg van akadályozva, elsorvadnak és lehullanak. A szemölcsöknek erősebb savakkal való edzését is kultiválják a laikusok. Főleg a füstöltg salétromsav alkalmas e célra. Gyufaszálra, vagy üveg pálcika helyére kevés vattát esa-

jobban megakadályozza, ha a szemölcsöt sebészileg, vagy elektromos úton pusztítjuk el. A galván áram negatív

Húsvéti szerelem

sarkával el tudjuk sorvasztani pár perc alatt. Leggyakrabban használt és legegyszerűbb orvosi eljárás a platin

tüvel való leégetés. Tekintve, hogy ez utóbbi műveleteket helyi érzéstelenítéssel is elvégezhetjük, az eljárás teljesen fájdalommentes.

A szemölcsös anyajegyek barna vagy fekete színű, a bőrből kiemelkedő szemölcsök. Ezeknek eltávolítása igen nagy szakértelmet és hozzáértést igényel, mert könnyen kiújulhat.

A szemölcsök felett a bőr gyakran megvastagszik és szarvszerű képződményt mutat. Ez az úgynevezett „bőr-szarv.“ Ezen nagyfokú kozmetikai hiba megszüntetése a sebész-orvos feladata.

Kozmetikus orvos üzenetei:

„Irma asszony.“ Hajzsírossága ellen használja a „Sulfoform spirituszt.“ Esténként ecsetelje be vele fejbőrét.

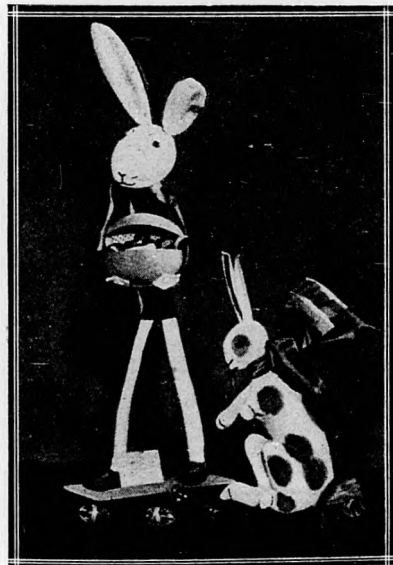
„Egy barna kislány.“ Hónaljzaddása ellen naponta két-háromszor mossa meleg vízzel, szappannal a bőrt területet, utána használjon 5%-os salicyl pudert. Ha ez az eljárás nem vezetne eredményre, Röntgen-kezelést ajánlok.

„Győr.“ Karján és lábán lévő szőr-szálakat, ha az ön által használt hidrogén hyperoxidtól végleg nem múlnak el, ha Önt nagyon zavarják, villamos úton kell véglegesen eltávolítani.

GYERMEK KÉPTALÁNY MEGFEJTÉSE

Lapunk március 20-i számában közzölt képtalányt alább felsorolt kis pajtásaink fejtették meg helyesen, kik közül sorsolás útján **szép képeskönyv-jutalomban részesültek:** Tornyos Gyuri Szolnok, Szebellei Ilona Szarvas, Lukhaup Klárka Szeged, Doma Pityu és Karesi Pápa, Jordán Laci Győr, ifj. Boér Emil Adonypusztaszabolcs, Schwartz Magda Ujpest, Szerényi Antal Alag, nemes Jelussig Emese Kaposvár, Szalay Palika Budapest, ifj. Alb Lacika Pestújhely, Szántó Ilonka Szarvas, Szűcs Anna Budapest, Károlyi Erzsí Sümeg, Török Vilmos Pilis, Bors Lajos Nyalka, Steffler Sándor Egervár, Németh Jolán Kosd, Szécsi Baba Balmazújváros, Csik Gyula Kaposvár, Pánczél Katalin Gyula, Tóth József Őcsöd, Pócza Minci és Pubi Kenyeri, Nánási Imike Békéscsaba, Léndenberger Gyuszika Debrecen, Schilling Baba Felsőgalla, Kiszely Pál Szarvas, Körmendy Imre Kaposvár, Sipótz Mica Sopron, Holub Emike Veszény. „Fütyös Ferkó“ és a „Hóskakas“ kis mesés könyvjutalomban részesültek: Nagy Ducika Aszód, Mihály Lilla Ujpest, Somogyi Barnabás Budapest, Soós Ottília Őcsöd, Tóth Imre Mád, Tóth Kató Debrecen, Klein Pistika Marcali, ifj. Bristyák Misike Gyula, Kanász Nagy Katóka Szentes, Agénás Margit Vermes, Fried Magda Rákospalota, B. Szabó Lenke Kis-

pest, Miklós Mária Zánka, Gonlich Sárka Kiskundorozsma, Obetkó Cica Veszprém, Tokody Ida Kápolnásnyék, Kissházy Zolika Miskolc, Poroszhegyi Mária Kaposvár, Nagy

varunk és a savba mártott pálcikával óvatosan érintjük a szemölcsöt. 2—3 naponként néhányszor maratva a szemölcsöt, el szokott sorvadni. Nagy gondot kell fordítani, hogy az ép bőrt ne érje a sav. Biztosabb és a kiújulást

Újra itthon..!

Béla Budapest, Gömör Klára Csongrád, Ulrich Ádám Sárospatak, Kovács Zoli Pilisszentlászló, Korányi Etelka Mezőkövesd, Vermes Éva és Zoli Orosháza.

A GYOMORFÁJÁS (Prof. dr. Haberland, Köln)

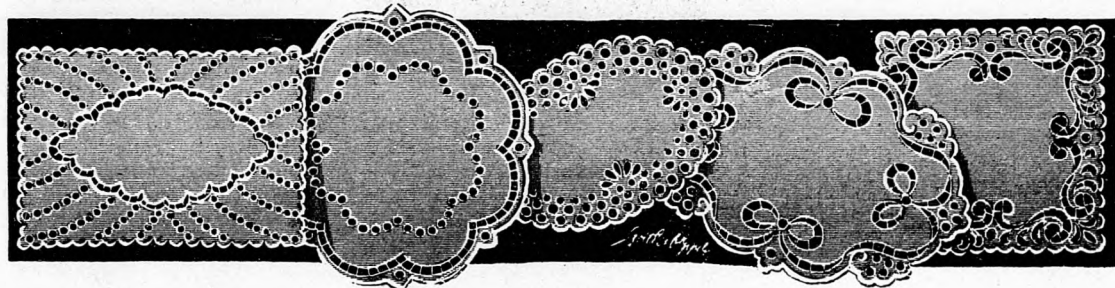
A legősibb kínai és egyiptomi írók szerint: a gyomor a szellem és a lélek székhelye. A legkisebb gyomor-fájás már gátolja és akadályozza a gondolkodást és a munkaképességet. Rendszerint fejfájással és általános rosszulléttel jár együtt. Dús étkezés után az ember nem igen képes teljes szellemi és testi munkálkodásra, mert az emésztés tartama alatt a gyomor vérrrel való telítettsége lecsökkenti a vérnek a test egyéb részeiben és főként az agyban való keringését. „Ple-nus venter non studet libenter“ (A teli has nem tanul szívesen) — mondja már a latin közmondás is. Minden egészséges állat minden nagyobb táplálkozás után pihenni szokott. Ugyanez vonatkozik az emberre is. Éppen ezért nagyon helyes az angolok szokása, akik — az egész napi munkára való tekintettel — a legna-gyobb étkezésüket este fogyasztják

nyú gyomorfájást okoz. Egész családok vannak, amelyeknek gyomra gyöngén emészt, amiért a családtagok állandóan gyomorfájásról panaszkodnak. Az étkezésben megnyilvánuló legkisebb rendellenység már fájdalmas következményekkel jár. A gyomruktól egész föl a nyakukig égető fájdalmat éreznek, amely a gyomorsavtúltengésnek a következménye.

Nincs ostobább dolog, mintha a gyomorégés ellen — szódabikarbonával akarunk védekezni. Az okot kell gyógyítani, nem pedig a tünetet. Meg kell keresnünk a betegség alapját, hogy gyomorhurut-e, gyomorfekély-e, vagy pedig gyomorrák? Az étkezés után jelentkező nyomási fájdalom és túltömöttség érzése a gyomorhurut és az ideges, zavaros emésztés ismertetőjele. Csikaró fájdalmak pedig főként a gyomor rákos megbetegedésénél lépnek fel.

dik. Nagyon helytelen volna, ha ezeket a melléktüneteket akarnók gyógyítani, holott a gyomor a tulajdonképeni ok. Nem szabad soha számítás-kon kívül hagynunk, hogy a gyomor tevékenysége rendkívül sokoldalú. Összekeveri az élelmiszereket és kiválasztja belőlük a tápértéket, savakat választ ki, stb. Éppen ezért a természet bölcsen intézkedett, hogy a gyomor működésében mutatkozó zavaroknál a többi szerv segíteni jöjjön.

Mindebből tehát két következtetést vonhatunk le. Először: hogy az élet — mint fentebb mondtam — gyomor nélkül is lehetséges, másodszor pedig: hogy minden ételt lassan és alaposan rágjunk meg és ne terheljük meg a gyomrunkat felesleges munkával. Minthogy pedig a gyomorsav és egyéb, az emésztéshez szükséges savak kiválasztása az idegeink működésével szabályozódik: kerüdjük el mindazt, ami az idegrendszerre ártalmas, a mértéktelen dohányzást és alkohol-

Tálcakendők (Gottlieb-modell)

el, hogy a gyomor megterhelése ne akadályozza őket munkájukban. A néphit még ma is azt tartja, hogy gyomor nélkül nincs élet. Milyen tévedés ez! A növényeknek és az alacsonyrendű állatoknak nincs gyomruk. Billroth, a híres sebész, 1881-ben kivágta egyik betegének az egész gyomrát és így mentette meg a gyomorráktól. Ma is történnek hasonló operációk és a páciensek életben maradnak, sőt egészségük és munkaképességük fokozódik.

A táplálék tökéletes feldolgozása és megemésztése nagy munkát követel a gyomortól és a belektől. A gyomornak ez a túlfeszített munkája azonban, normális körülmények között, nem okoz semmilyen fájdalmat. A gyomor és a bél ugyanis teljesen érzéketlen, még operáció alkalmával is. De a legcsekélyebb emésztési zavar, egy kezdődő gyomorhurut már erős fájdalmat vált ki, amely nem egyéb, mint figyelmeztető, óvatosságra intő jeladás. Sajnos, ez a „figyelmeztető jeladás“ teljesen elmarad a kezdődő gyomorrák esetében és sok embernek még mindig kitünő az étvágya, pedig már gyomorrákja van.

Vidám esték után sokan panaszkodnak gyomorfájásról, amit a jeges italok, az alkohol, a mértéktelen dohányzás és össze-vissza étkezés vált ki. A romlott élelmiszerek élvezete is iszo-

A gyomor megbetegedése más betegségeknek is lehet a következménye, például az epe- és vesekőbántalmaknak, a szív és a tüdő megbetegedésének, a vérszegénységnek, az idegségnek és más egyébnek. Éppen azért tanácsos alapos és tudományos orvosi vizsgálat alá vetni magunkat, hogy a gyomorfájásunk tényleg a gyomortól származik-e, vagy pedig más betegségben leli magyarázatát.

Sokszor azonban előfordul az is, hogy a gyomor súlyosan beteg, a páciens mégis fejfájásról, ideges ingerlékenységről, szivbajról stb. panaszko-

fogyasztást, a lelki izgalmakat, a hajszás életmódot és főként a mértéktelen táplálkozást. Soha ne együnk egyszerűen sokat, hanem inkább napjában többször keveset. A fogápolás is fontos kelleke a jó gyomornak. Mindenesetre megállapíthatjuk azt, hogy tulajdonképpen sokat eszünk és iszunk. Fel-tétlenül sokkal többet, mint amennyi szükséges. Időnként tartunk szigorú diétát és fokozzuk le mértéktelen táplálkozásunkat. Ilyen életmóddal a gyomorbetegségek elfajulását megakadályozhatjuk, sőt teljesen meg is szüntethetjük.

Keresztretjvény megfejtése

Lapunk folyó évi február hó 20-i számában közölt keresztretjvényt helyesen megfejtő előfizetőink között az alábbi ajándékokat sorsoltuk ki:

I. jutalomdíjat: a Heilig-harisnyaház egy pár selyemharisnya ajándékát nyerte: mándi Szalay Bertalanné, Pesterzsébet.

II. jutalomdíjat: a Heilig-harisnyaház egy pár selyemharisnya ajándékát nyerte: Neumann Erzsébet, Budapest.

III. jutalomdíjat: egy kis aquarellfestményt nyerte: Kárpáthy Károlyné, Karcag.

IV. jutalomdíjat: egy előnyomtatott kerek miliót nyerte: Dancs Jánosné, Pusztaszentgyörgy.

V. jutalomdíjat: egy előnyomtatott kerek miliót nyerte: Borsitzky Béláné, főjegyző neje, Abony.

VI. jutalomdíjat: egy előnyomtatott kerek miliót nyerte: Hutfler Endréné, Rábafüzes.

VII. jutalomdíjat: 2 kg. Hóvirágmósóport és 1 kottát nyerte: dr. Daróczy Ignác, Budapest.

VIII. jutalomdíjat: 2 kg. Hóvirágmósóport és 1 kottát nyerte: ifj. Mihovics József, Nyiregyháza.

IX. jutalomdíjat: 1 kg. Hóvirágmósóport és 1 kottát nyerte: Gramling Ivo, Baja.

X. jutalomdíjat: 1 kg. Hóvirágmósóport és 1 kottát nyerte: Kovács Károlyné, ref. lelkész neje, Tiszapalkonya.

HÁZTARTÁS

Sajtós rizsleves. A megmosott és félórán át tiszta vízben áztatott rizst ugyanazon vízben puhára főzzük. Készítünk világos rántást, a rizs levével feleresztjük, azután beleöntjük a rizses lébe. Egyszer felfőzzük és tálaláskor reszelt kemény sajtot adunk hozzá.

Töltött kuesmagomba. (Előétel.) Szép nagy kuesmagombát veszünk, megtisztítjuk, jól megmossuk, forró sósvízzel leforrázzuk és 15 percig benne hagyjuk. Azután kivesszük, hideg vízbe tesszük és addig hagyjuk benne, míg a következő töltelék elkészül. Veszünk 40 deka borjúszületet, hirtelen megsütjük, apróra megvágjuk, egy fél kiflit tejbe áztatunk, 5 deka apróra vágott, kissé megsárgított szalonnát, két egész tojást, egy késhegynyi borsot, izlés szerinti sót és két kanál tejfölt adunk hozzá, összekeverjük és a vízből kivett és ruhával megtörült gombákat megtöltjük, tálra rakjuk, tejjel leöntjük, kiflimorzásával behintjük és sütőben megsütjük.

Csiperkegomba-tekerések. Borjúcomból vékony szeleteket vagdaltunk, verjük ki vékonyra, vágunk össze apróra maradék hidegsültet, 3 deka szalonnát, 10 deka főtt sonkát, velőt, gombát, zöldpetrezselymet, mogoróhagymát, sózzuk és borsozzuk meg, üssünk rá két tojásárgáját és ezeket keverjük össze savanyútejföllel. E keveréket kenjük a borjúszelletekre és hengerítsük össze. Egy lábosba tegyünk vékony szalonnaszelleteket, a tekeréseket helyezzük rá és szalonnával borítsuk be s befődve addig pároljuk, míg a hús puha lesz. Ezalatt pároljunk meg egy csiperkegombát vajban pereszelyem zöldjével, hintsük meg liszttel, öntsünk rá egy vizespohár fehér bort, ugyanannyi levest, négy kanál tejfölt és kissé elfőzzük. A tekeréseket szétvágjuk, tálba rakjuk és a csiperkegombát a levével együtt ráöntjük s úgy adjuk fel.

Töltött csirke rizzsel. A csirke máját, zuzáját apróra vágjuk és zsirban zöldpetrezselyemmel, borssal és 10 deka rizzsel megpároljuk, izlés szerint sózzuk, a csirkét megtöltjük vele és zsirban kisütjük. Id. Szántai Miklósné.

Árva lepény. (Körítés.) Tíz nagy burgonyát megámozzunk, nyersen megreszeljük, teszünk bele egy lesimitott kávéskanál sót, egy kanál olvasztott zsirt, egy tojást, egy boros pohár grizt, egy boros pohár édes tejet, egy csipetnyi majoránát és néhány karikára vágott kolbászt, vagy virslit, jól összekeverjük és zsírozott és grizzel meghintett tepsiben jó tűznél $\frac{3}{4}$ óráig sütjük.

Mlynárcsik Jánosné.

Spárga tálalása

Potyka szalonnával. A potykát megtisztítjuk, megmossuk és mikor felbontjuk, a vérét egy tálban felfogjuk. A halat darabokra felvágjuk és sósvízben megfőzzük. Ezalatt 5 deka szalonnát apró kockákra felvágunk, egy vöröshagymát karikára vágunk és a szalonnával

**Miért van
olcsóbb**

és

**miért van
drágább**

GFB

jelzésű Bemberg-selyem

harisnya?

**Mert különböző kivitelben és
finomságban készül,
egyszerű és luxuskivitelben.**

**A fontos, hogy rajta
legyen a GFB jelzés,
mely a minőséget garantálja.**

Kérjen GFB harisnyát.

együtt megpiritjuk, teszünk bele egy jó késhegynyi édes piros paprikát és egy deci tejföllel és a hal levével feleresztjük, felforraljuk, a halat azután beletesszük, izlés szerint sózzuk, még egyszer felforraljuk és tálalhatjuk.

Mártás hideg sülttőz. Egy pohár vörösbort felforralunk, teszünk bele 15 deka cukrot és vékony szirupnak főzzük. Egy narancs külső héját vékonyan lehámozzuk, apróra felvágjuk és vízben puhára főzzük. Leszűrjük és hideg vízzel több ízben leöntjük és azután beletesszük a szirupba. A narancsot cikkekre szétszedjük, hártáját lehúzzuk, magvát kivesszük és a szirupba tesszük. Adunk bele egy pici törött borsot, egy kanál ribizli-, vagy áfonya-zselét, két kanál francia mustárt és kevés borecetet, úgy, hogy kellemes íze legyen és sem sűrű, sem túl-erős ne legyen.

Heringsaláta. Egy szép, nagy tejsheringet megtisztítunk, megmossuk, a szálkáját kiszedjük, farkát, fejét levágjuk, a tejt kivesszük, félretesszük és azután apróra felvágjuk. Egy kisebb fej vöröshagymát apróra összevagdaltunk, egy jóízű savanykás almát meghámozzunk, apró kockákra felvágjuk, egy jó marék nagyszemű fehér babot puhára megfőzünk, vagy helyette egy ecetes uborkát apró kockára vágunk és mindezeket a feldarabolt heringgel együtt összeelegyítjük. A hering tejtét összetörjük, három kanál tejföllel és egy kevés cukorral jól eldörzsöljük, hogy finom pép legyen belőle. Adunk bele egy kevés ecetet, hogy higabb legyen és a fentiekhez hozzákavarjuk, salátás tálra helyezzük. Ha szükséges, tejföllel és ecettel hígíthatjuk.

MIT FŐZZEK?

Április 22. Kedd: Húsleves finom metélttel, főtt hús petrezselymes új burgonyával, snidlingmártással, darazsorsza. **Vacsora:** Báránypörkölt tarhonyával, sajt, gyümölcs.

Április 23. Szerda: Zöld borsóbecsinaltleves borjúhússal, sonkaskocka, gyümölcs. **Vacsora:** Sertés májpasztétom fejessalátával, sajt, gyümölcs.

Április 24. Csütörtök: Velőleves kolozsvári káposztával, sült derelye. **Vacsora:** Virsli tormával, sajt, gyümölcs.

Április 25. Péntek: Burgonyaleves, paraj tükörtojással, turós és meggyes pité. **Vacsora:** Kirántott hal, karfiolsaláta, sajt, gyümölcs.

Április 26. Szombat: Köménymaglevés, Esterházyrostélyos lencsefőzelékkel, stíriai metélt. **Vacsora:** Frissen sült libamáj, francia saláta, rokfort vajjal, hónaposreték, gyümölcs.

Április 27. Vasárnap: Csirkeapróléklevés zöldborsóval, spárga vajjal, kirántott csirke új burgonyával, fejessaláta keménytojással, rumoszszelet. **Vacsora:** Hideg hús, füstölt nyelv uborkával, körített lipói retekkel, sajt, gyümölcs.

Április 28. Hétfő: Libaaprólékból húsleves, a levesbe gerstli, libaaprólék rizzsel, uborka, dióspatkó. **Vacsora:** Kirántott borjúláb burgonya- és madársalátával, sajt, gyümölcs.

Április 29. Kedd: Spárgaleves, vadkacsa sütvé, alma-püré, lekváros palacsinta. **Vacsora:** Töltött gomba, vajban párolt zöld borsókörítéssel, gyümölcs.

Április 30. Szerda: Sóskafeves, töltött borjúmell, kalarabéfézelék, krémesszelet. **Vacsora:** Paprikáscsirke galuskával, gyümölcs.

EGYSZERŰ ÉTLAP

Április 22. Kedd: Húsleves finom metélttel, főtt hús burgonyakörítéssel, snidlingmártással. **Vacsora:** Tojásrántotta, körített lipói retekkel.

Április 23. Szerda: Zöldborsóleves, sonkaskocka. **Vacsora:** Burgonya héjába főzve vajjal.

Április 24. Csütörtök: Áttört bableves kolozsvári káposztával. **Vacsora:** Juhturó vajjal, retek, gyümölcs.

Április 25. Péntek: Burgonyaleves, turóscesusza. **Vacsora:** Paraj, tükörtojással.

Április 26. Szombat: Köménymaglevés, lencsefőzelék debrecenivel. **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Április 27. Vasárnap: Borjúcsontleves, borjúveses egybesütvé sültburgonyával, fejessalátával, krémesszelet. **Vacsora:** Parizer, körített lipói, retek, gyümölcs.

Április 28. Hétfő: Libaapróléklevés gerstlivel, libaaprólék rizzsel, gyümölcs. **Vacsora:** Virsli tormával, gyümölcs.

Április 29. Kedd: Paradicsomleves pirított zsemlyével, vagdaltpecsenye, kalarabéfézelék. **Vacsora:** Töltött tojás fejessalátával, sajt.

Április 30. Szerda: Sóskafeves, lekváros palacsinta. **Vacsora:** Báránypaprikás burgonyával.

Hüttl, Bán és Mihalik

porcellán és üvegárúk

Budapest, V., Vörösmarty tér 1.

Állandó nagy raktár: porcellán és üvegből asztali készletek, háztartási edények és dísz tárgyak.
Kívánatra képes árjegyzékünket díjmentesen küldjük.

RECEPTEK

Linzer-tészta. Fél kg. zsír, egy kiló és 20 deka liszt, 30 deka cukor, pici só, késhegynyi szódabikarona, fél citrom héja, 3 tojás sárgája és annyi tejfől kell hozzá, hogy rendes, könnyű tészta legyen belőle. (Ezen mennyiségből sok tészta lesz és mentől tovább áll, annál jobb.) Készíteni lehet belőle a következőket:

1. **Csiga.** Tíz darab elnyújtott tészta-szalagot fánk-szaggatóval kivágunk, a megmaradt szélből csiga-alakokat sodorítunk, kenjük meg tojásfehérjével, süssük meg és ha kisült, baracklekvárt tresszírozunk a csiga körül.

2. **Dió-stangli.** Fenti tésztából egy tepsi nagyságú lapot kinyújtunk, beletesszük a tepsibe és félig megsütjük, 15 deka diót késsel darabokra megvágunk, 30 deka porcukorral és 3 tojásfehérjével jól elkeverjük, teszünk bele egy kávéskanál fahéjat, 2 szem szegfűszeget megtörve, egy pici vizet, tűzön folyton kavarva, forrásig felhevítjük és a félig kisült tészta alá egyenlően rákenjük, lassú tűznél megsütjük, ha kisült, még melegen hosszukás darabokra felvágjuk.

3. **Bécsi-szelet.** Fenti tésztából egy fél maroknyit vegyünk el és kakaóval jó barnára színezzük, ha jól összegyurtuk, nyujtsuk ki, tegyük tepsibe és süssük meg. 10 deka darált diót 15 deka porcukorral, féldeci rummal, kevés vízzel jól keverjük el, a tésztát vágjuk kettőbe, ezen töltelékkel töltjük meg és még melegen vágjuk kockára és porcukorral hintsük meg.

4. **Orleans-szelet.** Fenti tésztából egy tepsi nagyságú lapot kinyújtunk, tepsibe tesszük, megsütjük és melegen három szalagra felvágjuk. Két szalagot lekvárral megkenünk, egymásra helyezük, a harmadik szalagra a következő masszát kenjük: egynegyed tojás fehérjébe annyi porcukrot teszünk, hogy jó sűrű legyen, villával jól elkeverjük, a szalagon végig simára elkenjük, középre vágott diót hintünk, gyorsan sárgára megsütjük és hosszukásra feldaraboljuk.

5. **Almáspité.** Fenti tésztából egy kis tepsibe való lapot nyújtunk, félig megsütjük. Ezalatt egy kg. almát, kevés fahéjjal, megfelelő cukorral tűzön megpárolunk, ha kissé kihült, a tészta alá egy ujnyira rákenjük, egy másik lap tésztaival lefedjük, tojássárgájával megkenjük, villával cifrázzuk és újból megsütjük szép pirosra. Hosszukás darabokra felvágjuk.

6. **Turóslepény.** Fenti tésztából egy vékony lapot helyezünk tepsibe és félig süssük meg. A szükséges mennyiségű turót egy tojássárgájával, esipet sóval, egy kanálnyi grizzel, néhány kanál jó kemény tejjel és porcukorral meggyúrjuk, a tészta alá rákenjük, erre helyezünk a tésztából egy vékony lapot, tojássárgájával megkenjük. Ha kevés tésztánk volna, a felső lap helyett 3 tojásból készült piskóta-tésztát tehetünk a félig már megsült turó fölé és megsütjük. Kockákra vágjuk fel.

7. **Kiflit** is formázhatunk ezen tésztából s tölthetjük dióval, vagy lekvárral.

8. **Pereceket** is készíthetünk fenti tésztából, tojással megkenjük és darabos cukorral behintjük.

9. **Rácsos tésztának** is készíthetjük. A lapot megkenjük lekvárral, a tésztából rácsot készítünk és hogy a lekvár ne száradjon meg, vaniliás porcukorral jól behintjük.

10. **Meggyes, eseresnyés lepényt** is készíthetünk belőle. Ha a tészta félig megsült, meggyel, vagy eseresnyével behintjük és megsütjük. Id. Szántai Miklósné.

Butorcsarnok Szövetkezet VIII., József körút 28, Rákóczi út 7, Üllői út 18, óriási választék mindennemű asztalos és kárpitos butorokban, szobaszerűleg berendezve. Kizárólagosan saját tagjai készítenyi. Minden darab felülbírálva. Jótállással Fizetési kedvezmény. Alapított 1896.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

VEGYTISZTÍTÓ-KELMEFESTŐ
Gyár és központ: VIII, BAROSS-UTCA 85

Kugler-sütemény. 10 deka mogyorót beteszünk a sütőbe, hogy kissé megszáradjon, aztán ruha között megdörszöljük, hogy a héja leváljon róla. 10 deka porcukrot egy edényben tűzön feloldunk, világosra megpirítjuk, a mogyorót beletesszük, kissé megbarnítjuk és porcukorral behintett deszkára kiborítjuk. Míg hűl, a következő krémet készítjük el: 10 deka vaját felolvasztunk, 2 tojássárgáját 10 deka porcukorral jól elkeverünk és beletesszük a vajba és az egészet kissé főzzük. A kihűlt grilázst összevágjuk apróra, a krémmel összekeverjük és az egészet egy nagy karlsbadi ostyára rákenjük, ráhelyezünk egy másik karlsbadi ostyalapot, lenyomkodjuk és vékony szeletekre felszeljük. (Pompás!)

vitéz Deseő Ákos Tiborné.

Miklós-torta. Fél kg. liszt, 7 deka zsír, egy késhegynyi szódabikarbóna, egy egész tojás, 12 deka cukor és egy kis tej kell hozzá. Ezeket összegyúrjuk, hogy rendes keménységű tészta legyen belőle. Kilenc részre elosztjuk, egyenként kisodorjuk négyszögletes, vagy kerek lapokra és a pléh tetején megsütjük. Krém: ½ liter teje tesszünk egy darab vaniliát, 3 evőkanál finom lisztet, 3 tojássárgáját és tűzön folytonos kavarással mellett felfőzzük. Azután hűlni hagyjuk, összekeverjük 25 deka habosra vert vajjal, 25 deka porcukorral, 10 deka dióval és 2 szelet puhított csokoládéval. Ha kihűlt, ezzel a lapokat megtöltjük és a tetejét is bevonjuk vele. A lapokat süssük használat előtt 2 nappal, mert sokkal jobb.

„Kényes háziasszony.“

Mandulás preec. 10 deka vaját, 25 deka lisztet, egy csipet sót jól összedörszölünk, adunk hozzá 10 deka porcukrot, 5 deka hámozott, darált mandulát, fél citrom lereszelt héját és levét, 3 tojássárgáját s ha szükséges, annyi tejfelt, hogy a tésztát összeállíthassuk. Preecet formálunk belőle, tetejét tojással megkenjük, cukros mandulával meghintjük, tepsibe tesszük és halványpirosra megsütjük.

Mogyoró-szelet. 56 deka darált mogyorót, 28 deka porcukrot, 2 egész tojást, 2 tojás sárgáját, kevés vaniliát összegyúrunk és késhát vastagra kinyújtjuk. Ekkor egyenletesen rákenünk fehér cukorjeget és újnyi széles és 15 cm. hosszú szeletekre vágjuk. Vajazott, lisztezett tepsibe tesszük, világosra sütjük. Lehet ívformára is hajtani. (Igen mutatós zsúrsütemény.) Özv. Zettl Józsefné.

Orosz-lepény. 12 deka vaját, 15 deka cukorral és 6 tojás sárgájával habosra keverünk. Adunk bele egy deci tejet, késhegynyi szódabikarbónát, 17 deka lisztet, félig megsütjük, lekvárral megkenjük. 17 deka porcukrot 6 tojás habjával, 17 deka darált dióval, 2 szelet csokoládéval, egy fél citrom reszelt héjával összevegyítünk és a tészta tetejére rákenjük és újból sütőbe tesszük, míg kisül. Id. Szántai Miklósné.

Napoleon-torta. Három tábla csokoládét megpuhítunk, 10 deka vaját habosra verünk, hozzáadjuk 7 tojás sárgáját, egy egészet, 12 deka porcukrot s ha jól felvertük, 4 kanál darált diót, vagy mogyorót, 3 kanál lisztet, 7 tojás habját tesszük bele és lassan megsütjük. Töltelek: három tábla reszelt csokoládét, kávéskanál kakaót, 15 deka vaját, 15 deka porcukrot habosra keverünk, a tésztát megtöltjük vele és gyümölcselel díszítjük.

Id. Szántai Miklósné.

Tojásnélküli esókok. 14 deka vaniliás cukrot, 28 deka vaját, 35 deka lisztet veszünk s a csókok tetejére egy-egy egész szem héjától megtisztított mandulát tesszünk.

vitéz Deseő Ákosné.

KÉZIMUNKA

Rovatvezető: **Gottlieb Gyula iparművész, kézimunkaspecialista.**
Budapest, IV., Hajó-u. 12—14. Nyílt üzlet az udvarban.
Telefon: Aut. 811—26.

Szárnyfüggöny, aplikált virágokkal, az alap lehet posztó, ripsz vagy selyem, a virágokat külön-külön színes hasonló anyagokkal hurkolva reapplikáljuk. Az ára a megjelölt anyagoktól függ.

Szűrt sablonja	3.— P
Tüll-sztór, magas himzéssel 150/260 cm nagyságban, teljesen készen	140.— „
Szűrt sablonja	5.— „

Utánvétes rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Négyszögletes mutatós milió, 90/90 cm nagyságban, finom lenvászonra előrajzolva

Finom lenbatisztra előrajzolva	8.60 P
Finom siffonbatisztra előrajzolva	12.— „
Hozott anyagra előrajzolva	4.60 „
Szűrt sablonja	1.20 „
Szűrt sablonja	2.— „
Kézihimzés munkadíja	32.— „

Utánvétes rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Ovális milió, 90/60 cm nagyságban, elsőrendű

lenvászonra előrajzolva	8.— P
Elsőrendű lenbatisztra előrajzolva	11.— „
Elsőrendű siffonbatisztra rajzolva	4.— „
Szűrt sablonja	2.— „
Hozott anyagra rajzolva	1.— „
Kézihimzés munkadíja	18.— „

Utánvétes rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Téglaalakú tálcakendő, 35/22 cm méretben

Gömbölyű tálcakendő, 30/30 cm méretben	
Ovális tálcakendő, 30/20 cm méretben	
Ovális tálcakendő, 40/30 cm méretben	
Szögletes tálcakendő, 30/30 cm méretben	
Bármelyik elsőrendű siffonbatisztra rajzolva darabonként	1.— P
Elsőrendű lenvászonra rajzolva	1.60 „
Szűrt sablonja	—80 „
Hozott anyagra rajzolva, darabja	—30 „

Utánvétes rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Budapest 72, postafiók 46.

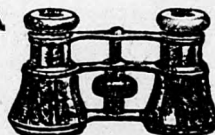
Kérjen árjegyzéket és rendelőlapot!

CALDERONI és TSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.

Látcsövek, szemüvegek, orrcsüptők.
Fényképezési készülékek és cikkek.
Barométerek, hőmérők

Jó minőségű bútorok, kárpitos áruk előnyös fizetési feltételek mellett a Butortermelő és Értékesítő Rt.-nál, Budapest, VIII., József u. 16-18. (a Jézus Szíve-templom mellett) kaphatók

TANÁCSOT KÉRNEK

Nótás kapitány második füzét megvéném, esetleg, ha kedves olvasótársnőim közül valakitől rövid időre kölcsön kaphatnám, nagyon megköszönöm. Viszontszolgálatra bármikor készen, köszönettel „Margit“.

Kedves olvasótársnőimet kérem, szíveskedjenek lapunk útján közölni a „puncstorta“ receptjét az álkörmössel készült bevonó mázzal együtt. Előre is sok köszönettel „Etelka“.

Kedves előfizetőtársnőim szíves tanácsát kérem a következőkben: 10 éves, r. kath. vallású kisleányomat akár belföldi, akár ausztriai intézetbe szeretném elhelyezni, ahol gimnáziumot tanulhatna. Hálára köteleznék, ha szívesek volnának olyan belföldi, vagy külföldi intézet címét közölni, ahol leánygyermekük gimnáziumot tanultak. Üdvözlettel Dr. Zohor Miklósné, szföv. tanácsjegyző neje, Budapest, Akácfa-u. 18., IV., 24.

Fikuszom levelei megbarnulnak és lehullanak. Ki tudna tanácsot adni olvasótársnőim közül, hogy megmentsen ezen kedves díszfámát. Hálás köszönettel „Pécsi előfizető“.

Tizennyolcéves leányomat szeretném a nyári hónapokra egy ausztriai intézetbe elhelyezni, ahol a francia nyelvet gyakorolhatná. Nagyon hálás volnék, ha olvasótársnőim közül valaki ilyen intézet címét szívesen közölni „Nyaralás“ jelíggel.

ÜZENETEK

Husvétii ajándékul lapunk minden egyes előfizetője egy teljesen díjmentes arckezelést, vagy arcapálásra vonatkozó ingyenes szaktanácsot kaphat a mai naptól kezdődőleg május hó 15-ig a „JUNO“ kozmetikai intézetnél (Budapest, VI., Teréz-körút 15., I. em.), az előfizetési nyugta, vagy postai szelvény felmutatása ellenében. Kérjük, igen tisztelt előfizetőinket, ha kozmetikai kérdésben szaktanácsra volna szükségük, méltóztassanak ezen ajándékunkat igénybe venni. Biztosítjuk a legfigyelmesebb kiszolgálásról. Teljes tisztelettel a szerkesztőség.

„Csak tavasz ne jöjjön sohasem“ lett a fináléja annak a sok szép, forró fel-lángolásnak, mely a csalódás után most halkán melódiáz a lelkében. A lemondó, vágyó akkordok mellett elevenednek meg az ígérlet bűvös ígői, amelyek semmivé váltan szóródtak szét. Szétszóródtak, mert akinek ajkái-

Arckoszintre van szüksége!

Segítsen tehát a természetnek és használjon „Khasana Superb-Crème“-t. Ez a narancsszínű szépségkrém (nem festék) azonnal szétterjed bőrén és minden arcbőrnek megadja a megfelelő, egyéni színárnyalatot. Elragadó tünde, egészséges és természetes lesz az arca és senki sem fogja sejtteni, hogy használ valamit. Az arcfesték hatása nem lehet olyan egyéni, mint a „Khasana Superb-Crème“-é.

Csak a „Khasana Superb-ajakstift“ hat épen így. A szájnak fiatalos tündeséget kölcsönöz. Az ajkakat csak gyengén emeli ki, nem túlságosan nagyon, de nem is kevésbé.

A „Khasana Superb-Crém“-nek és a „Khasana Superb-ajakstift“-nek nem árt sem az idő, sem a nedvesség, sőt még a csók sem. Kizárólag szappannal távolítható el.

KHASANA SUPERB

Khasana Superb-ajakstift, aranyhüvely P 270, elegáns forgatható hüvely nyitható leddel, ketős tartalom P 5 — hozzávaló tartalékait szolalinhüvelyben P 270, Khasana Superb arcpirosító, téglében P 350.

Még ma tegyen kísérletet egy kis csomag Khasana Superb ajak rudacskaival P 120 és arcpirosítóval P 160. Mindenütt kapható.

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT A. M. — LONDON

Magyarországi központ:

Mihály Ottó gyógyszerkereskedés
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43. Telefon: Aut. 122-44.

Hj. VOGEL TESTVÉREK
szőnyegkereskedése
IV. ker., **Petőfi Sándor-utca 7. sz.**
(Bejárat Pálvax-közben.) Tel.: Aut. 874-13.
Szőnyegpek lepolcsóbb bevásárlási forrása.
Kedvező fizetési feltételek.

juk, s ha nem is akarjuk, mégis el fog jönni, mert a természet általa kínálja fel pazar ajándékát, amelyet nem lehet el nem fogadni. A tavasz a megújuló élet gyönyörű szimbóluma s amit a tél fagya letarolt, a fák csupasz ágain kizöldül a diadalmas élet örök törvénye és virágba borul minden, ami él. Virágba borul a halottak vélt érzés is. Ha elhitte neki, hogy nagybátyja kívánságát volt kénytelen teljesíteni és azért nem írhat, azért nem foglalkozhat Önnel és azért sem, mert minden idejét a munkának kell szentelje, higgye el most is és gondolatban se foglalkozzék többé vele. Nincs mit boncolgatni ezen az átlátszó és tendenciózus kifogáson. Nem akar többé írni. Ha pedig nem akar, női büszkeségét nem alázhatja meg, hogy ezután a minden kétséget kizáró magyarázat után, még találkozzon vele. Még innen, madártávlatból nézve is a dolgokat, felelte szegényes jellem bontakozik ki, aki érdemtelen arra, hogy egy fiatal leány örökre bezárja szívét a tavasz jötte elől. Szív. üdv. Szerk.

„Ki mindenem volt, nincs többé“ zokogva jajdul fel a kétségbeesés szomorú anyai szívéből és könnytől homályosult tekintete előtt sülyedőben az egész földi lét. Hol talál vigaszt, aki a változhatatlanba nem tud megnyugodni, kergetik lelkében egymást az elesigázott, fájdalomban vajdú gondolatai és csüggedése feleletet nem találhat, mert csak önmagába néz, körülötte nem érdeklí semmi. Pedig ha nem szigetelné el magát, meglátná, hogy mindannyiunk életét, kik e földi létnék csak vándorai vagyunk, a szenvedések különféle neme kíséri el a bölcsőtől a sírig. Hányan és hányan vannak, akik soha nem ismerték meg az örömet, a boldogságot, akik semmit nem veszítettek, mert nem volt mit elveszteniök. A Gondviselés titokzatos végzésének okát nem kutathatjuk, de hiába is kutatnók, emberi értelemmel fel nem foghatjuk, csak a végtelen fájdalomban elájult lelkünk érzi meg, hogy az élet legszomorúbb percében sines okunk zúgolódásra, mert az isteni jóság a szeretetben egygyé lett lelkeket nem választja el. Ha az emberi fizikum működése megszűnik, a simogató kezek lehanyatlának és lezárulnak a szemek, tudjuk, hogy a lélek meg nem semmisül, hanem csak öntudatlanságunk ragad ma-

Budoár, háló, nappali lakószobák, egyes butorral, **propaganda áron** a Műbutoripari R.T.-ban tömörült

MŰASZTALOSOK KIALLITÁSA
VI., LISZT FERENC TÉR 9. SZ.

PURGO CSOKOLÁDÉ
A HASHAJTÓK KIRÁLYA
két erősségben készül:
felnőttek és gyermekek részére

ról leperegtek, nem tudott helytállani értük. Aki játékszerként bánik a naiv, hiszékeny leányszívvel, nem érdemli meg, hogy lemondjon érte az eljövendő új tavaszról. Milyen egyszerű, hogy a tavasz nem kérdez meg senkit, hogy jöjjön-e s ha nem is vár-

ROSSZUL HALL?

HASZNÁLJON

SIEMENS-PHONOPHORT!**JÓL FOG HALLANI!**

Evvel a kis telefonszerű villamos-készülékkel természetesen, tisztán és jól fogja hallani a beszédet, zenét, éneket, telefont és rádiót. Minden nagyothalló — véteklény-szer nélkül — szakszerűen kipróbálhatja

MAGYAR GYÓGYTECHNIKAI IPAR R.T.-nál
röntgen- és orvostechnikai gépgyár BUDAPEST

VI., Nagymező utca 4. sz.

(a tereźvárosi templommal szemben)

Telefon: 268-16 és 237-04. — Kérjen ismertető füzetet. Díjmentesen megküldik. S. P. 12.

gával a kétségek felé, de amint öntudatunkhoz térünk, bevilágítja lelkünket a hit fénylő transzparensé, melyen ott tündökölnék a költő isteni ihletől sugárzó gondolatai, aki érthetően foglalja össze minden ember számára az örök igazságot:

„Ki veszt sokat, mindent mi drága itt, Hitét ha őrzi... őrzi őt a hit;
A panasz elhal, tart az ima még;
Míg a föld ködös: fenn derül az ég!
Siralmak völgyén, vad kietlenen:
Hol ember nincs már — Isten van jelen!”

És hol Isten jelen van, ott lehull a titokzatos lepel, mely az életet beburkolja és nem kétséges többé, hogy a születés és a halál közötti élet nem egyedül fontos a lét kérdésében. Az örökkévalóság tudata felgyújtja bennünk létünk teljes felfedezésének értelmi világosságát, amelynek benső, tiszta fénye szétoszlátja emberi gyarló tagadásunkat és megsemmisíti a halál primitív fogalmát. Már itt a földön megtörténik a lelkekben a végtelenségig tartó egyesülés és üdvösségünk ké válík a pillanat, mikor könnyeinken keresztül belesuhan a mindenségben jelenlévő Mindenható végtelen jósága. Szenvednünk kell, hogy jobbak, tökéletesebbek lehessünk, hogy kikristályosodjon bennünk a tökéletes jóság. Ha megismerjük az egész lényünket átforgató jóság erejét, akkor vesszük át valójában a sorsunkat vezérlő Gondviselés láthatatlan fejedelmi ajándékát, amelynek birtokában mint áldás permeteződik életünkre a lélek pazar gazdagsága. Isten végtelen irlgalmával minden ember szembetalálja

magát és érezzük vezérlő kezének irányítását, amelynek nyomán a legvigasztalanabb szomorúság is kifejezhetetlen boldogsággá olvad fel a szív hálatelt érzésében.

Szabad-e elfelejtenünk a csodálatos öröm e percét, amellyel csak a Mindenható ajándékozhatta meg szívünket, amikor lelkünk a boldogság extázisában az Eget kereste? Szabad-e szomorúságunkban csak a földre irányítani szemünket? Miért nem figyeljük meg, hogy a szenvedő lélek a földi mulandóság, bizonytalanság korlátján túl, túl a csillagokon keresi a balzsamot, ami meggyógyíthatja. Hisszük, hogy Isten gyermekei vagyunk és mégis olyan hamar kételkedünk szeretetében, ha a fájdalom tépi, kinozza lelkünket, ha a ránk mélt szenvedést elviselhetetlennek találjuk, pedig nincs más célja, mint jobbá, tökéletessé formálni. Sorsunk és életünk legfőbb intézője kormányzását fogadjuk alá az azatos szívvel, mert mint a jövő titkának őrizője, irányítja életünket, melyet ha nem is értünk, de megnyugvással fogadhatjuk.

A költő alábbi néhány sorával bucsúszom és hiszem, hogy visszhangra fog találni szomorú szívében.

„Óh bizzál, bizzál Istenedben,
Ó el nem hagyhat tégedet.
Tengert apaszt egyik kezével
És a másikkal könnyeket.
Ha összetörve, meggyötörve
Föl-fölkialtasz: Istenem!
Megnyílik ott az ég fölötted
S az Úr szól: Értlek gyermekem!”

Mély bánatában őszinte részvétellel osztozik és szív. üdv. Szerk.

DARMOL
CSOKOLÁDÉS HASHAJTÓ
Egy próbacsomagolás csak 14 fillér

„Gyöngyvirág“-nak. A szű által megtámadott helyet petróleummal jól be kell itatni, a biztosan elpusztítja. A bútnak nem árt.

S. H. Imréné, tanár neje.

„Türelmem fogy.“ „A feleségét imádó férj“-nek küldött g. kath. lelkész tanácsát lapunk március hó 10-i számában teljes egészében ismételtlen közöltük, méltóztassék ezen szám „Üzenetek“ rovatát átnézni.

„Szöke 11.“ Kérjük szíves türelmét, mert legalább négyszáz levélre kell hogy választ adjon grafológusunk. A válaszokat a beérkezés sorrendjében közöljük. Szív. üdv. Szerk.

„Régi előfizető 2.“ Vannak szép gondolatai, de belső ritmusa a gondolat kialakításában gyöngye. Nekünk nem megfelelő. Szív. üdv. Szerk.

„A téli estékhez“ és „Mit ér...“ Nem rossz versek, de különösebben újat nem tud mondani. Nem elég erősek. Szív. üdv. Szerk.

FIGYELMEZTETÉS!

A hírneves Parádi Gyógyvíz mal lett torgalomban van a legkiválóbb gyógyhatású

Parádi „Arsen“

igen erős arsen- és vastartalmú gyógyforrás.

Kitűnő hatású vérszegénységnél, az összes női bajoknál (hőszám rendellenességek, erős vérzések stb.) és bármilyen borbetegség eseteiben.

Parádi „Arsen“ név alatt minden gyógytárban kapható. Vezérképvislet: Ásványvíz Kereskedelmi R. T. Bpest, VI., Király-u. 12. Tel. Aut. 194-94

„Tudatlan kislány.“ A levelében felsorolt idegenszavak fogalmának ismertetését alább folytatom:

Reverzális: tértivény, írásbeli nyilatkozat.

Stratégia: harcászat.

Silhouette (sziluett): árnyrajz.

Stabil: állandó.

Szituáció: helyzet, állapot.

Szimbólum: jelkép.

Tendencia: célzat, irányzat.

Téte-a-téte: négy szemközti beszélgetés.

Telepáthia: távérzés, távolban történő dolgok megérzése.

Reprezentál: ábrázol, képvisel, szerepel, rangjához mértén él.

Respektál: tiszteletben tart, tekintetbe vesz, méltányol, kimél, fél valamitől.

Dotáció: fizetés, javadalmazás, részesítés.

Antipátia: ellenszenv.

Sadismus: vérengzésben nyilvánuló örömrézet. (Sade márkiról neveztek el, kinek regényeiben sűrűn előfordul.)

Damokles kardja: az örökké fenyegető veszély jelképe. Damokles az idősebb Dionysius, syrakusai uralkodó udvari embere, ki egyre az uralkodói hatalomra vágyott. Dionysius erre őt a fejedelmi székre ültette s Damokles egyszer csak észrevette, hogy feje fölött lószörre akasztva egy éles kard lóg, jelezve a veszélyt, amellyel az uralkodás jár. Innét Damokles kardja, az örökké fenyegető veszély jelképe. Szív. üdv. Szerk.

Husvétii tojások és nyulak kaphatók játékkereskedésben Budapest, IV., Egyetem-utca 1. (Bukács)

VADKÜLÖNLEGESSÉGEK

kizárólag Bugram vadkereskedőnél, Bpest, Közp. Vásárcsarnok 39. Telefon: A. 864-90.

LÁTVÁNYOSSÁG

a Műbutoripari R.T.-ban tömörült műasztalosok modern

Iakásberendezési kiállítása
VI, LISZT FERENC TÉR 9. SZ.

Áztaláshoz

Henko

Mosáshoz

Persil

Süssünk, Főzzünk a Dietikus VENUS Kókuszs Ételsírral.
100%-os garantált zsirtartalommal. Minden fűszer és csemege-üzletben kapható.
Gyártja: **Olajművek Rt. Kohn Adolf és Társa**
Budapest, V., Zoitán ucca 16. sz. :: Telefon 208—22 vagy 257—68.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fill. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1.— P. Jelíges hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1.— P utalandó át.

Perzsa- és más szövegek szakszerű és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközölök. A lap előfizetői részére 10 százalék kedvezmény. Cím: Tcharhoukian Vosdanik, Bpest, IV., Városház-u. 10. (Pilvax-köz 6.) Telefon: Aut. 897-86.

Árpádházi Szent Erzsébet Gyermekotthon Fajbaromi telepe, Pécel. Pest m. Államilag ellenőrzött törzstenyésztés. Magas tojáshozamra, színre, alakra gondosan kiválogatott, elsőrendű edzett, egészséges és teljesítőképes Rhode Island Red (vörös izlandi) Amerikai fehér Leghorn, Fehér Wyandotte, óriás pekingi kacsa- törzseiből tenyésztőjások, naposcsibék, növedékállatok megrendelhetők. **Vérvizsgálat. Törzskönyvezés. Kérjen árjegyzéket.** Telepünk számtalan elsődíj mellett, megnyerte az 1929. évi tenyészállat-kiállításon a földművelésügyi minisztérium tenyésztői nagydíjat.

Gyöngyösi fajborok 1927. évi termés, 60 litertől felfelé, kölcsön-hordókban utánvéttel: Kadarka, siller zamatos 56 fill.; Carbenet, vörös peccenyebor 84 fill.; Ezerjő, asztali bor 64 fill.; Risling, rajnai, nagyon zamatos 84 fill.; Leányka, fehér borok gyöngye 1.05 P; Muskotálybor, felséges ital 1.08 P. Báró Orczy János, Gyöngyös.

Rózsák, magastörzsű és bokor (cse- répben nevelt) különleges erősségű. Szencziácós újdonságok 100 világfajban. Továbbá mindennemű kiültetési növényeket és palántákat szállít a legolcsóbb árban Halász kertgazdasága, Csillaghegy (Budapest mellett), Árpád-u. 21.

Zongorahangolást quint-tisztán és lelkiismeretesen elvégzek. Hívásra vidékre is megyek. E lap előfizetői részére jutányos árak. Szalay Frigyes, Pestújhegy, Tátra-u. 44.

Intelligens leányt keresek gyermekeim mellé, ki háztartásban is segítkezik. Németül tudók előnyben. Családtagnak tekintem. Fizetés 35 pengő. Tárnok Ferencné, Kispeszt, Fő-u. 33.

Cigányosan tanítok zongorázni magyar népdalokat, művészi futamokkal, kotta nélkül. Felnőtteknek legjobb módszer. Gyors és biztos eredmény. Zongoratanítónő. I. Orbánhegyi-úton, Tóth Lőrinc-u. 28.

Teljesen árva, komoly, katolikus, érettségizett úrileány elmenne pusztára, lehetőleg magányos hölgyhöz titkárnőnek, társalkodónőnek. Német és francia nyelvben jártas és zongorázik. Cím: „Pusztán szeretnék lakni“ jelige alatt a kiadóban.

Gyermekgondozónő, német-magyar, éves bizonyítványokkal, ajánlkozik. Cím: I., Zsámbéki-u. 8.

Intelligens, jó nevelésű úrileány Budapesten jószívű, igaz úrnőnél kevés díjazás ellenében otthont keres. Szépen kézimunkázik. Cím: „Úrileány“ jelige alatt a kiadóban.

Intelligens, rendszerető nőt család- tagnak tekintenénk, ki elsőrendű ellátásért főzésben, háztartásban segítkezik, kézimunkázik. Cseléd van. Cím: Boeckay gyógyszerár, Hajduszoboszló.

Üzletemet Csalogány-út 55. sz. alól Szegényház-u. 40. sz. alá helyeztem át, ahol elsőrendű házikoszt kapható. Tóth Jenőné.

Lillafüreden kiadó szobák villában, legszebb helyen, májustól. Cím: Soltészné, Miskolc, Széchenyi-u. 25., em.

Németül beszélő, intelligens, szerény, rendszerető úrileányt keresek, ki önállóan főzni tud, a háztartás minden ágában jártas és tizenegy éves gimnazista fiammal is foglalkozik. Mindenes szakácsnő és takarító bejárónő van. Cím: Hutter Károlyné, Szeged, Gr. Apponyi-u. 18.

Divatszalonnak alkalmas világos üzlethelyiség szoba-konyhával, Balatonalmádi fürdő legjobb helyén bérbeadó. Unzinn Böske, Vörösbény, Gyártelep.

Szerényigényű, németül perfekt beszélő úrileányt a nyárra teljes ellátásba elfogadok, ha foglalkozna 6, 4, 2 éves gyermekeimmel. Falun lakom, homokos, erdős vidéken. Cím: Mauthner Ferencné, Rém, Bácska.

Keresek megbízható árva leányt gyermektelen tanítópárhoz, ki minden munkát szívesen elvégez. Főzni megtanítom. Cím: „Csendes falusi élet“ jelige alatt a kiadóban.

Tökéletes és mégis olcsó a

FOGPÉP ÉS SZÁJVÍZ
mely a Magyar Fogorvosok Egyesületének ellenőrzése mellett készül.

Magas tojáshozam fehér Leghorn tenyésztojás kapható darabonként 30 fillérért. Ifj. G. Kurucsó Józsefné, Hajdútetétlen.

Tanítónő, Budán, elfoglaltsággal bíró, vagy nyugdíjas úrnőt lakótársul keres. Cím: „Tanítónő“ jelige alatt a kiadóban.

Laurana Zípera magyar panzió, tekintettel arra, hogy Fiumével együtt szabadkikötés, a panzió-árak egyelőre 10%-kal olcsóbbak már április elsejétől, azaz 25—30 líra napi teljes panzió. Prospektussal szívesen szolgál Zípera Rudolf, Laurana.

Betegsége hajlandósággal bíró gyenge fejlődésű, vérszegény gyermekek és felnőttek legjobb üdülőhelye tavasszal a tenger mellé, Grádóban (Itália) Villa Iris magyar panzió. Májusban csoportutazás. Érdeklődhet a tulajdonosnőnél, özv. Gschaiderné, Békéscsaba, Gyulai-út 3.

Jól főző, szorgalmas szakácsnőt keresek. Dr. Tassy Józsefné, tisztifőorvos neje, Kesztemét.

Gyermekekhez, vagy házikisasszonynak ajánlkozik polgári iskolai képzettséggel Szántó Annus, Nagykanizsa, Petőfi-u. 56.

Péküzletbe, tejcarnokba, élelmiszerüzletbe elárúsítónak ajánlkozik komoly, megbízható, lelkiismeretes, szorgalmas úriasszony, könnyebb irodai munkát is elvégez. Cím: „Hálával viszonzom“ jelige alatt a kiadóban.

Gyomorégésem megszűnt! Hála Cigelka „István“ sóscarbonátumos forrásvíznek. Kapható mindenütt. Vezérképvelet: Sas-u. 29 — Tel.: 120-20.

Pekingi kacatojás! Az országos mezőgazdasági kiállításon I., II., III. díjakkal kitüntetett fajtisza óriás pekingi kacák tojásai megrendelhetők. Ára darabonként 1 pengő (csomagolás önköltségi áron), rohovai Turkovich Károlyné, Peszérada, Pest m.

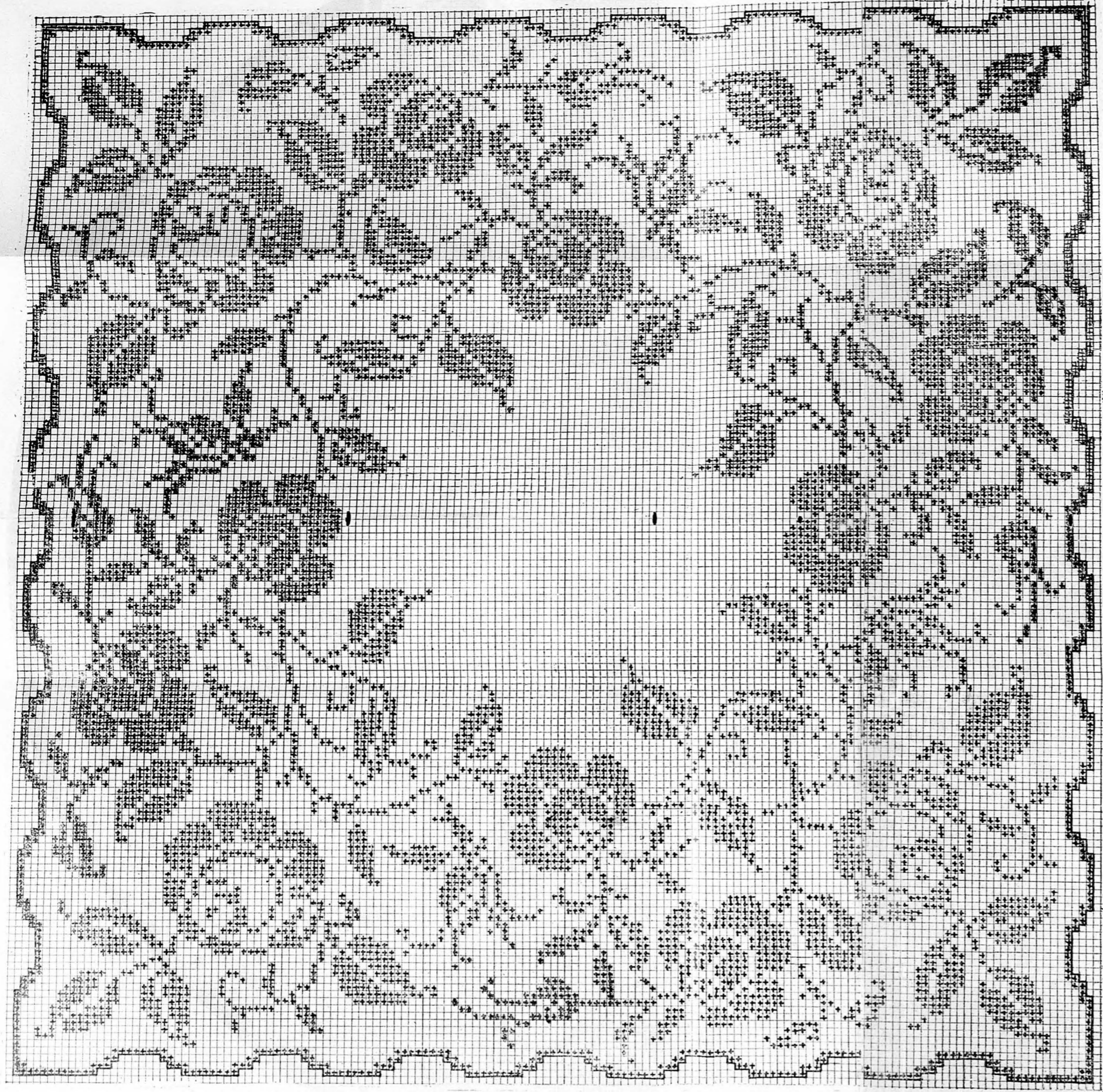
A nyári hónapok alatt 4—5 hétre bérbevennék Fonyódon egyszerű családnál bútorozott szobát. Ajánlatot kérek Kéri Péterné, Orosháza, I., Thököly-út 22. sz.

Perfekt hímnőnt keresek, kinek fél napi munkája ellenében nyaralást nyújtanék. Budapesthez közel, nagy kertes házban lakom, bőséges táplálkozás, tej, tojás, méz stb. állana rendelkezésére. Megkeresést egy kis sajtkezüleg készített hímnési minta csatolásával kérek. Vágó Ödönne, gazdasági intéző neje, Szolgaegyháza, Fehér m.

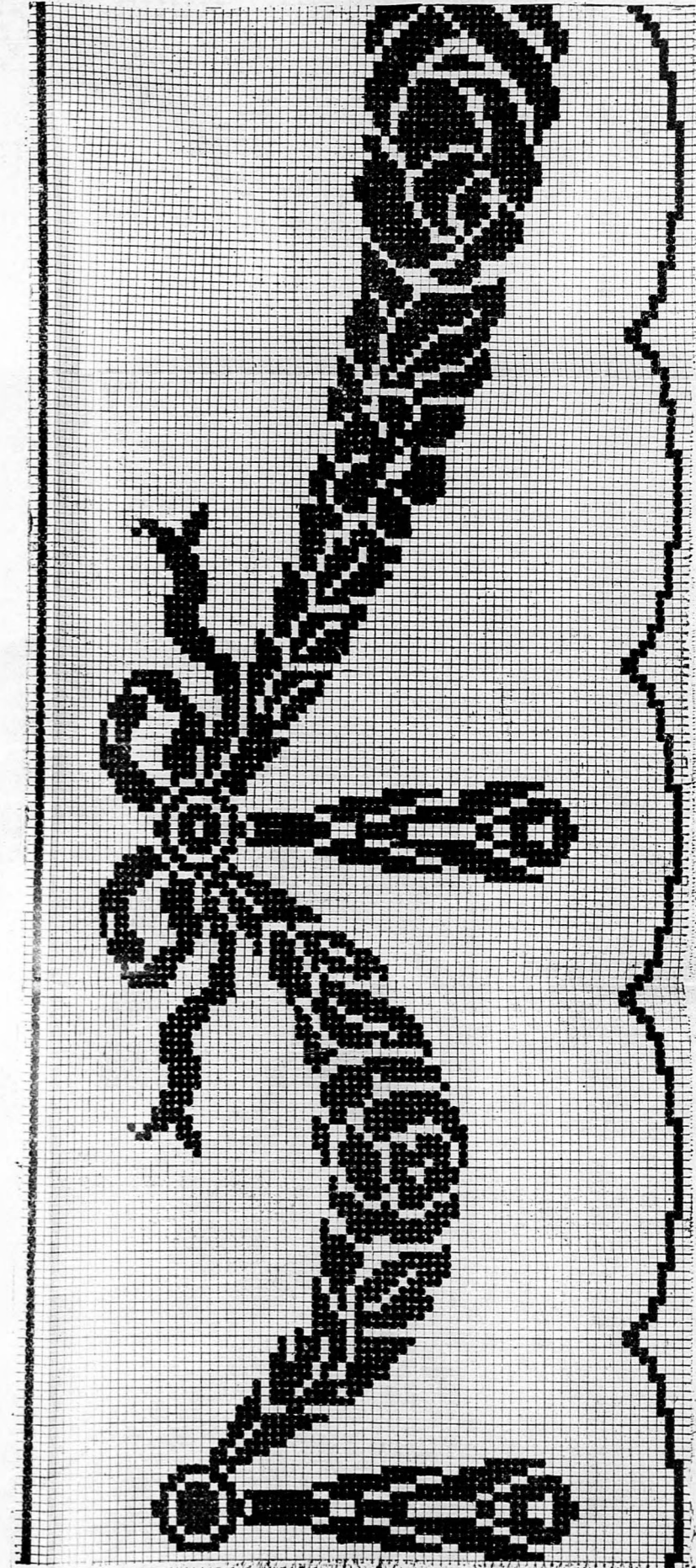
A vigadói országos női szabóversenyen díjat nyert dr. Mathesné Szarka Ilonka női szabó. I., Pauler-u. 11., Krisztina-térnél.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BELA
Szerkesztő: tordai BÓJTHE ETELKA
Ügyszeg igazgató: BARTHA ISTVÁN

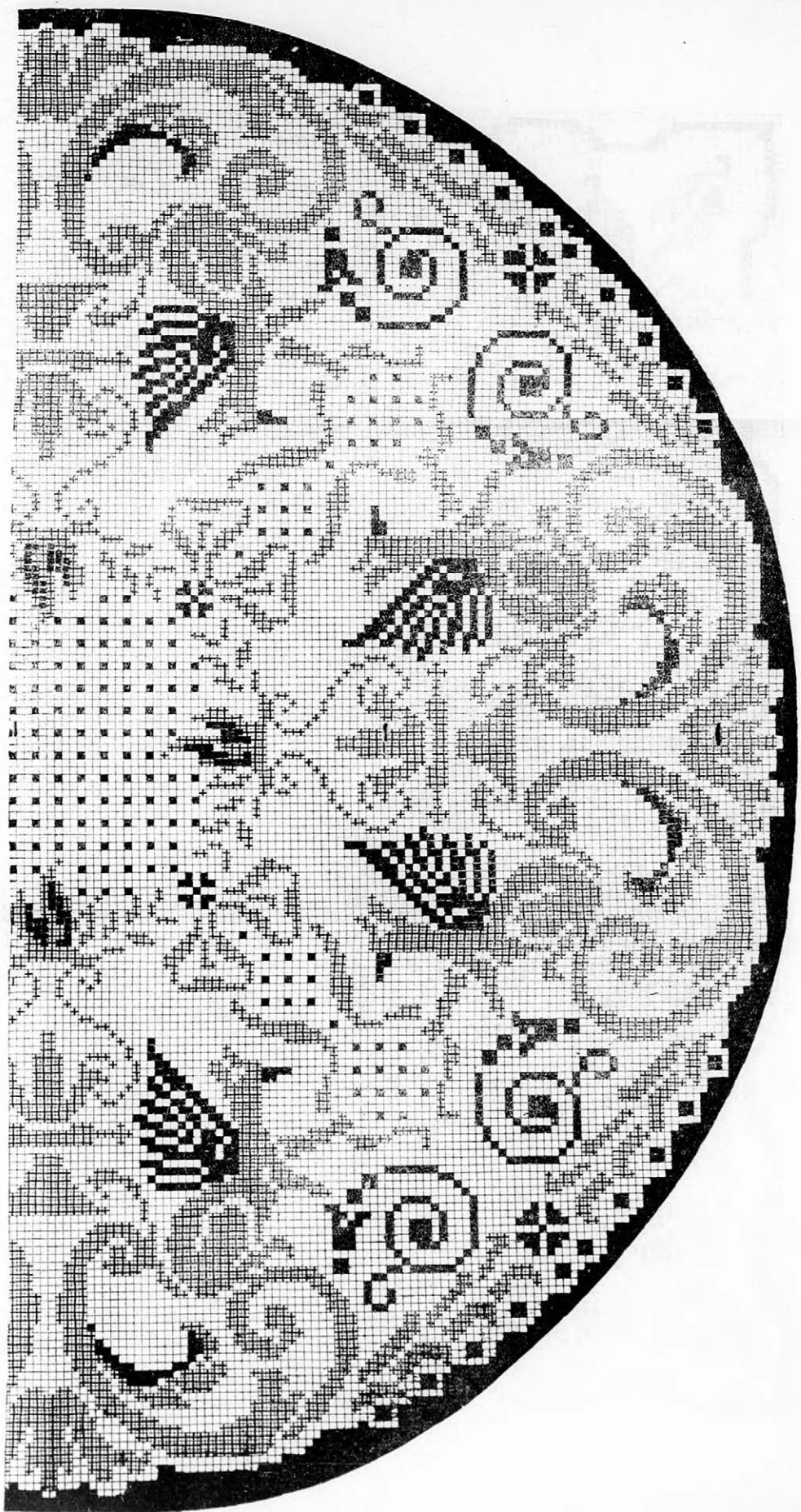
Kéziratokat nem adunk vissza

1. számú minta. — Rece, vagy horgolt terítő 152, 4 mm. nagyságú lyukakkal. Ha az alap ecéti színű, a minta színes anyaggal is kitölthető.

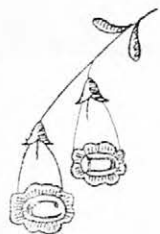

2. számú minta. — Ágyterítő díszítésére alkalmas rece, vagy horgolt csipke, 4 mm. nagyságú lyukakkal készíthető. A bemutatott minta egy rendes ágyterítő felengységát adja, azonban szükség szerint nagyítható. E csipke-minta az ágyterítő keskenyebb, vagyis az alsó és felső része díszítésére szolgál. Az ágyterítő összehajlására szolgáló többi kézimunkarészeket is hozni fogjuk, a teljes kész ágyterítő bemutatásával.

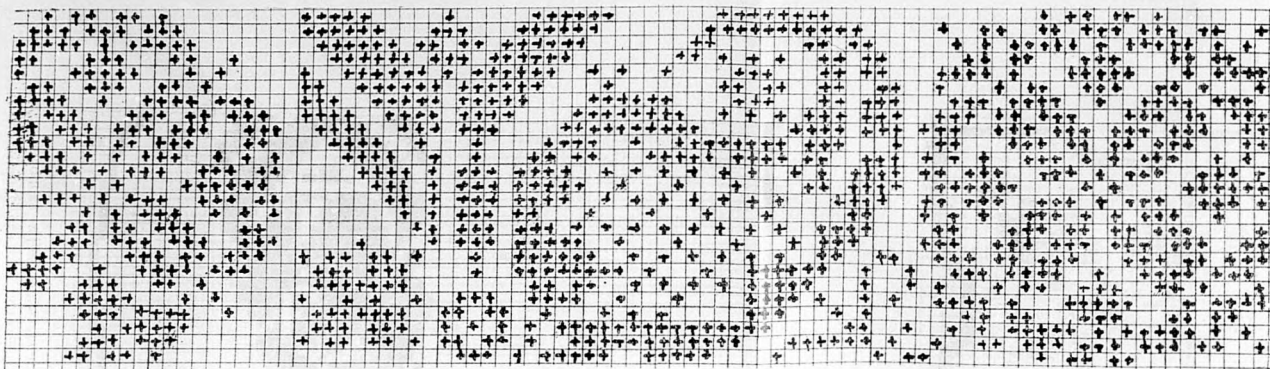

3. számú minta. — Keresztöltéses modern mintájú körök dívinytáru. Az alap közep. paszettekék, a keresztel. jelet mintá aranytáru, a tonos fekete rész négytáru borítóra el készit.

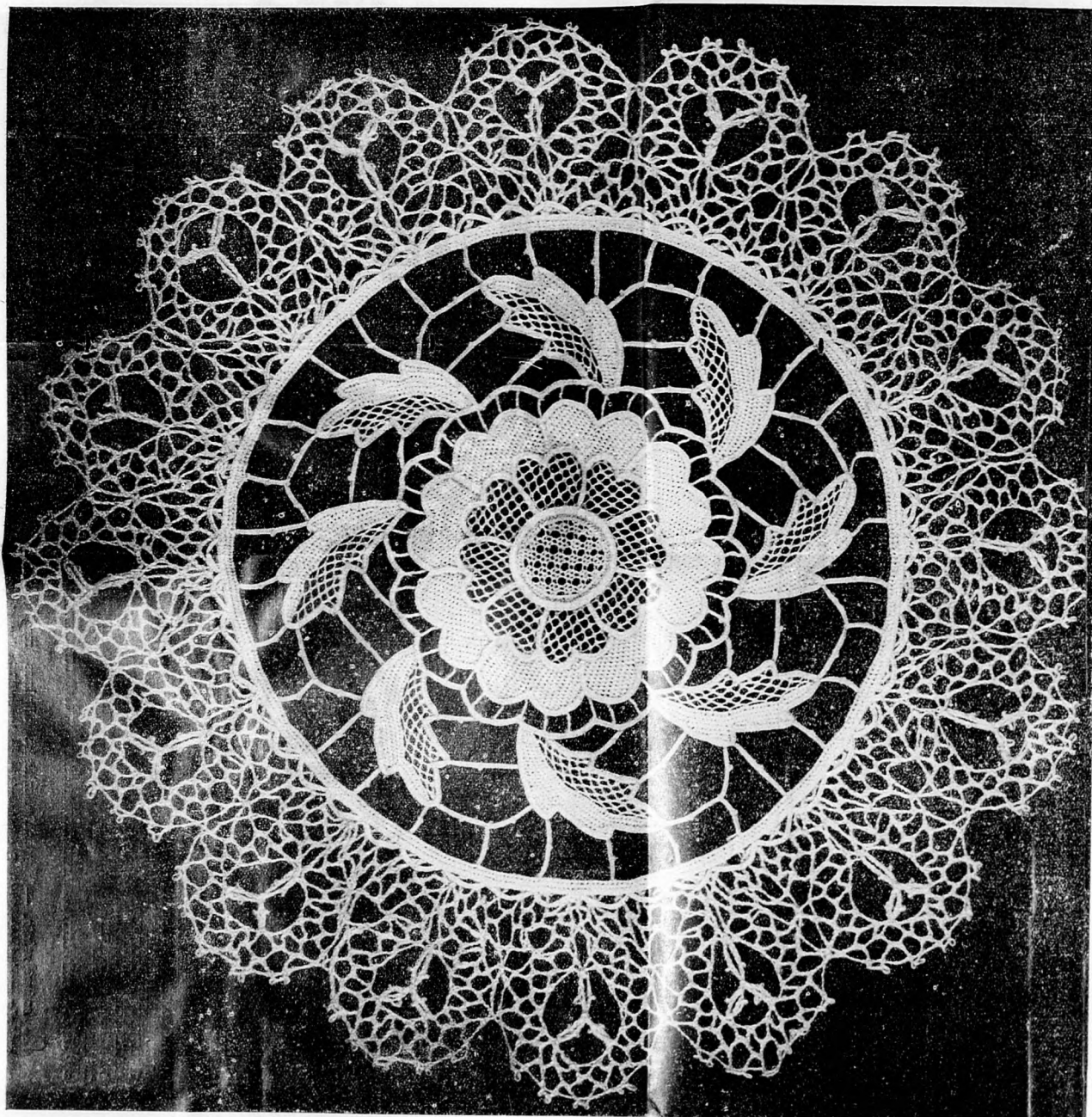
MARIELENA

JOHAN

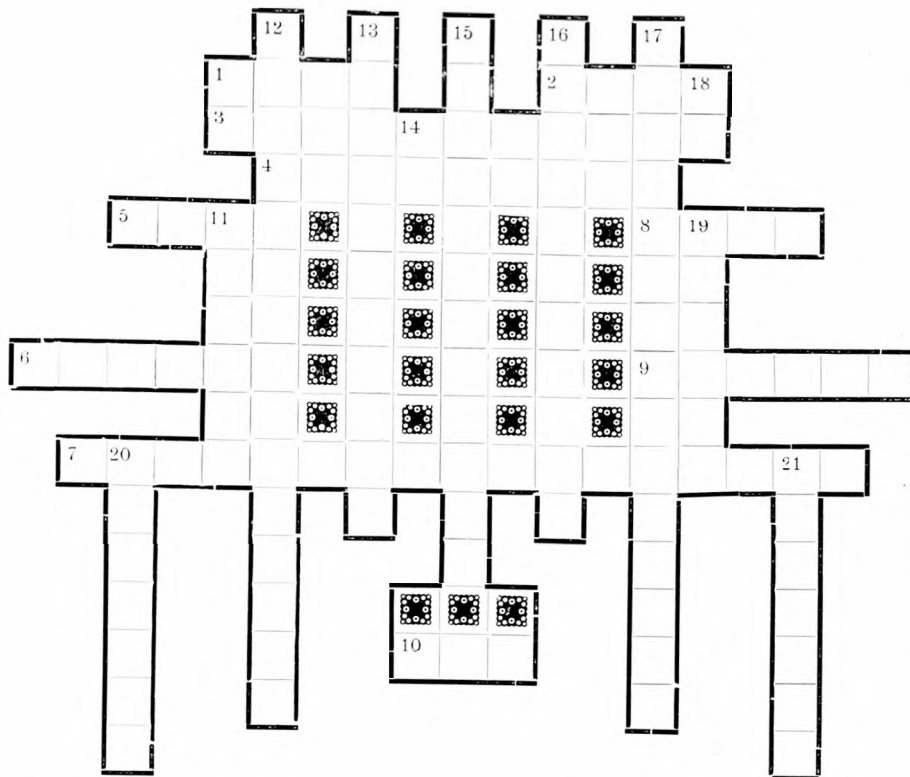

4. számú minta. — Keresztöltéses minta konyhagarnitúra díszítésére. Tetszés szerinti szín választható az elkészítéshez.

5. számú minta. — Művészi varott csipke. Gyönyörű vitrin-dísz.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok :

- 1 Ó-bor.
- 2 Közismert francia kártyajáték-kifejezésnek az első szava.
- 3 Név, amit a M. U. L. olvasói jól ismernek.
- 4 Elhasznált írószer.
- 5 Ebből áll a műsor.
- 6 Az államhatalom legfőbb birtokosa.
- 7 Ki tetszik jobban a M. U. L. olvasóinak: Edgar Wallace, ?
- 8 Az árfolyam is
- 9 Keresztnev.
- 10 A M. U. L. szerkesztőjének monogramja.

Függőleges sorok :

- 11 Kovaföld másként.
- 12 munkatársa a M. U. L.-nak.
- 13 A megszállott területek bitolói.
- 14 Kötőszó.
- 15 A vízszintes 3-nak a címe.
- 16 Írásóan állandóan gyönyörködnek a M. U. L. olvasói.
- 17-ot kap, aki előfizet a M. U. L.-ra.
- 18 Indulatszó.
- 19 A szabadban szeret tartózkodni.
- 20 Ha nem fizetett elő a M. U. L.-ra, akkor legalább számonként
- 21 A M. U. L. egyik rovatának címe.

Megfejtési határidő: május 1.

- I. jutalom: Heilig harisnyaház ajándéka: egy pár selyemharisnya
- II. jutalom: Heilig harisnyaház ajándéka: egy pár selyemharisnya
- III. jutalom: egy előnyomtatott miliő
- IV. jutalom: egy előnyomtatott miliő
- V. jutalom: egy kis aquarell-festmény
- VI. jutalom: egy börtárea
- VII. jutalom: 2 kg Hóvirág-mosópor és egy kotta
- VIII. jutalom: 2 kg Hóvirág-mosópor és egy kotta
- IX. jutalom: 1 kg Hóvirág-mosópor és egy kotta
- X. jutalom: 1 kg Hóvirág-mosópor és egy kotta

A sorsolás eredményét május hó 20-i számban közöljük.

KÉRJÜK
 NAGYSÁGOS ASSZONYT, AJÁNlja LAPUNKAT ISMERŐSEINEK

MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

BÁLOZÓ BUDAPEST
KERTÉSZEK BÁLJA

Fabók Etelka

Vörös Teri

Búszler Baba a „Délvidéki bálon“

Kroll Rózsa